

ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

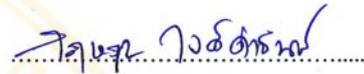
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

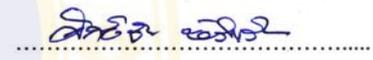
copyright by MULIC

วิทยานิพนธ์

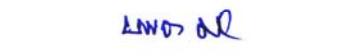
เรื่อง

ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์
ศศ.บ., ศศ.ม.
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ่อนรรณ จรรย์ยานนท์
ค.บ., M.M. (Musicology)
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ
พ.บ.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย

นายวิเชียร สิทธิประภาพร
ศศ.บ., ศศ.ม., ปร.ค.
ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

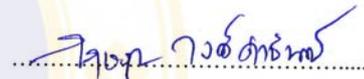
ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ได้รับพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2551

นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

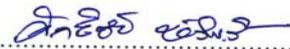
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิลปชัย กองताल

กศ.บ., ศศ.ม., ค.ด.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรัตน์

ศศ.บ., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข

กศ.บ., M.M.E., D.A. (Music)

ผู้อำนวยการ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์

ก.บ., M.M. (Musicology)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ

พ.บ.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิลปชัย กงตาล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจนวิทย์ พิทักษ์ อาจารย์ เอกพงษ์ ศรีงาม และ อาจารย์ กมล เหล่าคำ อาจารย์ผู้สั่งสอนและให้ความรู้ด้านดนตรีแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อ คุณพ่อประยูร คุณแม่บรรเล็ง วงศ์คำจันทร์ บิดา-มารดา ผู้ให้กำเนิดและสนับสนุนด้านการศึกษาของลูกมาโดยตลอด รวมทั้งญาติพี่น้องที่คอยให้กำลังใจ ขอขอบคุณ เพื่อนๆสาขาวิชาดนตรีสากล รุ่น 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้กำลังใจและเป็นเพื่อนที่ดีเสมอ

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
(THE GUITAR TEACHING PACKAGES IN A COURSE OF MUSIC SKILL I, THE FACULTY
OF FINE AND APPLIED ARTS OF KHONKAEN UNIVERSITY)

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ 4836971 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., ศศ.ม.,
อนรรฆ จรรย์ยานนท์, M.M. (Musicology)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อสร้างชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ให้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 80/80 กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์ระหว่างการเรียนและหลังการเรียน 2) แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง นำมาจาก นรินทร์ บุญชู (2532) ซึ่งดัดแปลงจากแบบวัด SDLRS ของ Guglielmino (1977) มีค่าความเที่ยง .84 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ระหว่างการสอนและหลังการสอน โดยใช้โปรแกรม SPSS 11.3 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลระหว่างเรียนคือ 80.13 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลการเรียนหลังเรียนคือ 82.68 2) นักศึกษาที่เรียนโดยชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่สูง

คำสำคัญ: ชุดการสอน / กีตาร์ / คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

254 หน้า

THE GUITAR TEACHING PACKAGES IN A COURSE OF MUSIC SKILL I, THE
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS OF KHONKAEN UNIVERSITY

KRITSADA WONGKUMJUN 4836971 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS: SAKCHAI HIRUNRAK, B.A., M.A.
ANAK CHARANYANANDA, M.M. (MUSIC)

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) To create a guitar teaching package in a course of Music Skill I at The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University, and 2) evaluate its efficiency according to the 80/80 assumption. The study investigated data from first-year Music Major Undergraduate Students from this university in the academic year 2008. Eleven students were chosen as samples.

The tools used in this research were 1) the learning package that used a form to examine for guitar skills between and after studying, 2) a form of readiness testing by self learning of students from Boonchoo, 2532 applied from SDLRS tests of Guglielmino, 1997. Its reliability was .84. The status data was analyzed using percentage mean and standard deviation, using SPSS program version 11.3 according to the study program's identified variable using the t (t-test).

It was found that the test results averaged 80.13 for the progress-test and 82.68 for the post test. These scores were higher than the expected scores of 80/80. During studying the total average marks was 80.13, and of after studying this value was 82.68. 2) The self-directed learning readiness scores of the experimental group after the experiment was significantly higher than before the experiment at a level of .05. The learning readiness marks by self directed learning with 8 parts were of a high standard.

KEYWORDS: LEARNING PACKAGE/ GUITAR/ THE FACULTY OF FINE AND
APPLIED ARTS OF KHONKAEN UNIVERSITY

254 pp.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 แนวคิดในการสร้างชุดการสอน	
1.5 ขอบเขตในการวิจัย	4
1.6 สมมติฐานการวิจัย	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	
2.1 ชุดการสอน	6
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	17
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง	23
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสัญญาการเรียนรู้	32
2.5 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์และหลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษา	38
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 ประชากร	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย	65
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน	68
4.2 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนหลังเรียน	69
4.3 ผลการศึกษาคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาวิชาปฏิบัติ	70
4.4 ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้ง 8 ด้านของนักศึกษา	71
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.	77
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาไทย	82
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	93
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	102
ประวัติผู้วิจัย	254

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน (E1) จำนวน 8 ครั้ง	68
2 ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนหลังเรียน (E2)	69
3 ผลจากการวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ก่อนการเรียนและหลังการเรียน	70
4 ผลการศึกษาคือความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้าน	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

กระบวนการที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ การปฏิรูปการสอนและการปฏิรูปการเรียนรู้ อาจกล่าวได้ว่า เมื่อปฏิรูปการเรียนการสอนที่มุ่งหมายให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ตัวครู ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานมาตลอดในปี 2549 ได้เน้นการสอนที่ดีมากมายในหลายสถานศึกษา ส่วนการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่มีมุ่งจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ โดยที่การเรียนรู้ เป็นกระบวนการภายในตัวของแต่ละคน เมื่อกล่าวถึงการเรียนรู้จึงมีความเป็นนามธรรมสูง แต่กระนั้นก็ยังมียุทธศาสตร์ของการเรียนรู้ของคนให้ได้ติดตาม ได้เรียนรู้ว่าคนแต่ละคนมีวิธีการที่จะเรียนรู้ได้อย่างไร มนุษย์แต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้โดยการเลียนแบบ เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก เรียนรู้จากการคิดแบบต่างๆ เรียนรู้ในสิ่งที่คนอื่นได้เรียนรู้ไว้แล้วจึงไปเรียนรู้ตาม หรือแม้จากการสังเกต การดู การฟัง การอ่าน

การเรียนรู้อาจแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีครูสอน มีหลักสูตร มีแนวทาง มีวิธีการกำหนดชัดเจน ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ ในขณะที่ระบบของการศึกษาอีกลักษณะหนึ่งก็จัดให้ยืดหยุ่น ปรับกฎเกณฑ์ กติกาให้ลดหย่อนลงตามสภาพของผู้เรียน เรียกว่าเป็นการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบและ กระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตก็คือ การเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย อาจจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวจะตั้งใจหรือไม่ก็ได้ ซึ่งเรียกว่าเป็นการเรียนรู้จาก Informal- education ที่หมายถึง การศึกษาตามอัธยาศัย การเป็นคนรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นเรื่องสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้เพราะจะบอกได้ว่าการเรียนรู้มีความหมาย มีเหตุผล บอกได้ว่าจะไปเพื่ออะไรเพราะเหตุผลใดและจะใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้อย่างไร โลกในยุคปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเติบโตอย่างรวดเร็ว ความรู้เกิดขึ้นได้มากมาย และมีติของพื้นที่และเวลาไม่ใช่อุปสรรคของการเรียนรู้ แต่ด้วยเป็นความสามารถในการเรียนรู้ต่างหากที่กลายเป็นอุปสรรคของการเข้าถึงความรู้ของบุคคล ปัจจุบันใครรู้ได้เร็วกว่า มากกว่าก็ใช้ประโยชน์จากความรู้ได้ก่อน ฉะนั้น หากจะรอให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ปรับเปลี่ยนวิชาต่างๆ เพื่อจะสอนกันอย่างเป็นเรื่องเป็นราว อาจจะเข้าไป

หรือไม่ทันเวลา ดังนั้นสิ่งที่ควรกระทำได้ก็คือ การสร้างเสริมความสามารถของบุคคลให้เข้มแข็งขึ้น มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศจำนวนมากที่ให้ความสนใจกับการเรียนรู้ของบุคคลที่เรียกว่า Self-Directed-Learning ซึ่งมีผู้แปลว่า การเรียนรู้ โดยการนำตนเอง คือ ผู้เรียนจะต้องควบคุมตัวเองให้เรียนรู้ได้ไม่ว่าจะเรียนจากการศึกษาในรูปแบบใดๆ ผู้เรียนจะต้องมีวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียนรู้ ถ้าการปฏิรูปการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีกลไกการเรียนรู้ด้วยตนเองก็จะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความหมายมากขึ้น การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาตนเองของบุคคลเป็นเรื่องที่นักการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ และพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ที่ผู้เรียนจะได้มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญของการเรียนรู้และเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่เห็นความเปลี่ยนแปลงที่ตัวของผู้เรียนโดยตรง การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะขับเคลื่อนไปได้ หัวใจสำคัญอยู่ที่ความสามารถของการเรียนรู้ของบุคคล และบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นพร้อมกันอย่างเป็นระบบ จึงจะเกิดสังคมของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ชัยยศ อิ่มสุวรรณ, 2549: 27)

วิทยาการดนตรีเป็นพื้นฐานสำคัญทั้งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความฉลาดทางอารมณ์ และยังเป็นศาสตร์พื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยพัฒนาร่วมกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างหลากหลาย อาทิ งานวิจัยด้านดนตรีบำบัดทางการแพทย์ การสังเคราะห์เสียงทางปัญญาประดิษฐ์ ดนตรีเพื่อพัฒนาระบบการในการเรียนรู้ของเด็ก และการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบของเสียงเพื่อประโยชน์เชิงวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ซึ่งในอารยประเทศถือว่า การพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาการดนตรีนี้มีความสำคัญยิ่ง และได้มีการพัฒนาวิชาชีพดนตรีขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง(ภาธร ศรีกรานนท์, 2546:21)

จากการสังเกตการณ์การเรียนสอนและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของนักศึกษาวิชาการศึกษาปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่า นักศึกษาวิชาการศึกษาปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นภูมิหลังเดิม เป็นนักศึกษาที่เล่นบรรเลงเพลงและสอบผ่านเข้ามาโดยที่ไม่ได้ใช้เพลงคลาสสิกในการสอบคัดเลือกเป็นส่วนมาก ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนคือ นักศึกษาต้องศึกษาการปฏิบัติกีตาร์ในแบบคลาสสิกซึ่งโครงสร้างหลักสูตรเป็นการปฏิบัติกีตาร์แบบคลาสสิก เป็นผลทำให้นักศึกษาเกิดความไม่เข้าใจในดัวบทเพลง วิธีการเล่นแบบคลาสสิก เพราะไม่เคยเรียนรู้มาก่อน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการปฏิบัติการเล่นแบบคลาสสิกและไม่ชอบ ผนวกกับปัญหาที่เกิดจากการขาดการรับผิดชอบต่อนเอง ในการซ้อมด้วยตนเอง ไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำ

ตนเองซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่อยู่ในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนนี้อยู่อีกหลายประการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ไม่ซุ่มและฝึกตามที่ครูมอบหมาย ทำให้การสอนของครูไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการเรียน ซึ่งการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สามารถทำได้หลายวิธีที่จะทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนการปฏิบัติกิจวัตรของตนเองที่ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองใช้ชุดการสอนวิชาการปฏิบัติกิจวัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น ดังนั้นหากครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ มีอิสระในการเรียน ผู้เรียนก็จะมีความร่วมมือในการเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตลอดจนสามารถปลูกฝังคุณลักษณะและพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ชุดการสอนการปฏิบัติกิจวัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างชุดการสอนชุดการสอน การปฏิบัติกิจวัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ชุดการสอน การปฏิบัติกิจวัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ผลการวิจัย ใช้เป็นข้อมูลสำหรับแนวทางสำหรับการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับครู หรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาชุดการสอนวิชาปฏิบัติกิจวัตร

1.4 แนวคิดในการสร้างชุดการสอน

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอน การปฏิบัติกิจวัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยนำเอาแนวคิดในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง และสัญญาการเรียนรู้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการสร้างครั้งนี้ คือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545:50) กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) การรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยอาจศึกษาอย่างอิสระจากห้องเรียน ศึกษาตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการของตนจากสื่อ อุปกรณ์ ที่มีอยู่ในแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ผู้เรียนอาจศึกษาตามลำพัง เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้ และ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 108) กล่าวว่า สัญญาการเรียนรู้ หมายถึง สัญญาที่ผู้เรียนและผู้สอนช่วยกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะระบุถึงว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร จะเรียนอย่างไร ภายในช่วงเวลาใด และจะใช้เกณฑ์อะไรประเมินการเรียน

โดยชุดการสอน การปฏิบัติกิตติารัตน์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีส่วนประกอบที่สำคัญของสัญญาการเรียนรู้ 4 ส่วน ได้แก่ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียน แหล่งการเรียนรู้ หลักฐานการเรียนรู้และการประเมินการเรียน มาเป็นส่วนประกอบหลักของแผนการสอนในชุดการสอนนี้ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำตนเอง นักศึกษาเป็นผู้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมทั้งตามแผนการสอนและนอกเหนือจากแผนการสอนที่วางไว้

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

นักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติารัตน์ ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติกิตติารัตน์จำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2551

2) เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

รายวิชาปฏิบัติกิตติารัตน์ 1 จำนวน 4 หน่วยกิต ประกอบไปด้วยเนื้อหาดังนี้

1. ทักษะ การฟัง
2. ทักษะการร้อง,อ่าน
3. ทักษะการปฏิบัติ
4. ทักษะความเข้าใจดนตรีการสร้างสรรค์และการบรรเลง
5. บทฝึก
6. บทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง
7. เทคนิคการบรรเลง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

3.1 ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์หลังการเรียน ในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียน

3.2 แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาที่เรียนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4) เวลาที่ใช้ทั้งหมด จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

1.6 สมมติฐานการวิจัย

ชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง หมายถึง กระบวนการศึกษาของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเริ่มต้นจากความตั้งใจ อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนตลอดจนมีการวางแผนการเรียนรู้ มีการแสวงหาความรู้โดยใช้ทักษะในการศึกษาค้นคว้า และมีการวัดและประเมินผลตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยอาจศึกษาอย่างอิสระจากห้องเรียน ศึกษาตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการของตนจากสื่ออุปกรณ์ ที่

ชุดการสอน หมายถึง ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กีตาร์ หมายถึง กีตาร์ที่สามารถใช้ในการเรียนการสอน ได้แก่ กีตาร์คลาสสิก

ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 หมายถึง ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการทดลองนำไปใช้สอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

80 แรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินระหว่างเรียน 8 ครั้งของนักเรียนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 80

80 หลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินหลังเรียนของนักเรียน มีค่าสูงกว่าร้อยละ 80

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ชุดการสอน การปฏิบัติกิจการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ชุดการสอน
- 2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้
  - 2.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านปัญญาและความคิด
  - 2.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านมนุษยนิยม
  - 2.2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.3 ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.4 ขั้นตอนการวางแผนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.5 หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
  - 2.3.6 ลักษณะสำคัญของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสัญญาการเรียน
  - 2.4.1 ความหมายของสัญญาการเรียน
  - 2.4.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยใช้สัญญาการเรียน
- 2.5 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกิจการและหลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษา
  - 2.5.1 การสอนดนตรี
  - 2.5.2 การสอนกитар
  - 2.5.3 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกิจการโดยทั่วไป

2.5.4 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ชุดการสอน

2.1.1 ความหมายของชุดการสอน

ความหมายของชุดการสอน นักการศึกษาและนักเทคโนโลยีทางการศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศได้ให้นิยามไว้ดังนี้

ชุดการสอน หมายถึง กระบวนการจัดเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีระบบประกอบด้วยเนื้อหา ซึ่งอยู่ในรูปของสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ส่วนมากบรรจุไว้ในกล่อง และนำเคลื่อนย้ายไปที่ต่าง ๆ ได้ (พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล, 2518)

ชุดการสอนเป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซอง แยกเป็นหมวด ๆ ภายในชุดการสอนจะประกอบด้วยคู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ อาทิ เช่น รูปภาพ สไลด์ เทป ภาพยนตร์ แผ่นคำบรรยาย วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2521)

ชุดการสอน หมายถึง การเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่าสื่อประสม (Multimedia) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมีชื่อเรียกหลายอย่างเช่น Learning Package, Instructional Kits หรือ Self Instructional Unit (บุญชม ศรีสะอาด, 2528)

ชุดการสอน หมายถึง การใช้สื่อการสอนตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามที่ต้องการ สื่อที่นำมาใช้ร่วมกันจะต้องส่งเสริมประสบการณ์ ซึ่งกันและกันตามลำดับที่จัดไว้เป็นชุด บรรจุในกล่องหรือกระเป๋า (บุญเกื้อ ครวญหาเวช, 2530)

ชุดการสอน หมายถึง การรวมเอาวัสดุเพื่อการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยสื่อมากกว่าหนึ่งชนิดขึ้นไป มาจัดระบบไว้อย่างเกี่ยวเนื่องกันในการสอนเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่ง (วารินทร์ รัศมีพรหม, 2531)

จากความหมายที่นักการศึกษาและนักเทคโนโลยีการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้ว จึงพอสรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง ชุดสื่อประสมซึ่งผลิตขึ้นอย่างมีระบบ มีความ

สมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง โดยมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 บทบาทและความสำคัญของชุดการสอน

วรกิต วัตต์เข้าหลาม (2540: 2-3) ชุดการสอน เป็นนวัตกรรมในการผลิตและการใช้สื่อการสอน ที่เริ่มมีบทบาทต่อการเรียนการสอนทุกระดับในปัจจุบันและในอนาคต เพราะชุดการสอนและเป็นแนวทางใหม่ที่จะช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะชุดการสอนเป็นระบบของการวางแผนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชานั้น ๆ จึงทำให้เกิดประโยชน์และคุณค่าในการเรียนการสอนอย่างมาก ดังนั้นในปัจจุบันชุดการสอนจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการเรียนการสอนและเป็นการจัดการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1. มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

การใช้ชุดการสอนจะทำให้ลักษณะการเรียนการสอนในชั้นเรียน เปลี่ยนแปลงไปจากการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มาสู่การให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยมีเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สื่อการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์ที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูจะมีบทบาทเป็นเพียงผู้ประสานงานให้การทำกิจกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น สภาพของห้องเรียนจะต้องเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวาที่ผู้เรียนมีความเคลื่อนไหวสนใจในการเรียนและทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างเต็มที่

2. มีบทบาทต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

ชุดการสอนเป็นระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของหน่วยใดหน่วยหนึ่งโดยเฉพาะ มีสื่อการสอนที่อยู่ในรูปวัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการเกิดการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้จากชุดการสอนแล้ว

3. ชุดการสอนมีบทบาทที่สำคัญต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของปริมาณประชากรที่ต้องการศึกษาเพิ่มขึ้น และวิทยาการ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยชุดการสอนสามารถจัดให้เกิดการเรียนรู้ได้พร้อมกันเป็นจำนวนมาก ๆ ได้ ชุดการเรียนรายบุคคลทั้งระบบทางไกลและใกล้เป็นต้นและนอกจากนี้ชุดการสอนยังสามารถปรับเปลี่ยนและแก้ไขให้เกิดความรู้และวิทยาการที่ใหม่ ๆ ได้

4. มีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ไปสู่ปรัชญาการศึกษาในแนวพัฒนาการได้อย่างเต็มที่

โดยที่ชุดการสอน เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำและประสานกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้จากการได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงและถาวรยิ่งขึ้นได้

2.1.3 แนวคิดและหลักการของชุดการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530: 67) ได้กล่าวถึง แนวคิดและหลักการในการนำเอาชุดการสอนมาใช้ในระบบการศึกษา ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ พอจะสรุปได้ 5 ประการคือ

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนการสอนควรจะต้องคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการสอนที่เหมาะสมที่สุดก็คือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการศึกษาตามเอกัตภาพและการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามระดับสติปัญญาและความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2. ความพยายามที่จะเปลี่ยนแนวการเรียนการสอนไปจากเดิม การจัดการเรียนการสอนแต่เดิมนั้น เรายึดครูเป็นหลัก เปลี่ยนมาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนเอง โดยใช้แหล่งความรู้จากสื่อหรือวิธีการต่างๆ การนำสื่อการสอนมาใช้จะต้องจัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่างๆ โดยนิยมจัดในรูปของ ชุดการสอน การเรียนในลักษณะนี้ผู้เรียนจะเรียนกับครูผู้สอนเพียงประมาณ 1 ใน 4 ส่วน ส่วนที่เหลือผู้เรียนจะเรียนจากสื่อด้วยตนเอง

3. การใช้สื่อการสอนได้เปลี่ยนแปลงและขยายตัวออกไป การใช้สื่อการสอนในปัจจุบันได้คลุมไปถึง การใช้วัสดุสิ่งของ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งกระบวนการและกิจกรรมต่างๆ แต่เดิมนั้นการผลิตและการใช้ มักจะออกมาในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้เป็นสื่อเดี่ยวๆ มิได้มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างมาผสมผสานกันให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียน แทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา แนวโน้มใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน อันจะมีผลต่อการใช้ของครู คือเปลี่ยนจากการใช้สื่อ “เพื่อช่วยครูสอน” คือ ครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ต่างๆ มาเป็นสื่อการสอน “เพื่อช่วยผู้เรียนเรียน” คือ ให้ผู้เรียนหยิบและใช้สื่อการสอนต่างๆ ด้วยตนเอง โดยอยู่ในรูปของชุดการสอน

4. ปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับสภาพแวดล้อม แต่ก่อนความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในห้องเรียน มีลักษณะเป็นทางเดียว

คือ ผู้สอนเป็นผู้นำผู้เรียนเป็นผู้ตาม ผู้สอนมิได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนจะมีโอกาสได้พูดก็ต่อเมื่อผู้สอนให้พูด การตัดสินใจของผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะตามผู้สอน ผู้เรียนเอาใจผู้สอนมากกว่าผู้สอนเอาใจผู้เรียน ผู้สอนวิจารณ์หรือพูดเยาะเย้ยผู้เรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เรียนตอบไม่ถูกต้องตามที่ผู้สอนชอบหรือกระทำอะไรผิดพลาด แต่ถ้าผู้เรียนทำอะไรดีควรแก่การชมเชย ผู้สอนจะนิ่งเฉยเสีย เพราะถ้าหากชมเชยก็กลัวผู้เรียนจะหลงตัว ดังนั้นผู้เรียนไทยส่วนใหญ่จึงพกเอาประสบการณ์ที่ไม่น่าพึงพอใจเมื่อเติบโตใหญ่ขึ้น ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนนั้นแทบจะไม่มีเอาเลย แนวโน้มในปัจจุบันและอนาคตของกระบวนการเรียนรู้อาจต้องนำเอากระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ ในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดการระบบการผลิตสื่อออกมาในรูปแบบของชุดการสอน

5. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทางทราบว่า การตัดสินใจหรือการทำงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูก อันจะทำให้พฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต และให้ค่อยเรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเองโดยไม่มีใครบังคับ การจัดสภาพการณ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามนัยดังกล่าวข้างต้นจะมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทาง โดยการจัดการสอนแบบโปรแกรมและใช้ชุดการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญ

2.1.4 ประเภทของชุดการสอน

ธีรยุทธ เสนิงศ์ ณ อยุธยาและคณะ (2545: 77) ได้กล่าวถึง ประเภทของชุดการสอนว่า ชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนสำหรับประกอบคำบรรยาย หรือเรียนอีกอย่างหนึ่งว่าชุดการสอนสำหรับครู เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูให้พูดลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียว

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนให้ได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบไปด้วยชุดย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนรู้หรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนนักเรียนในศูนย์กิจกรรมนั้นสื่อการเรียนอาจจะจัด

ในรูปของรายบุคคลหรือเรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้ที่เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม อาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือกันและกันได้เองระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียนรู้หากมี ปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผล ความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นอีกต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษาตนเองได้ ผู้สอน พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงานหรือผู้แนะแนวทางการเรียน

2.1.5 ส่วนประกอบของชุดการสอน

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530:71) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญๆ ภายในชุดการสอน สามารถ จำแนกออกเป็น 4 ส่วนด้วยกันคือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุดการสอน ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอนเอาไว้อย่างละเอียด อาจจะทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับ ก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบ กิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและ รายบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม

2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วย บทเรียนโปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ฟิล์มสตริป แผ่นภาพโปร่งใส วัสดุกราฟิกส์ หุ่นจำลอง ของตัวอย่าง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอน ตาม บัตรกำหนดไว้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบ ประเมินที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่างเลือกคำตอบที่ถูกต้อง จับคู่ คูณผล จากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

2.1.6 แนวคิดและหลักการในการผลิตชุดการสอน

2.6.1 แนวคิดที่นำไปสู่การผลิตชุดการสอน

วรกิต วัตเจ้าหลาม (2540: 4) กล่าวว่า ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้กล่าวถึงแนวคิดที่จะเป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอนไว้ดังนี้

แนวคิดแรก การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และความแตกต่างปลีกย่อยอื่น ๆ ดังนั้น ในการนำเอาหลักความแตกต่างเหล่านี้มาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการสอนรายบุคคลหรือการศึกษาตามเอกัตภาพและการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนแต่เป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญาความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ปัจจุบันได้มีการทดลองและวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนรายบุคคลอย่างกว้างขวางในทุกระดับการศึกษา จนเป็นที่ยอมรับว่าการสอนวิธีนี้กำลังจะก้าวหน้าไกลออกไป โดยมีเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เป็นเครื่องมือช่วยให้การสอนรายบุคคลดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายปลายทาง

แนวคิดที่สอง ความพยายามที่จะเปลี่ยนการเรียนการสอนไปจากเดิมที่เคยยึด “ครู” เป็นแหล่งความรู้หลัก มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ การนำสื่อการสอนมาใช้จะต้องจัดให้ตรงเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ โดยนิยมจัดในรูปของชุดการสอน การเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมด ส่วนอีกสองในสามผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ในรูปของชุดการสอนและผู้สอนชี้แหล่งและชี้ทางให้

แนวคิดที่สาม การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ได้เปลี่ยนและขยายตัวออกไปเป็นสื่อการสอนซึ่งคลุมถึงการใช้สิ่งสิ้นเปลือง (วัสดุ) เครื่องมือต่าง ๆ (อุปกรณ์) และกระบวนการ

แนวคิดในเรื่องการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ได้เปลี่ยนและขยายตัวออกไป แต่เดิมนั้นการผลิตและการใช้สื่อการสอนมักออกมาในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้เป็นสื่อเดี่ยว ๆ มิได้มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างมาผสมผสานกันให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียน แทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนตลอดเวลา แนวโน้มใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน อันจะมีผลต่อการใช้จากการใช้สื่อ “เพื่อช่วยครูสอน” คือ

ครู เป็นผู้หยิบอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้เป็นการใช้สื่อการสอน “เพื่อช่วยผู้เรียนเรียน” คือ ให้ผู้เรียนหยิบและใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยอยู่ในรูปของชุดการสอน

แนวคิดที่ดี แนวคิดเกี่ยวกับปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับสภาพแวดล้อม เดิมนั้นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนในห้องเรียนมีลักษณะเป็นทางเดียวคือ ครูเป็นผู้นำและผู้เรียนเป็นผู้ตาม ครูมิได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ผู้เรียนจะมีโอกาสพูดก็ต่อเมื่อครูให้พูด การตัดสินใจของผู้เรียนส่วนใหญ่มักจะตามครู ผู้เรียนเป็นฝ่ายเอาใจครูมากกว่าครูเอาใจผู้เรียน ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในห้องเรียนนั้นแทบจะไม่มีเลยเพราะครูส่วนใหญ่ไม่ชอบผู้เรียนคุยกันผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝน ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและเชื้อฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเติบโตจึงทำงานร่วมกันไม่ได้ นอกจากนี้ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสภาพแวดล้อมก็มักอยู่กับเพียงซอล์ กระดานซอล์ และแบบเรียนในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ หรือในบริเวณอันไม่ค่อยสวยงามนัก ครูไม่เคยพานักเรียนออกไปสู่สภาพภายนอกห้องเรียน การเรียนการสอนจึงจัดอยู่เพียงในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แนวโน้มในปัจจุบันและอนาคตของกระบวนการเรียนรู้ จึงต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ ในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันทฤษฎีและกระบวนการกลุ่ม จึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดระบบการผลิตสื่อการสอนออกมาในรูปของชุดการสอน

แนวคิดที่ห้า แนวคิดในการนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยจัดสภาพการออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน (1) ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง (2) มีทางทราบว่าการตัดสินใจหรือการทำงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร (3) มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูกอันจะทำให้กระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต และ (4) ได้ค่อยเรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจ อันได้แก่ การสาธิตทดลองและกิจกรรมต่าง ๆ เดิมนั้น การผลิตและการใช้สื่อการสอนมักออกมาในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้ เป็นสื่อเดียว มิได้มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างบูรณาการให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนแทนการใช้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา แนวโน้มใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน อันจะมีผลต่อการใช้ของครู คือ เปลี่ยนจากการใช้สื่อ “เพื่อช่วยครูสอน” คือครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มาเป็นการใช้สื่อการสอน “เพื่อช่วยนักเรียนเรียน” คือ ให้นักเรียนได้หยิบฉวยและใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ด้วยตัวของตนเอง โดยอยู่ในรูปของชุดการสอน

จากแนวคิดทั้งหมดนั้นพอจะวิเคราะห์ให้เห็นเป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอนได้ ดังนี้

แนวคิดที่หนึ่ง แนวคิดดังกล่าว จะเป็นแนวทางให้เกิดความคิดที่จะผลิตหรือวางแผนการสอน และผลิตสื่อประสมที่จะช่วยแก้ปัญหาหรือสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ที่ผู้เรียนสามารถก้าวหน้าไปตามความพร้อมความถนัด และความสามารถแต่ละคนได้อย่างเต็มที่ ในลักษณะเป็นชุดการสอนรายบุคคลหรือให้ผู้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้เกิดประสบการณ์เรียนการเรียนรู้ให้มากที่สุด

แนวคิดที่สอง แนวคิดนี้ก็จะเป็นการเปลี่ยนศูนย์กลางการเรียนรู้จากครูมาเป็นผู้เรียนโดยตรง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างเต็มที่จะมั่นคงถาวร โดยการให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากสื่อ หรือแหล่งความรู้ที่ครูถ่ายทอดหรือจัดเตรียมเอาไว้ให้ด้วยตนเองในรูปของสื่อประสมหลาย ๆ รูปแบบ

แนวคิดที่สาม เป็นแนวคิดที่จะเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและนำสื่อมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ในรูปแบบใหม่จากสื่อเดี่ยว ๆ เป็นสื่อประสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนเอง

แนวคิดที่สี่ เป็นการพยายามที่จะปรับพฤติกรรมการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักเรียนให้มีลักษณะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีที่จะส่งเสริมให้บรรยากาศการเรียนรู้นั้นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และที่สำคัญให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน อันจะเป็นผลต่อความเจริญงอกงามทางด้านอารมณ์และสังคมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

แนวคิดสุดท้าย แนวคิดดังกล่าวเป็นการนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการวางแผนการสอนในหน่วยเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ ได้แรงเสริมที่จะเรียนรู้ให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป โดยยึดหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้เห็นถึงความมีหน้าที่เกิดขึ้น ซึ่งค่อย ๆ เป็นไปทีละน้อยตามลำดับขั้นในลักษณะเป็นการเรียนแบบโปรแกรมที่จัดไว้หรือเป็นชุดการสอนเป็นต้น

สรุป

จากแนวคิดของนักการศึกษาพอจะสรุปแนวคิดหลักที่นำมาใช้ในการผลิตชุดการสอนได้ดังนี้

1. การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. การเรียนที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน
3. การตระหนักกิจกรรมกลุ่มและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูนักเรียนหรือปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม
4. การเรียนการสอนที่เป็นการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อการถ่ายโยงความรู้จากนามธรรมไปสู่ความเป็นรูปธรรม
5. การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอน การเสริมแรง การเรียน ตามลำดับขั้นหรือยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้อีก

การสร้างชุดการสอน ได้ยึดหลักการทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วย เป็นองค์ประกอบในการสร้าง เช่น การยึดหลักทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ หลักการใช้สื่อแบบประสม หลักการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group process) และยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้นการสร้างชุดการสอนที่คำนึงถึงหลักการและทฤษฎีดังกล่าว จะช่วยทำให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2.1.7 ขั้นตอนในการผลิตชุดการสอน

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2530: 72) กล่าวว่า ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอนโดยนำเอาวิธีระบบเข้ามาใช้ ในระบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เหมาะสำหรับการสอนแบบศูนย์การเรียน มีทั้งหมด 10 ขั้นตอน

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่จะสามารถให้ครูถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์ออกมาเป็น 5-6 หัวเรื่อง
4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ จะต้องให้สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปรวมแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อน แล้วเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดกิจกรรมการเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเป็นแนวทางในการเลือกและผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียน” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เล่นเกม ฯลฯ
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยไม่การนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น) เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียนร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดการสอน”

9. หาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและระดับการศึกษาโดยกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาความรู้เดิมของผู้เรียน (ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที)

10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ชี้นำประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ชี้นำสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปแล้ว

2.1.8 คุณค่าของชุดการสอน

วรกิต วัตต์เข้าหลาม (2540: 8) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนว่าชุดการสอนแบ่งตามลักษณะการผลิตการใช้แล้วได้ 3 ประเภทด้วยกัน แต่ละประเภทจะมีลักษณะและกระบวนการที่แตกต่างกันออกไปแต่อย่างไรก็ตาม ชุดการสอนไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ช่วยเร้าและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากชุดการสอนเป็นชุดสื่อประสมที่มีกิจกรรม และสื่อที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มที่ จึงทำให้ผู้เรียนสนใจในเนื้อหาบทเรียนมากขึ้น

2) สนับสนุนและสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล ชุดการสอนส่วนใหญ่มักจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อประกอบ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ความสามารถ หรือความต้องการของตนเองได้

3) ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนในแนวทางเดียวกัน เพราะชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่ผลิตขึ้นมาอย่างมีระบบ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์เฉพาะของหน่วยเนื้อหานั้น ๆ ผู้สอนที่แตกต่างกันก็สามารถให้ประสบการณ์ได้เหมือนกัน

4) ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้สอน สภาพการเรียนรู้จากชุดการสอนผู้เรียนจะทำกิจกรรมจากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง ครูผู้สอนจะทำหน้าที่เพียงเป็นผู้ช่วยดูแลควบคุมให้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้เต็มที่เท่านั้น บุคลิกภาพของครูหรืออารมณ์ของครู จึงไม่มีผลต่อการเรียนของผู้เรียนแต่อย่างใด

5) ช่วยลดภาระและสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน เพราะชุดการสอนแต่ละชุดผลิตขึ้นมาเป็นหมวดหมู่ มีอุปกรณ์ กิจกรรม ตลอดจนมีข้อเสนอแนะชี้แจงเกี่ยวกับใช้ไว้อย่างละเอียดชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้ทันที

6) ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนครูหรือผู้มีประสบการณ์เฉพาะทางได้ เพราะชุดการสอน โดยเฉพาะชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม และชุดการสอนรายบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองและกลุ่มได้ โดยที่ไม่ต้องให้ครูหรือผู้เชี่ยวชาญสอนโดยตรงก็ได้

7) เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกฝนตนเองในด้านความกล้าแสดงออกความคิดเห็น การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2.1.9 ลักษณะของชุดการสอนที่ดี

วรกิต วัตเข้าหลาม (2540: 8-9) กล่าวว่าชุดการสอนที่ดี ควรจะมีลักษณะดังนี้คือ

- 1) เป็นชุดสื่อประสมที่ผลิตได้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเนื้อหาบทเรียน
- 2) เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
- 3) ประกอบไปด้วยสื่อหลากหลายเร้าความสนใจของผู้เรียนได้ดี
- 4) มีคำชี้แจงและคำแนะนำวิธีการใช้อย่างละเอียด ชัดเจน ง่ายต่อการนำไปใช้
- 5) มีวัสดุอุปกรณ์ ตามที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนในบทเรียน
- 6) ได้ดำเนินการผลิตอย่างเป็นระบบ ได้ปรับปรุงและทดสอบให้มีประสิทธิภาพ
- 7) มีความคงทนถาวรต่อการใช้และสะดวกในการเก็บรักษา

ในการผลิตชุดการสอนนั้น หากจะพิจารณาแล้วจะมีขั้นตอนที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการ

4 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์เนื้อหา
2. ขั้นการวางแผนการสอน
3. ขั้นการผลิตสื่อการสอน
4. ขั้นการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน

2.1.10 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ชัยยงค์ พรหมวงศ์(2521) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนว่า เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผลดังนั้นการกำหนดเกณฑ์จำต้องคำนึงถึงกระบวนการและผลลัพธ์ โดยกำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E_1/E_2 E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของขบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัด E_2 คือค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังเรียน) คิดเป็นร้อยละของคะแนนการทดสอบหลังเรียน

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุด นิยมตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความจำ และไมต่ำกว่า 80/80 สำหรับเนื้อหาที่เป็นทักษะ เช่น ภาษา เพราะการเปลี่ยนพฤติกรรมคิดตามระยะเวลาไม่สามารถเปลี่ยนและวัดได้ทันทีเมื่อเรียนเสร็จไปแล้ว

2.2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้

ความหมายของการเรียนรู้

อารี พันธุ์ณี (2546: 175-176) กล่าวว่า กล่าวว่าการเรียนรู้หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และเป็นผลมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝน มิใช่เป็นผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ สัญชาตญาณ วุฒิภาวะ พิษยาต่างๆ อุบัติเหตุ หรือความบังเอิญ

กันยา สุวรรณแสง (2544: 155) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ประสบการณ์ตรง และหรือ ประสบการณ์ทางอ้อม กระทำในอินทรีย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร แต่ไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากเหตุอื่น เช่น วุฒิภาวะ ความเจ็บป่วย ฤทธิ์ยา สารเคมี

(Hergengahn,1988:2 อ้างถึงใน วรรณี ลิ้มอักษร, 2541:49-51) กล่าวว่าจากความหมายของการเรียนรู้ แยกออกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นการบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้โดยตรง หรือสามารถใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตหรือตรวจสอบได้ กล่าวคือ เมื่อบุคคลเรียนรู้แล้วก็ต้องสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้ ซึ่งการเรียนรู้เขาไม่สามารถทำได้มาก่อน เช่นคนที่ขับรถยนต์ไม่เป็นเมื่อไปเรียนรู้แล้วก็สามารถขับรถยนต์ได้ เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการเรียนรู้ จะเป็นการเปลี่ยนแปลงไปอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวร เช่น บุคคลที่เรียนรู้วิธีการพูดจาสุภาพมาแล้วก็จะพูดสุภาพกับผู้อื่นทุกครั้งและสม่ำเสมอด้วย
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการเรียนรู้ จะไม่เกิดขึ้นในทันทีทันใด แต่จะเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป
4. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือฝึกหัด ไม่ได้เป็นผลมาจากการเจริญเติบโตตามลำดับขั้น ความเจ็บป่วย ความเหนื่อยอ่อน ฤทธิ์ของยา หรือสารเสพติดต่าง
5. การเสริมแรงมีความสำคัญมากสำหรับการจัดประสบการณ์หรือการฝึกฝน เพื่อให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้น

2.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านปัญญาและความคิด (Cognitive Learning Theories)

ระวีวรรณ ศรีครามครัน (2545: 34) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านปัญญาและความคิด เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นในด้านวิธีการหรือการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และสติปัญญา นักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในกลุ่มนี้ประกอบด้วย Gange, Bruner, Ausubel และนักจิตวิทยา กลุ่ม Gestalt ทฤษฎีการเรียนรู้ในด้านนี้สนับสนุนแนวคิดที่ว่าพัฒนาการของความรู้ในด้านปัญญา และความคิดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้น จะได้มาจากการที่ผู้เรียนแต่ละคนได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตนเอง มีวุฒิภาวะและนำมาเชื่อมความสัมพันธ์กับการหยั่งรู้ (insight) ของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์โดยทั่วไป สนใจที่จะศึกษาข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งสนใจที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และจะนำข้อมูลต่างๆเหล่านั้นมาประมวลกับความสามารถของตนเองความเชื่อความรู้ที่กรวมทั้งประสบการณ์ดั้งเดิม เพื่อให้สามารถคิด สรุป และนำมาปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้

ระวีวรรณ ศรีครามครัน(2545:34) กล่าวว่าPiaget มีความเชื่อว่าพัฒนาการของระดับความคิด และสติปัญญาของมนุษย์จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ในแต่ละขั้นตอน เกี่ยวพันกับอายุวุฒิภาวะของผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม ความคิดของผู้ใหญ่ที่คิดว่าเป็นสิ่งง่าย ๆ ธรรมดาจะไม่ใช่สิ่งที่ยากสำหรับเด็ก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความจริง (facts) ที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียนก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด (concept) ในลำดับต่อไป การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียนจะช่วยเพิ่มความสามารถให้แก่ผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จากกิจกรรม และสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ตามความคดเห็นของเพียเจ้นั้น บุคคลตั้งแต่เด็กเล็กสนใจที่จะนำความรู้ ประสบการณ์ และความคิดของตนเองไปสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเองเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และแนวคิดใหม่ ๆ รวมทั้งมีความพร้อม

ที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อม ตลอดจนการนำประสบการณ์มาใช้ ปรับตนเอง และเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้วย เพียเจต์ แบ่งพัฒนาการเรียนรู้ตามลักษณะวัยของผู้เรียนออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. วัยของการสัมผัสและเคลื่อนไหว (Sensor motor) เด็กที่อยู่ในวัย 0–2 ปี จะมีลักษณะของการพัฒนาทางด้านสติปัญญาประกอบด้วย การเริ่มต้นใช้การเลียนแบบ มีความจำ ความคิดรู้ว่าวัตถุ สิ่งของนั้นมีอยู่ ไม่สูญหายไป ใช้การเคลื่อนไหวตามสิ่งเร้าเพื่อนำไปจุดประสงค์ที่ต้องการ

2. วัยของการเริ่มพูด (Preoperational) เป็นเด็กที่อยู่ในช่วงระหว่าง 2–7 ปี ลักษณะของการพัฒนาการจะประกอบด้วยพัฒนาการในด้านการใช้ภาษาจะค่อย ๆ เพิ่มขึ้น และมีความสามารถที่จะคิดในรูปแบบของสัญลักษณ์ (symbolic form) มีความคิดและกระทำตามความนึกคิดของตนเอง และไม่เข้าใจความคิดของผู้อื่น

3. วัยของการใช้ความคิดในเชิงรูปธรรม (Concrete operational) อยู่ระหว่างอายุ 7–11 ปี ผู้เรียนในวัยนี้จะสามารถพัฒนาความคิดอย่างมีเหตุผลในเชิงรูปธรรม สามารถแบ่งเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ได้ เข้าใจกฎ ระเบียบ รวมทั้งมีความสามารถที่จะนึกคิดหรือคิดย้อนหลัง

4. วัยของการใช้ความคิด (Formal operational) อยู่ระหว่าง 11–15 ปี ผู้เรียนที่อยู่ในวัยนี้จะมีลักษณะของการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ความสามารถที่จะคิดแก้ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะการคิดโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับสังคม และมีความเป็นตนเองมากขึ้น

2.2,3 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านมนุษยนิยม (Humanistic Learning Theories)

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2545: 37) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านมนุษยนิยม เน้นในด้านการส่งเสริมศักยภาพของมนุษย์ หรือผู้เรียน และพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง ประเมินความสามารถ ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งจะเป็แนวทางให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สูงสุดตามศักยภาพ นักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่สำคัญในกลุ่มนี้ประกอบด้วย Maslow และ Rogers แนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ในด้านมนุษยนิยม จะเน้นความสำคัญของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน โดยการสังเกต พิจารณา และทำความเข้าใจกับการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านจิตพิสัย และพุทธิพิสัย ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความคิด และสติปัญญา ซึ่งจะสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนตามลักษณะพัฒนาการในด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละขั้น วุฒิภาวะ (maturation) กับสิ่งแวดล้อม

ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง โดยการศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนในลักษณะที่แตกต่างไปจากกลุ่มพฤติกรรมนิยม

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2545: 37) กล่าวว่า มาสโลว์ (Abraham Maslow) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้โดยอิสระ ซึ่งผู้เรียนควรจะสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของตนเองได้ ทั้งนี้บิดา มารดา และผู้สอนจะต้องให้ความไว้วางใจกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เจริญเติบโตในทุก ๆ ด้านด้วยตนเอง ผู้ปกครอง และผู้สอนมีหน้าที่ในการจัดความต้องการขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งชี้แนะ ให้คำแนะนำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตตามกฎเกณฑ์ของตนเองในการเลือก มาสโลว์ มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแล้ว ซึ่งระดับความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละชนิดของความต้องการจะแตกต่างกัน โดยเฉพาะความต้องการขั้นพื้นฐานเบื้องต้น มาสโลว์ ได้ลำดับความต้องการขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความต้องการขั้นพื้นฐานเบื้องต้น เป็นความต้องการที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการตอบสนองก่อนที่จะนำไปสู่ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการขั้นพื้นฐานเบื้องต้นของมาสโลว์ ประกอบด้วย

1. ความต้องการทางร่างกาย (physiological needs)
2. ความต้องการในด้านความปลอดภัย (safety need)
3. ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งและเป็นที่ต้องการหรือยอมรับในสังคม

(belongness and love needs)

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง นับถือจากผู้อื่น (esteem needs)

ความต้องการทั้ง 4 ด้านตามแนวคิดของ มาสโลว์ จะเริ่มจากความต้องการในข้อที่ 1 ก่อน เป็นลำดับไป จนถึงข้อที่ 4 ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของความต้องการขั้นพื้นฐานเบื้องต้น มาสโลว์ เชื่อว่าเมื่อผู้เรียนได้รับการสนองตอบความต้องการทั้ง 4 ข้อ ตามลำดับที่กล่าวมาแล้ว จะเป็นการกระตุ้น สนับสนุน และทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย ตัวอย่างเช่น คนที่หิวโหย หรือคนที่ไม่สบาย อ่อนแรงจากการขาดอาหาร จะต้องการได้รับการดูแลในเรื่องอาหารก่อน แล้วจึงมาคำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของตนเองมากกว่าที่จะมาคิดถึงการสร้างภาพเพื่อให้เป็นที่ยอมรับหรือได้รับการยกย่องจากผู้อื่น และเมื่อมีความพร้อมในด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมแล้ว ก็ย่อมสนใจที่จะได้รับการยกย่อง และการเป็นที่ยอมรับในสังคมนั้น ๆ ต่อไป

สำหรับความต้องการในกลุ่มที่ 2 ของมาสโลว์ นั้น เป็นความต้องการที่ต่อเนื่องจากความต้องการขั้นพื้นฐานเบื้องต้น ซึ่งบุคคลต่าง ๆ เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแล้ว ขั้นต่อไปก็จะเป็นความต้องการที่จะเรียนรู้ และพิจารณาเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตนเองมากขึ้น เพื่อการเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญาและเป็นการแสดงความสามารถของตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ทั่วไป ประกอบด้วย

5. ความต้องการที่จะรู้จัก และเข้าใจ (need to know and understand)
6. ความต้องการที่จะมีสุนทรียภาพในด้านต่าง ๆ (aesthetic needs)
7. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยความสามารถของตนเอง (self-actualization need)

ความต้องการในกลุ่มที่ 2 นี้ เป็นความต้องการที่ไม่มีขอบเขต ซึ่งจะไม่มีการตอบสนองที่เพียงพอกับความต้องการได้ เมื่อผู้เรียนได้รับการสนองขั้นพื้นฐานในกลุ่มแรกแล้ว ขั้นต่อไปผู้เรียนจะสนใจในสิ่งแวดล้อม และสังคมที่ตนอยู่ มีความสนใจ ต้องการจะเรียนรู้ และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งต้องการที่จะมีความรู้สึกในด้านสุนทรียภาพต่อความงาม คนตรี หรือความประทับใจ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน สำหรับความต้องการในขั้นสุดท้ายนั้น จะหมายถึงความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตโดยใช้ความสามารถของตนเอง และดำเนินชีวิตในสิ่งที่ตนเองมีความสามารถที่จะทำได้ และจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง ซึ่งความต้องการในขั้นนี้จะต้องขึ้นอยู่กับที่ได้รับการตอบสนองอย่างพึงพอใจในความต้องการขั้นอื่น ๆ มาก่อนแล้ว และผู้ที่ประสบความสำเร็จในขั้นนี้ก็จะมีอยู่น้อยมาก

2.2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคม (Social Learning Theory)

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน(2545: 40) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคม ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคม เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมนิยมซึ่งเน้นผลของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเนื่องจากสิ่งเร้า หรือสิ่งที่มากระตุ้น สำหรับทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคมนั้น เน้นในด้านพฤติกรรมของมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม โดยสนับสนุนการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งหมายถึง การอยู่รวมกลุ่มกันของมนุษย์ การแลกเปลี่ยนความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรมกลุ่ม และจัดให้มีการสื่อสารระหว่างกัน การแลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งการช่วยเหลือกัน

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน(2545: 40) กล่าวว่า Albert Bandura เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีการเรียนรู้ด้านสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยเน้นพฤติกรรมที่เกิดจากการที่ผู้เรียนสังเกตสิ่งแวดล้อม และเลียนแบบ (modeling) ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการเรียนรู้จากความสำนึก หรือความล้มเหลวของผู้อื่นในด้านต่าง ๆ ด้วย บันดูรา ได้กำหนดขั้นตอนของการเรียนรู้จากการสังเกตดังนี้

1. ขั้นให้ความสนใจ (Attention) เป็นขั้นต้นที่ผู้เรียนสนใจต่อรูปแบบ ที่สังเกตเห็น ซึ่งส่วนมากแล้วผู้เรียนจะสนใจรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจ ทันสมัย เป็นที่นิยมหรือเป็นสิ่งที่น่าประทับใจรวมทั้งเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเอง
2. ขั้นจดจำรูปแบบ (Retention) เมื่อผู้เรียนมีความสนใจต่อรูปแบบแล้ว ผู้เรียนจะจดจำรูปแบบ หรือพฤติกรรมที่ผู้เรียนต้องการจะเลียนแบบ และฝึกหัดหรือประพจน์ และปฏิบัติตามรูปแบบที่ได้จดจำมา
3. ขั้นการแสดงพฤติกรรมให้เหมือนรูปแบบ (Reproduction) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะพยายามที่จะปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้เหมือนตามรูปแบบที่ตนสนใจ และได้จดจำไว้จนมีลักษณะใกล้เคียงที่สุดตามรูปแบบนั้น ๆ
4. ขั้นได้รับแรงจูงใจ (Motivation) ในขั้นสุดท้ายของกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต และเลียนแบบในสิ่งที่ตนเองสนใจนั้น ผู้เรียนจะได้รับแรงจูงใจจากการเลียนแบบ เนื่องจากมีความรู้สึกว่าการเลียนแบบดังกล่าวเป็นประโยชน์ และสามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้เช่นเดียวกับต้นแบบ หรือได้รับการยอมรับจากผู้อื่น

นอกจากการเรียนรู้โดยการสังเกต และเลียนแบบแล้ว บันดูรา ยังให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการที่ผู้เรียนได้สังเกตพฤติกรรมของตนเอง พิจารณาถึงผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้น ๆ ตามความนึกคิดของตนเอง หรือจากประสบการณ์ที่ได้รับ โดยกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของพฤติกรรมตามระดับความสามารถของตนเอง (Self-regulating) ซึ่งจะทำได้เป็นการเสริมแรงให้แก่ตนเอง (Self-reinforcement) เป็นการกระตุ้นหรือเป็นแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

แนวคิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning)

วิคนี คิลตระกูล (2545: 51) กล่าวว่า Malcolm Knowles พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนโดย การนำตนเอง(Self-Directed Learning) โดยเน้นกระบวนการที่ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดเป้าหมายในการเรียน กำหนดทรัพยากร ตัดสินใจเลือกวิธีการเรียน และการประเมินความก้าวหน้าในการเรียน การเรียนโดยการนำตนเองเป็นที่เผยแพร่ไปอย่าง กว้างขวางทำให้เกิดการสัมมนาและการศึกษาวิจัยขึ้นมากมายในระดับนานาชาติ ต่อมามีการ วิพากษ์วิจารณ์กันมากขึ้นในหลายประเด็น เช่น การเรียนโดยการนำตนเองในลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ยังไม่ก้าวหน้า การเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นการเรียนวิชาต่างๆของชนชั้นกลาง คุณภาพของ โครงการเรียนรู้โดยการนำตนเองกำลังถูกละเลย และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่เชื่อมโยงกับ แรงกดดันทางสังคมและการเมือง มีความพยายามที่จะศึกษาประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์เหล่านี้ใน ออสเตรเลีย แคนาดา และอเมริกา

2.3.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ทิสนา แคมมณี (2547:125) การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำตนเอง หมายถึง การให้ โอกาสผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งครอบคลุมการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ ของตน การตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกวิธีการเรียนรู้ การแสวงหาแหล่ง ความรู้ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการประเมินตนเองโดยครู่อยู่ในฐานะ กัลยาณมิตร ทำหน้าที่ในการกระตุ้นและให้คำปรึกษาผู้เรียนในการวินิจฉัยความต้องการกำหนด วัตถุประสงค์ ออกแบบแผนการเรียนรู้ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล ทั้งร่วมเรียนรู้ไปกับ ผู้เรียนและติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545:50) กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) การรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยอาจศึกษาอย่างอิสระจาก ห้องเรียน ศึกษาตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการของตนจากสื่อ อุปกรณ์ ที่มีอยู่ในแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ผู้เรียนอาจศึกษาตามลำพัง เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้

จากความหมายของการเรียนรู้ผู้เรียนนำตนเอง ที่นักศึกษาต่างๆได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือกระบวนการศึกษาของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเริ่มต้นจากความ ตั้งใจ อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนตลอดจนมีการวางแผนการเรียนรู้ มีการแสวงหาความรู้โดยใช้

ทักษะในการศึกษาค้นคว้า และมีการวัดและประเมินผลตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยอาจศึกษาอย่างอิสระจากห้องเรียน ศึกษาตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการของตนจากสื่อ อุปกรณ์ ที่มีอยู่ในแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวัน

2. 3.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา (2545 :117) กล่าวว่า Knowles (1975) ได้เสนอองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการ โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนบอกความต้องการและความสนใจพิเศษของตนเอง

2.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้เรียนมีบทบาทที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้โดยพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียนควรจะศึกษาวัตถุประสงค์ของรายวิชา แล้วจึงเริ่มเขียนวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของตนเอง

2) ผู้เรียนควรเขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเข้าใจได้และไม่คลุมเครือ

3) ผู้เรียนควรเน้นถึงพฤติกรรมที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น

4) ผู้เรียนควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดได้

5) ควรกำหนดวัตถุประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละระดับ ที่มีความแตกต่างกันเห็นได้ชัด

1. การวางแผนการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนกำหนดแนวทางการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาโดยผู้เรียนควรกำหนดแผนกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1) ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง

2) การวางแผนการเรียนรู้ควรเริ่มต้นจากการที่ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3) ผู้เรียนควรเป็นผู้จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการความสนใจของผู้เรียน

4) ผู้เรียนเป็นผู้ระบุวิธีการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับตนเองมากที่สุด

5) การแสวงหาแหล่งวิทยาการและทรัพยากร โนลส์ (Knowles) ได้กล่าวถึง การแสวงหาวิทยาการและทรัพยากรทั้งที่เป็นวัสดุอุปกรณ์และบุคคลดังต่อไปนี้

1. แหล่งวิทยาการและทรัพยากรที่เป็นประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนเอง

2. แหล่งวิทยาการและทรัพยากรที่เป็นเสมือนนอทยาการคือ ครู หรือเพื่อนผู้ที่สามารถช่วยเหลือร่วมมือกันমনกระบวนกรเรียนการสอนได้อย่างดี
3. แหล่งวิทยาการและทรัพยากรมีใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น
4. ทักษะต่างๆ ที่มีส่วนช่วยในการแสวงหาแหล่ง วิทยาการและทรัพยากรได้สะดวกและรวดเร็ว เช่น ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการอ่าน เป็นต้น
5. การประเมินผล ผู้เรียนควรจะได้ประเมินผลตามที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่าต้องการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไรการประเมินผลควรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยทั่วไปที่จะเกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะคติ และค่านิยม โดยมีขั้นตอนในการประเมินผลดังนี้
  - 1) กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้แน่ชัด
  - 2) ดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งขั้นตอนนี้มี3) 2X
  - 2) ความสำคัญในการประเมินผลการเรียนการสอน
  - 4) รวบรวมหลักฐานการตัดสินใจจากผลการประเมินผลจะต้องวางอยู่บนพื้นฐานที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้
  - 5) รวบรวมข้อมูลก่อนการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบหลังเรียนรู้ว่า ผู้เรียนได้ก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงใด
  - 6) แหล่งของข้อมูล ควรแสวงหาข้อมูลจากครูและผู้เรียน ดังนั้นการประเมินผล จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่ง ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างดี

สรุปได้ว่า แนวคิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ในสถานประกอบการเนื่องจากผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการได้มีโอกาสวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้จัดและผู้ที่ต้องการจะเรียน โดยผู้จัดการศึกษา ในสถานประกอบการจะเป็นผู้คอยให้การชี้แนะและเป็นแหล่งวิทยาการความรู้ให้แก่ผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการ นอกจากนี้แล้วการเรียนรู้ด้วยตนเองจะส่งเสริมผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการ สามารถวางแผนการเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติหรือการลงมือกระทำ (Action Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับลักษณะและธรรมชาติของผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการเป็นอย่างยิ่งเนื่องจาก ผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการล้วนเป็นผู้ใหญ่ที่ได้ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันและประสบปัญหาต่างๆในชีวิตการทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่ได้มีโอกาสลงมือกระทำ มีโอกาสพูดคุยอภิปราย วิพากษ์วิจารณ์ ประสพการณ์ การกระทำที่ผ่านมาร่วมกับสมาชิกคนอื่นเพื่อหาทางแก้ไข

ปัญหาที่เกิดขึ้น จึงมีความเหมาะสมกับธรรมชาติ และความต้องการของผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการอย่างแท้จริง และนำไปสู่การเรียนรู้จากสถานการณ์ (Situating Learning) ได้อีกด้วย กล่าวคือ การที่ผู้ทำงานในสถานประกอบการได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์การเรียนรู้จริงต่างๆ ก็จะสามารถเกิดความรู้ พัฒนาทักษะ และทัศนคติที่ผู้ทำงานในประกอบการจะตระหนักได้ว่า จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์การทำงานที่เกิดขึ้นได้จริงต่อไป

2.3.3 ลักษณะการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา (2545: 113) กล่าวว่า Skager (1978) ได้อธิบายคุณลักษณะของผู้เรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองไว้ 7 ประการดังนี้

1. เป็นผู้ยอมรับตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง มีเจตคติในเชิงบวกต่อตนเอง
2. มีการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ (Planfulness) ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ
  - 2.1 รู้ถึงความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง
  - 2.2 วางจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการที่ตั้งไว้
  - 2.3 เป็นแผนงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
3. มีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในตัวเอง สามารถเรียนรู้ได้โดยปราศจากสิ่งควบคุมจากภายนอกเช่น รางวัล การถูกตำหนิ หรือถูกลงโทษ
4. การประเมินผลตนเอง (Self-evaluation) ผู้เรียนรู้อาจประเมินผลตนเองได้ว่า จะเรียนรู้ได้ในระดับใด และอาจจะขอให้ผู้อื่นประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยที่ผู้เรียนจะต้องยอมรับการประเมินผลจากภายนอกว่าถูกต้อง เมื่อผู้ประเมินได้มีความคิดอย่างอิสระ และการประเมินได้สอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏเป็นจริงอยู่ในขณะนั้น
5. การเปิดกว้างต่อประสบการณ์ (Openness to experience) ผู้เรียนที่น่าประสบการณ์เข้ามาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง อาจจะสะท้อนถึงการเรียนรู้ หรือการจัดวางเป้าหมายของตนเอง นอกจากนี้ในการที่จะเข้าไปทำกิจกรรมใดๆ ความใคร่รู้ ความอดทนต่อความคลุมเครือ การชอบทำสิ่งที่ยุ่งยากและสับสน และการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ใดๆ และทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ ต่อไป
6. การยืดหยุ่น (Flexibility) การยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ซึ่งให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงเป้าหมาย หรือวิธีการเรียน และใช้การเข้าถึงปัญหาโดยการใช้ทักษะการสำรวจ การลองผิดลองถูก ซึ่งความผิดพลาดก็จะนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขมากกว่าที่จะยอมแพ้

7. การเป็นตัวของตัวเอง(Autonomy)ผู้เรียนที่ดูแลตนเองได้ จะสามารถเลือกที่จะกำหนดรูปแบบของการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งบุคคลเหล่านี้สามารถที่จะกำหนดให้สอดคล้องกับระยะเวลาและสถานที่ ว่าลักษณะของการเรียนรู้ลักษณะใดที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับได้

2.3.4 ขั้นตอนของการวางแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2526: 267) กล่าวว่า การเรียนรู้ทุกชนิดจะมีแบบแผน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือที่น่าสนใจเล่มหนึ่งเป็นเวลาหนึ่งอาทิตย์ หรือการศึกษาเกี่ยวกับมนุษยวิทยาเป็นเวลา 1 ปีก็ตาม Gross ได้อ้างถึงรูปแบบ หรือขั้นตอนการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ตามคำอธิบายของ Alfred North Whitehead (อ้างใน Gross, 1977: 54-56) ว่าลักษณะการเรียนรู้ของบุคคลประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้ในสิ่งแปลกใหม่ ระทึกใจ(Romance)

ขั้นตอนที่ 2 การครุ่นคิดตรึงตรอง(Precision)

ขั้นตอนที่ 3 การซาบซึ้งและสร้างสรรค์(Generalization)

ฉากแรกของการเรียน เป็นการเรียนรู้ในรูปของความรู้สึก อารมณ์ มีความตื่นเต้นกับความแปลกใหม่ กับสิ่งที่ได้พบเห็น กับข่าวสารความรู้ กับนักเขียนหน้าใหม่ ที่เสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ ทำทนายสติปัญญา

ฉากที่สองของการเรียน เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบ อย่างมีทิศทางแน่ชัดมีการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงทีละเล็กทีละน้อย จากการสะกดตาสะกดใจในระยะแรก แล้วเป็นความพยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ ความจริงอย่างมีระบบแบบแผน

ฉากที่สามเป็นระยะที่มีความรู้ความเข้าใจพบข้อสรุปหลักการแล้วก็เริ่มมีความคิดสร้างสรรค์ และการลงมือปฏิบัติประยุกต์ความรู้ด้วยตนเอง

สองฉากแรกของการเรียน เป็นการรับประสบการณ์ การเข้าใจ ซึมซับกับความรู้ แล้วจึงมาถึงการสังเคราะห์ การนำความรู้มาประยุกต์ ปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์และมีความซาบซึ้งอึ้งอึ้งกับสิ่งที่ตนได้รู้ ได้ปฏิบัติซึ่งเป็นรางวัลสุดยอดของการเรียนรู้ที่แท้จริง ผู้เรียนไม่เพียงแต่มีความสนใจที่จะเสาะแสวงหาความรู้ หรือสนใจในการพัฒนาความสามารถของตน เพื่อจะเข้าใจในวิชาการ แต่ความสำเร็จของการเรียนหรือรางวัลของการเรียนคือความตื่นเต้นจากการได้ใช้ความรู้ความสามารถนั้นด้วย

2.3.5 หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

วิชนี ศิลตระกูล (2545: 52) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองมีหลักการสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนด้วยการนำตนเองโดยพัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความอยากรู้อยากเห็น หรือความสามารถในการคิดอย่างหลากหลาย
2. การมองคนอย่างไม่มีอคติ และรับฟังข้อคิดเห็นและการติชมของคนอื่น โดยไม่ปกป้องหรือ โต้แย้ง
3. ความคาดหมายถึง ความต้องการหรือความจำเป็นในการเรียนรู้ของคน ทักษะและความสามารถต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ในลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงผลผลิตที่จะเกิดขึ้น
5. ระบุแหล่งทรัพยากรทั้งประเภทบุคคล สื่อ และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
6. กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่จะใช้แหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ดำเนินตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและเป็นไปตามขั้นตอน
8. รวบรวมข้อมูลหลักฐานการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 50-51) กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

1. ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เจตคติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ (Learning styles) โดยจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเอาประสบการณ์ของตนมาใช้ในการเรียนรู้ด้วย
2. จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทตั้งแต่ การวางแผนกำหนดเป้าหมายการเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของตน หรือกลุ่ม การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน การเลือกใช้วิธีการเรียนรู้ การใช้แหล่งข้อมูล ตลอดจนถึงการประเมินผลการเรียนของตน
3. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะและยุทธศาสตร์การเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การบันทึกข้อความ การจัดประเภทหมวดหมู่ การสังเกต การแสวงหาและใช้แหล่ง

ความรู้ เทคโนโลยีและสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการตัดสินใจ แก้ปัญหา กำหนดแนวทางการเรียนรู้และเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

4. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ได้หมายความว่า ผู้เรียนต้องเรียนเพียงคนเดียว โดยไม่มีชั้นเรียนหรือเพื่อนเรียน ยกเว้นการเรียนแบบรายบุคคล โดยทั่วไปแล้วในการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะได้ทำงานร่วมกับเพื่อน กับครูและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นให้กับผู้เรียน เพื่อให้รู้จักการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้

5. พัฒนาทักษะการประเมินผลตนเอง และการร่วมมือกันประเมิน ในการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประเมินการเรียนรู้ ดังนั้น จึงต้องพัฒนาทักษะการประเมินให้แก่ผู้เรียน และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนว่า การประเมินตนเองเป็นส่วนหนึ่งของระบบประเมินผลรวมทั้งยอมรับผลการประเมินจากผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ต้องจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การประเมินผลหลายรูปแบบ

6. จัดปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วย ดังนั้น บริเวณในโรงเรียนจึงต้องจัดให้เป็นแหล่งความรู้ที่นักเรียนจะค้นคว้าด้วยตนเองได้ เช่น ศูนย์วิทยากร บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน รวมทั้งบุคลากร เช่น ครูประจำศูนย์วิทยากรที่ช่วยอำนวยความสะดวกและแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการ

3.3.6 ลักษณะสำคัญของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

สมบูรณ ศาลาชาชีวิน (2526: 264-265) กล่าวว่า Houle (1963) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาของผู้ใหญ่ ซึ่งพอจะจำแนกได้เป็นเหตุผลต่างกัน 3 ประการคือ

ประเภทที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการเรียน เช่น ต้องการวุฒิปริญญาตรี วิชาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพของตน

ประเภทที่สนใจในกิจกรรม เพื่อการคบหาสมาคม เพื่อความเพลิดเพลิน แก้เหงา แก้เบื่อ เป็นการผ่อนคลายอารมณ์

ประเภทที่สนใจในการเรียนรู้ มีความสุข ความพอใจ ความตื่นตัวจากการที่ได้รู้ ได้เข้าใจ ได้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ ได้ขบคิดปัญหา

ในบุคคลคนเดียวกันอาจมีความต้องการหรือเหตุผลทั้ง 3 ประเภทอยู่ด้วย แต่อาจจะมีแนวโน้มเอียงไปทางเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งมากกว่าช่วงชีวิตต่างๆกัน และความแตกต่างระหว่างบุคคลก็สามารถจะพบได้ในแรงจูงใจประเภทนี้ด้วย

สำหรับกลุ่มผู้เรียนที่ชอบเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการค้นพบของนักวิจัยต่างๆ นับตั้งแต่การวิจัยของ Tough เป็นต้นมาจะจัดอยู่ในผู้เรียนประเภทสุดท้ายของ Houle ในการศึกษาของ Tough นอกจากนี้จะพบว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง นี้เป็นลักษณะที่จะพบได้ทั่วไปในผู้ใหญ่ แต่สำหรับกลุ่มที่ประสบความสำเร็จสูงในการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้จะมีลักษณะพิเศษดังนี้

1. เป็นผู้ที่ตั้งเป้าหมายของการกระทำไว้ชัดเจน
2. รู้จักเลือกใช้ความรู้ และทักษะที่เหมาะสม
3. วางแผนการเรียนอย่างดี
4. เรียนได้โดยไม่สุดกำลังความสามารถ
5. มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ของคุณ และมีความอยากรู้อยากเห็นขณะเดียวกันคนเหล่านี้ยังชอบงานที่ตนทำอยู่
6. เข้าใจและยอมรับในคุณลักษณะของตน และไม่พอใจกับสภาพของตนในปัจจุบัน
7. มีความเชื่อมั่น กล่าวหาญ พอที่จะเปิดเผยตัวเอง
8. มีความสนใจอย่างมีทิศทางแน่ชัด
9. เป็นผู้เลือกอาชีพและกิจกรรมของตน
10. ไม่ได้ถูกบังคับหรือถูกกดดันจากภายนอก
11. เป็นผู้ที่ความผูกพันหรือยึดมั่นต่อจุดหมายของชีวิต
12. ต่อสู้บากบั่นเพื่อจะบรรลุเป้าหมายสำคัญบางประการ
13. มีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง
14. เป็นผู้ที่มีผลงานและประสบความสำเร็จ
15. สามารถคบหาสมาคมกับเพื่อน รักใคร่จริงใจได้อย่างน้อยสองสามคน

จะเห็นได้ว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเป็นที่พัฒนาศักยภาพของตนเอง และค้นคว้าด้วยตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง และการพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองนี้ไม่ใช่กระทำด้วยการรอโอกาสหรือจังหวะ แต่จะเป็นผู้สร้างสรรค์และวางแผนการกระทำอย่างมีระบบต่อเนื่อง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสัญญาการเรียนรู

2.4.1 ความหมายสัญญาการเรียนรู

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 108) กล่าวว่า สัญญาการเรียนรู หมายถึง สัญญาที่ผู้เรียนและผู้สอนช่วยกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะระบุถึงว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร จะเรียนอย่างไร ภายในช่วงเวลาใด และจะใช้เกณฑ์อะไรประเมินการเรียน

สุรัช บุญญานุสสิทธิ (2541:77) การเรียนรูที่ยึดเอกสารสัญญาที่นักเรียนและครูตกลงร่วมกันซึ่งระบุว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร อย่างไรภายในช่วงเวลาใด และใช้เกณฑ์อะไรในการประเมิน ครูจะเป็นผู้ชี้แนะ และถือเป็นวิธีหนึ่งของการเรียนการสอนแบบสมรรถฐาน โดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นพื้นฐานในการเรียนรู

Knowles (1975 อ้างถึงใน ศรีสุกาญจน์ บิณฑาประสิทธิ์ 2540: 54) กล่าวว่าสัญญาการเรียนรูคือ ข้อตกลงเกี่ยวกับการเรียนการสอนระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคน โดยผู้สอนมีบทบาทในการจัดเตรียมหลักสูตรการเรียน การให้ระดับคะแนน มีการประชุมในกลุ่มผู้เรียน เพื่อระบุว่าต้องการเรียนอะไร และต้องการทำอะไรจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน

จากความหมายที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า สัญญาแห่งการเรียนรู หมายถึง ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนที่เป็นรายบุคคลหรือผู้เรียนที่เป็นกลุ่มกับผู้สอน ร่วมกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะระบุถึงว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร จะเรียนอย่างไร ภายในช่วงเวลาใด และจะใช้เกณฑ์อะไรประเมินการเรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้เลือกที่จะทำกิจกรรมอย่างอิสระซึ่งผู้เรียนจะต้องทำให้เสร็จในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา

2.4.2 ส่วนประกอบของสัญญาการเรียนรู

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 108) อธิบายว่า สัญญาการเรียนรูมีส่วนประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ได้แก่

1. จุดประสงค์ คือ ความมุ่งหวังที่ต้องการจะได้จากการเรียนหรือศึกษาหรือทำโครงการเรื่องนั้นๆ จุดประสงค์ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนจะเป็นรากฐานที่ดีของส่วนประกอบอื่นๆ
2. กิจกรรมการเรียน คือ กิจกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนวางไว้ว่าจะกระทำเพื่อที่จะให้สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู ทั้งนี้อาจใช้กิจกรรมหลายอย่างประกอบกันตามความเหมาะสม ตัวอย่างกิจกรรมการเรียน ได้แก่ อ่าน เขียน ทบทวน สัมภาษณ์บุคคล ฟังการบรรยาย ฟังการอภิปราย ดูสไลด์ ดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ ทดลอง ทักษะศึกษา

3. แหล่งการเรียนรู้จะระบุรายชื่อแหล่งที่ใช้ในการเรียนรู้เพื่อที่จะให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวอย่างของแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ตำรา วารสาร รายงานการวิจัย ทบเรียน โปรแกรม บทเรียน โมดูล ศูนย์การเรียนรู้ สไลด์ ฟิล์มสตริป ภาพยนตร์ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ หุ่นจำลอง ผลงานศิลปะ วัตถุหรือสิ่งมีชีวิต ผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

4. หลักฐานการเรียนรู้และการประเมินการเรียนรู้ คือ การเรียนในชั้นเรียนที่มีผู้สอนนั้นจะปรากฏเห็นชัดว่าผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ฟังการบรรยาย ตอบคำถาม อ่าน อภิปราย ทดลอง ฯลฯ จึงสันนิษฐานว่าจะมีการเรียนรู้เกิดขึ้น และได้ทำการตรวจสอบข้อสันนิษฐานนั้น โดยการใช้เครื่องมือและ/หรือเทคนิคต่างๆ เช่น สอบข้อเขียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรหรือเรียนจบบางเรื่อง หรือสองสามเรื่องเป็นต้น ส่วนการเรียนรู้ตามกระบวนการของสัญญาการเรียนนั้น ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้กำหนดไว้ทุกประการ หรืออาจมีการยืดหยุ่นไปบ้าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ผู้สอนจะไม่เห็นกิจกรรมการเรียนรู้ (เช่น ผู้เรียนไปค้นคว้าอ่านตำราวารสารที่ห้องสมุด สอบถามผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น) ข้อสำคัญก็คือขอให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อตรวจสอบผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องแสดงหลักฐานการเรียนรู้โดยระบุว่า จะแสดงหลักฐานอะไร และ/หรือใช้วิธีการใด เมื่อใด และใครเป็นผู้ประเมิน ตัวอย่างหลักฐานการเรียนรู้ได้แก่ รายงานที่เป็นข้อเขียน (อาจสรุป อภิปราย เรียบเรียงหรือทั้ง 3 อย่างประกอบกัน) รายงานปากเปล่าในชั้นเรียน หรือต่อผู้สอน โคร่ง ผลการวิจัย อย่างของการใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา การปฏิบัติให้ดู ผลการสอบต่างๆ

2.4.3 ลักษณะสำคัญของสัญญาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 111) อธิบายว่า สัญญาการเรียนรู้อาจมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. เป็นสัญญาที่ผ่านการเจรจาและตกลงร่วมกัน (Negotiated) ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
2. ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้ผูกมัดในการทำงานตามสัญญาการเรียนรู้นั้น ผู้เรียนได้ผูกมัดในการทำงานให้เสร็จตามสัญญา และผู้สอนได้ผูกมัดในการให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก
3. เนื่องจากจะต้องเจรจาทำการตกลงเป็นรายๆ ไป ดังนั้น สัญญาเรียนแต่ละรายจึงแตกต่างกัน
4. สามารถที่จะตกลงกันใหม่ได้ถ้าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่และความต้องการเดิมนั้นหรือถ้าผู้เรียนเกิดความต้องการใหม่ก็อาจเปลี่ยนไปทำสัญญาการเรียนรู้อีกได้

2.4.4 ขั้นตอนของการเรียนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 112) อธิบายว่า การเรียนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้อาจแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม ขั้นแรกสุดของการเรียนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้ก็คือ การใช้สนเทศ (Information) เกี่ยวกับวิชา และการสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สำหรับการให้ข้อสนเทศเกี่ยวกับวิชานั้น อาจใช้วิธีการบรรยายและอภิปรายหรือวิธีอื่นให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับวิชาหัวข้อเนื้อหาต่างๆ ที่จะศึกษา เป้าประสงค์และ/หรือจุดประสงค์ ส่วนที่เป็นแกนสำคัญ ส่วนที่สามารถเลือกเรียนได้ เป็นต้น ผู้สอนควรทราบทักษะและความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้อาจโดยใช้วิธีการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ศึกษาผลการสอบที่ผ่านมา ศึกษาระเบียบสะสม หรืออาจใช้วิธีสังเกตสอบถาม หรือวิธีอื่นๆ เพื่อประกอบพิจารณาในการทำสัญญาการเรียนรู้

2. ขั้นร่างสัญญา หลังจากที่ผู้เรียนและผู้สอนมีความคุ้นเคยกัน ผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับจุดประสงค์ ลักษณะของวิชาแล้ว ขั้นต่อมาผู้เรียนจะร่างข้อความที่เป็นจุดประสงค์ของการเรียนของตน กิจกรรมการเรียนที่วางแผนไว้ว่าจะปฏิบัติ แหล่งเรียนที่ตั้งใจจะใช้ และประเภทของหลักฐานการเรียนและการประเมินการเรียน ในการร่างสัญญาผู้เรียนอาจปรึกษาผู้สอนได้ถ้าต้องการ

3. ขั้นตกลงสัญญา ในขั้นนี้ควรพิจารณาและดำเนินการไปตามลำดับขั้น ดังนี้

3.1 จุดประสงค์การเรียน ผู้สอนอาจถามผู้เรียนว่าในการที่จะศึกษาแต่ละหัวข้อที่เลือกมานั้นต้องการให้ได้อะไร ผู้สอนและผู้เรียนทำการอภิปรายและปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงกับความต้องการของผู้เรียน ในระยะนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องตระหนักถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนเพื่อที่จะกำหนดจุดประสงค์ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากจุดประสงค์การเรียนนี้จะเป็นรากฐานสำคัญของขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป ดังนั้นจึงควรคิดให้รอบคอบและระบุอย่างชัดเจน

3.2 กิจกรรมการเรียน ในขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนจะอภิปรายถึงกิจกรรมการเรียนที่ผู้เรียนได้ร่างมา ผู้เรียนบางคนอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมการเรียน ผู้สอนจึงควรเตรียมรายการกิจกรรมการเรียนประเภทต่างๆ เพื่อผู้เรียนจะได้เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของเขา ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนประเภทต่างๆ ได้ระบุไว้แล้วในเรื่องส่วนประกอบของสัญญาการเรียนรู้

3.3 แหล่งเรียน ผู้เรียนและผู้สอนพิจารณาและอภิปรายถึงแหล่งเรียนที่ผู้เรียนได้เสนอมานั้นว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อที่จะช่วยให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ ผู้สอนอาจชี้แนะแหล่งเรียนเพิ่มเติมได้

3.4 หลักฐานการเรียนรู้และการประเมินการเรียน เมื่อผู้เรียนทำสัญญาการเรียนของตนเอง แล้วผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันพิจารณาปรับสัญญาการเรียน โดยคำนึงถึงมาตรฐานทางวิชาการ สำหรับการประเมินการเรียนอาจใช้รูปแบบการประเมินเพื่อปรับปรุง (Formative Assessment) โดยใช้ข้อมูลสะท้อนกลับที่ได้รับจากการวัดหรือใช้การประเมินครั้งภาคเรียน วิธีที่จะได้ข้อมูลกลับมาอย่างแน่นอน ได้แก่ การเขียนบรรยายหรือรายงานประสบการณ์ ความสัมพันธ์กับการศึกษาวิชาอื่นๆ

3.5 การเซ็นสัญญา หลังจากดำเนินการขั้นที่หนึ่งถึงสี่เป็นที่น่าพอใจของผู้เรียนและผู้สอนแล้ว ผู้เรียนเขียนลงในแบบฟอร์มสัญญาการเรียน และทั้งสองฝ่ายลงชื่อในสัญญาการเรียนเก็บไว้คนละ 1 ฉบับ

1. ขั้นทำกิจกรรมการเรียน หลังจากทำสัญญาการเรียนผู้เรียนจะใช้สัญญาการเรียนเป็นแนวทางในกระบวนการเรียน โดยปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้การพบกันแต่ละครั้งของผู้เรียนและผู้สอน ถ้าผู้เรียนมีแนวทางที่เหมาะสมกว่าอาจทำสัญญาใหม่ได้

2. ขั้นประเมินการเรียน หลังจากกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามสัญญาการเรียนเสร็จแล้ว เป็นการประเมินผลการเรียนตามที่กำหนดไว้ในสัญญา เพื่อเป็นการรับรองว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการจริง

2.4.5 ข้อดีของการเรียนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 115) อธิบายว่า การเรียนโดยใช้วิธีการของสัญญาการเรียน มีข้อดีทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอนหลายประการหลายประการดังนี้

ข้อดีสำหรับผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีโอกาสวางแผนการเรียนของตนเอง กำหนดจุดประสงค์ของตนเอง จัดระบบการเรียนและประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง นั่นคือผู้เรียนมีส่วนสำคัญในกระบวนการเรียน มีส่วนรับผิดชอบในการเรียนของตนเองมากขึ้น

2. ผู้เรียนพัฒนาเจตคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

3. ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้สิ่งที่ตนเองสนใจ และมีความหมายต่อตนเองมากขึ้น ถึงแม้ในบางรูปแบบของสัญญาการเรียนจะมีกรอบหรือขอบเขตของวิชานั้น แต่ก็ยังมีโอกาสเลือกตามความสนใจในกรอบดังกล่าว

4. ในกระบวนการของสัญญาการเรียน จะมีการตกลง เกี่ยวกับการเรียนร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ลักษณะดังกล่าวเอื้อต่อการเกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียน

5. ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้อย่างมีอิสระ ตามสัญญาการเรียนของตน

6. เอื้อต่อการค้นพบและสังเคราะห์ความรู้ตนเองมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ใหม่จึงเป็นแนวทางและสิ่งจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. ผู้เรียนคงความสนใจโดยตลอด ถือว่าสัญญาการเรียนเป็นสิ่งที่ “เป็นสมบัติของตน”

ข้อดีสำหรับผู้สอน

1. ข้อมูลและประสบการณ์จากสัญญาการเรียนจะช่วยในการปรับปรุง และกำหนดมาตรฐานการเรียน

2. เปลี่ยนบทบาทของผู้ป้อนความรู้ให้กับนักเรียน มาเป็นผู้จัดโปรแกรมการเรียนที่มีประสิทธิภาพร่วมกับผู้เรียน

2.4.6 ข้อควรคำนึงในการใช้สัญญาการเรียนรู้อ

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 116) อธิบายถึงข้อควรคำนึงในการใช้สัญญาการเรียนไว้ดังนี้

1. ก่อนที่จะใช้กระบวนการของสัญญาการเรียน ผู้สอนควรมีความเชื่อดังนี้

- 1.1 จะต้องมีความไว้วางใจในตัวผู้เรียน
- 1.2 จะต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสรับผิดชอบการเรียนของตนเอง
- 1.3 จะต้องยินดีที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนในการตัดสินใจ
- 1.4 จะต้องยินดีที่จะใช้วิธีสอนแบบอื่นๆ นอกเหนือจากวิธีบรรยาย
- 1.5 จะต้องยินดีที่จะมีสิ่งช่วยอื่นๆ
- 1.6 จะต้องยินดีที่ผู้เรียนจะใช้แหล่งหรือสื่อการเรียนหลายประเภท
- 1.7 จะต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนไว้วางใจในตัวผู้สอน

1. ผู้สอนจะต้องมีความยินดีที่จะช่วยเหลือผู้เรียนอยู่เสมอ
2. ผู้สอนจะต้องเวลาในการวางแผน ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน
3. จะต้องมีแหล่งเรียน มากกว่าที่คาดหวังจากชั้นเรียนแบบเดิม
4. ทักษะการสื่อสารส่วนตัวมีส่วนสำคัญในการช่วยให้การเรียนรู้

ผลสำเร็จตามจุดประสงค์

5. ควรช่วยให้ผู้เรียนตระหนักในผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับจากกระบวนการเรียนด้วยวิธีการนี้ ไม่ใช่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน

6. สิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่ตัวสัญญา แต่อยู่ที่กระบวนการในการทำสัญญา การเอื้ออำนวยให้สัมฤทธิ์ผลและความสำเร็จในการเรียน

2.4.7 เกณฑ์ในการพิจารณาสัญญาการเรียนรู้อ

บุญชม ศรีสะอาด (2541: 117) เสนอเกณฑ์การพิจารณาสัญญาการเรียนรู้อว่า ควรพิจารณาตามส่วนประกอบของสัญญาการเรียนรู้อได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้อ กิจกรรมการเรียนรู้อ แหล่งเรียน หลักฐานการเรียนและการประเมินการเรียนแต่ละส่วนพิจารณาตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ต่อไปนี้

รายการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1) เกี่ยวกับจุดประสงค์		
1.1) ระบุไว้ชัดเจน	.....	.....
1.2) มีรายละเอียดเหมาะสม	.....	.....
1.3) สอดคล้องกับความต้องการ	.....	.....
1.4) มีความเป็นไปได้	.....	.....
2) เกี่ยวกับกิจกรรม		
2.1) มีความเหมาะสม	.....	.....
2.2) มีประสิทธิภาพ	.....	.....
2.3) กิจกรรมต่างๆจำเป็นต่อการบรรลุจุดประสงค์	.....	.....
2.4) มีกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ	.....	.....
2.5) มีกำหนดเวลาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน	.....	.....
3) เกี่ยวกับแหล่งเรียน		
3.1) ระบุแหล่งเรียนที่จะใช้อย่างเหมาะสม	.....	.....
3.2) ระบุแหล่งเรียนที่มีความสะดวกสามารถใช้ได้จริง	.....	.....
3.3) แหล่งที่จะใช้มีความเพียงพอต่อการบรรลุจุดประสงค์	.....	.....
4) เกี่ยวกับหลักฐานการเรียนรู้อและการประเมินการเรียน		
4.1) กำหนดวัน เวลา ประเมินไว้ชัดเจน	.....	.....
4.2) กำหนดหลักฐานและวิธีการประเมินไว้ชัดเจน	.....	.....
4.3) หลักฐานและวิธีการประเมินมีความเหมาะสม	.....	.....
5) พิจารณาโดยส่วนรวม		
มีการจัดทำอย่างรอบคอบเหมาะสม	.....	.....

2.5 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์และหลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษา

2.5.1 การเรียนการสอนดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 47-48) กล่าวว่า การเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้น ผู้เรียนในวัยนี้ควรยอมรับกับตนเองได้แล้วว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถ ความถนัดทางดนตรีมากน้อยเพียงใด เพราะตนมีโอกาสศึกษาเล่าเรียน นานพอที่จะตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีเป็นวิชาเอกของตน ผู้เรียนดนตรีในช่วงนี้จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เปลี่ยนไป กล่าวคือต้องปรับตัวเองให้เข้ากับระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นระบบที่ต้องช่วยตัวเองอย่างมาก

ในด้านทักษะ การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานี้ต้องการความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างมากไม่ว่าในด้านเทคนิค ความเข้าใจในเพลงที่ศึกษา ซึ่งผู้สอนควรปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในโครงสร้าง องค์ประกอบที่สำคัญของบทเพลงหรือเทคนิคที่จำเป็น ก่อนที่จะให้ผู้เรียนฝึกซ้อม มิฉะนั้นผู้เรียนจะฝึกซ้อมหรือเล่นเพลงนั้นไปอย่างไร้ความหมาย กล่าวคือผู้สอนควรเน้นในการตีความหมายของบทเพลงออกมาให้ได้เสียก่อนและใส่ความเป็นตัวของตัวเองเข้าไป โดยไม่ทอดทิ้งลักษณะเฉพาะของบทเพลงในแต่ละยุคแต่ละสมัยของผู้ประพันธ์ในแต่ละคน สิ่งหนึ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้เช่นนี้ ได้แก่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังเพลง และให้ผู้เรียนวิเคราะห์การแสดง โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำ ซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะของบทเพลง และความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดความเป็นตัวของตัวเองออกมา ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเล่นบทเพลงนั้นๆ ได้อย่างมีความหมายและมีเอกลักษณ์ของตน ด้วยเหตุนี้หลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษานี้จึงบังคับให้ผู้เรียนที่ต้องการจะเป็นนักดนตรี ศึกษาด้านทฤษฎีและประวัติศาสตร์ดนตรีควบคู่ไปกับการฝึกทักษะไปด้วย เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเล่นดนตรีได้อย่างมีความเข้าใจและซาบซึ้งอย่างแท้จริง

2.5.2 การเรียนการสอนกีตาร์

วิทยา วอสเบียน (2531: 2) กล่าวว่า กีตาร์คลาสสิกหรือกีตาร์สเปนเป็นกีตาร์ที่มีลักษณะพิเศษบางประการคือ

1. มีลำคอกว้างกว่ากีตาร์ทั่วไป
2. สายเป็นชนิดที่เรียกว่าสายไนลอน (Nylon String)
3. มีเฟรท (Fret) นับจากเฟรทที่ 1 ถึงเฟรทที่ 12 จรดกับส่วนโค้งของลำตัว

ส่วนบนของกีตาร์พอดี้

4. มีวิธีการเล่นที่สลับซับซ้อนไม่แน่นอนตายตัว ซึ่งขึ้นอยู่กับบทเพลงต่างๆ

ที่ศึกษาก็ได้ประพันธ์ขึ้น โดยส่วนมากแล้วบทเพลงที่ใช้เล่นมีตั้งแต่บทเพลงในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 20 (Contemporary)

อมร แม่นเมืองแมน (2531: 135) กล่าวว่า พื้นฐานที่สำคัญของการศึกษาวิชาที่มีมาก่อนแล้ว ซึ่งประกอบด้วย

1. ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ดีมีความตั้งใจและความสามารถในการสอน
2. มีตำราหรือข้อมูลที่ต้องการและครบถ้วนสมบูรณ์
3. ผู้เรียนมีความอดสาหะและเอาใจใส่ต่อการเรียนดียิ่งจนกว่าจะสำเร็จ

ทั้ง 3 สิ่งนี้หากขาดส่วนไหนไปก็จะหาความบริบูรณ์ได้ยาก แต่ส่วนที่สำคัญที่สุด ก็คือ ส่วนของตัวผู้เรียนนั่นเอง และในส่วนที่หาได้ยากยิ่งก็คือผู้สอนที่ดี กิตาร์คลาสสิกนั้นเป็นเครื่องดนตรีที่มีเอกลักษณ์และความสมบูรณ์อย่างมากที่สุดชิ้นหนึ่งของเครื่องดนตรีทั้งหมดและดนตรีคลาสสิกเป็นดนตรีชนิดหนึ่งที่มีความบริบูรณ์ทั้งความหลากหลายรูปแบบและจินตนาการของผู้ประพันธ์ และสิ่งที่ยากที่สุดของการบรรเลงดนตรีคลาสสิกก็คือการตีความหมายของบทประพันธ์ที่จะบรรเลง เพื่อที่จะทำให้บรรเลงได้อย่างถูกต้องและผู้บรรเลงยังต้องใส่ความรู้สึกและจินตนาการในขณะที่บรรเลง จนสามารถทำให้ผู้ฟังเข้าใจหรือมองเห็นในจินตนาการเช่นกันและมีเอกลักษณ์ของผู้บรรเลงผู้นั้น

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น การนำกีตาร์คลาสสิกมาบรรเลงเพลงคลาสสิกให้ได้ดีจึงต้องอาศัยความเข้าใจและความชำนาญเป็นอย่างมาก การเรียนทำให้เกิดความเข้าใจเมื่อเข้าใจดีและการฝึกซ้อมอย่างถูกวิธีและเวลานานพอสมควรจะทำให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่วในการเล่นกีตาร์เพื่อที่จะควบคุมการบรรเลงดนตรีให้ได้ดังใจนึก การเรียนกีตาร์คลาสสิก เพียงแค่อ่านโน้ตออก ดัดตั้งซัดทุกตัวและตรงจังหวะนั้นจะสามารถเล่นเพลงได้ทุกบทนั้น นับว่าเป็นความเข้าใจผิดพลาดอย่างมาก ที่กล่าวมานั้นเป็นเพียงส่วนง่ายๆที่นักกีตาร์ต้องทำได้ทุกคน การใช้เทคนิคที่ถูกต้อง ประกอบกับทักษะความชำนาญ ความเข้าใจในทฤษฎีในการวิเคราะห์บทประพันธ์ การค้นข้อมูลต่างๆมาเพื่อใช้ในการพิจารณาให้เข้าใจในบทประพันธ์นั้น และตัดสินใจว่าจะบรรเลงให้เป็นอย่างไร ซึ่งการบรรเลงจะออกมาอย่างที่คิดไว้หรือไม่ และที่สำคัญก็คือจะสามารถสื่อสารให้กับผู้ฟังเข้าใจและยอมรับกับสิ่งที่ได้บรรเลงไปหรือไม่ เป็นส่วนที่ยากและแสดงออกถึงความเป็นนักดนตรีของแต่ละบุคคล

พิเศษ ภัทรพงษ์ (2540: 39) การสอนด้วยวิธีการสาธิต ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้คือ

1. การเริ่มฝึกเล่นดนตรีด้วยวิธีการที่ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ จึงควรเอาใจใส่และ

เน้นในเรื่องลักษณะวิธีการเล่นที่ถูกต้องตั้งแต่ชั่วโมงแรก แม้วิธีการเรียนแบบลองผิดลองถูกจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในระยะเริ่มต้น

2. การสาธิตจะต้องสาธิตเฉพาะสิ่งที่ถูกต้องให้ผู้เรียนยึดถือเป็นแบบอย่างเท่านั้นก่อน การสาธิตครูจะต้องบอกให้ผู้เรียนทราบว่าครูจะสาธิตอะไร อย่างไร หรือควรระวังจะสังเกตอะไรตรงไหน เป็นต้น

3. การสาธิตควรใช้เวลาแต่น้อย และการสาธิตแต่ละครั้งควรแสดงเคลื่อนไหว แต่เพียงลักษณะเดียวหรือถ้าจะแสดงให้ดูมากกว่าหนึ่งลักษณะก็จะต้องเป็นการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และเมื่อแสดงให้ดูแล้วผู้เรียนจะต้องปฏิบัติเลียนแบบทันที

4. กระบวนการใดที่ซับซ้อนก็ควรแบ่งออกเป็นขั้นตอนและแสดงให้ดูซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นวิธีการที่ถูกต้องมากกว่าที่จะเห็นความรวดเร็ว

5. เน้นในเรื่องแบบอย่างที่ต้องก่อนความเร็วและความแม่นยำ การเร่งให้ผู้เรียนเรียนในอัตราเร็วที่สูงเกินไป เป็นการบั่นทอนกำลังใจและก่อให้เกิดผลเสียในบั้นปลายพอๆ กับการส่งเสริมให้ผู้เรียนช้าเกินไป สิ่งที่ครูจะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษคือ เมื่อผู้เรียนเกิดความสับสนขึ้นมาระหว่างแบบอย่างเพื่อใช้ในการฝึกฝนทักษะกับความเร็ว ครูจะต้องลดความเร็วเอาไว้ก่อนและเน้นแบบอย่างแต่เพียงอย่างเดียว

6. แบบฝึกหัดที่ครูใช้ให้ผู้เรียนฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญนั้น จะต้องเป็นแบบฝึกหัดที่มีความหมายและน่าสนใจ เพื่อเร้าใจให้ผู้เรียนฝึกทักษะจนกว่าผู้เรียนจะสามารถเล่นดนตรีด้วยวิธีการอันถูกต้องจนกลายเป็นนิสัย

กิริตินันท์ สดประเสริฐ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การเล่นดนตรีให้ไพเราะนั้น ไม่ใช่เล่นให้มาก แต่เป็นการเล่นให้ดี และการเล่นออกแสดงบทเพลงง่ายๆ ให้สมบูรณ์หรือไพเราะนั้น ยังได้รับความนิยมกับผู้ฟังดีกว่าการเล่นเพลงยากๆ แต่ไม่ไพเราะเอาเสียเลย

การเล่นโยทัวๆ ไปต้องคำนึงถึงความแข็งแรง ความว่องไว ความละเอียดถี่ถ้วนและความแม่นยำของนิ้วต่างๆ เป็นสำคัญ แต่นั้นยังไม่พอสอดใส่ความรู้สึกเข้าไปในบทเพลงต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจดนตรีความอ่อนไหวแห่งอารมณ์อีกด้วย มีข้อเสนอแนะสำหรับการเล่นหรือการเรียนดังนี้

1. รู้จักว่าเรากำลังเล่นหรือเรียนอะไร และเล่นไปทำไม
2. อย่าเข้าใจบทเรียนเพียงอย่างเดียว ต้องเล่นให้ถูกต้องตามบทเรียน โดยใช้วิธีที่ถูกต้องด้วย
3. ควรจำไว้ว่าการเล่นที่ถูกต้องนั้น มีความหมายของการเล่นที่ง่ายที่คล่องแคล่วเป็นสำคัญ

4. การเล่น 1 ชั่วโมงต่อวัน อาจจะดีกว่าการเล่น 7 ชั่วโมงต่อวัน โดยหักโหม
5. ความยากต่างๆในบทเรียนจะสามารถเอาชนะหรือเล่นได้ โดยฝึกฝนอย่างถูกวิธี
6. การฝึกฝนการเคลื่อนไหวของนิ้วแบบต่างๆเป็นพื้นฐานของความชำนาญ ส่วนความทรงจำ ความกล้าที่จะแสดงนั้น จะช่วยเสริมให้การเคลื่อนไหวของนิ้วแน่นแฟ้นขึ้น
7. งดเว้นหรือหลีกเลี่ยงความพยายามในการเคลื่อนไหวของนิ้วที่ไม่มีประโยชน์ในการเล่น
8. ติดตามสิ่งต่างๆ ที่ครูผู้ช้บอกหรือแสดงอย่างเอาใจใส่
9. ระมัดระวังหรือมั่นคงดูแล เอาใจใส่ตัวเองทุกครั้งที่เรียน เพื่อให้ทำให้อุปกรณ์ต่างๆ หายไป
10. ควรจำไว้ว่า เล่นน้อยแต่ให้ดีกว่าเล่นมาก แต่ถ้าเล่นมากแล้วดีด้วย ก็จะดีมาก

การเล่นแบบฝึกหัด บทเรียน และเพลงต่างๆ คำแนะนำในการเล่นแบบฝึกหัด ดังนี้คือ แบบฝึกหัดต่างๆมีไว้เพื่อความแข็งแรง ความว่องไว ความละเอียดและความมั่นคงของนิ้วที่จะใช้ในการเล่นเพลงทุกประเภท ควรปฏิบัติตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ในแบบฝึกหัดแต่ละบท ต้องอ่านดูให้รู้ว่าเป็นแบบฝึกหัดของมือขวาหรือมือซ้าย
2. อ่านดู พิจารณา ดูให้ทั่วแบบฝึกหัดเสียก่อน
3. เล่นช้าๆก่อน โดยใช้นิ้วมือขวาหรือมือซ้ายตามที่ชี้บอกในแบบฝึกหัดนั้น
4. สายต่างๆ ช่องต่างๆ นิ้วต่างๆ ที่มีอยู่ในแบบฝึกหัด ต้องเล่นให้สอดคล้องและท่องจนขึ้นใจ
5. เล่นช้าแล้วช้าอีก โดยระ มัดระวังปฏิบัติตามกฎข้อบังคับในแต่ละมือตามที่บอกไว้ในแบบฝึกหัดของมือนั้นๆ
6. พยายามเล่นโน้ตทุกตัวให้ชัดเจน พร้อมกับจังหวะที่แม่นยำถูกต้อง
7. ถ้ามีเครื่องหมายที่ชี้บอกให้เล่นเสียงดังหรือแรงขึ้นทีละน้อย ต้องเล่นให้ได้ตามนั้น หรือถ้ามีคำชี้แสดงจังหวะหรือท่วงทำนองเร็วขึ้น ก็ต้องเล่นให้ได้เช่นกัน

คำแนะนำในการเล่นบทเรียน บทเรียนต่างๆ มีไว้เพื่อรวบรวมฝึกฝนการเล่นเทคนิคในแบบต่างๆอย่างเคร่งครัด ในการที่จะเล่นบทเพลงต่อไป ควรปฏิบัติตามหัวข้อดังนี้

1. อ่านบทเรียนและพยายามนึกคิดวาดภาพของช่องต่างๆหรือตำแหน่งต่างๆ ของตัวโน้ต และนิ้วต่างๆ ที่มีในบทเรียนนั้นๆ
2. อ่านบทเรียนนั้นๆบนเครื่องมือ เอาใจใส่กับตัวโน้ตทุกตัว และนิ้วต่างๆของแต่ละมือ
3. ท่องท่วงทำนองของจังหวะในบทเรียนจนขึ้นใจ

4. สังเกตดูว่าท่อนไหนยาก ให้นำท่อนนั้นมาเล่นจนสามารถเล่นได้อย่างธรรมดาโดยไม่ขัด
5. พยายามเล่นตั้งแต่ต้นจนจบโดยการนับจังหวะอย่างเคร่งครัด
6. เล่นทีวแรกต้องคำนึงถึงเสียงที่ใส่ ความชัดเจนของตัวโน้ต จังหวะการต่อเนื่องของท่วงทำนองเพลง แล้วจึงกลับมาเล่นตามเครื่องหมายชี้แสดงต่างๆ ที่มีในบทเรียนนั้นๆ

คำแนะนำในการเล่นบทเพลง การเล่นบทเพลงให้ไพเราะนั้น ต้องเอาใจใส่ปฏิบัติตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สังเกตลักษณะและชื่อของผู้แต่ง การสังเกตลักษณะของเพลง จะทำให้รู้จักประเภททำหรือชนิดของเพลง รูปแบบการเคลื่อนไหว เช่น Prelude, Minuet, Sonata หรือลักษณะของเพลงเช่น Serenade, Evocation, Nocture, Homage ส่วนการสังเกตชื่อผู้แต่ง เช่น Milan, Corbetta, Sor, Albeniz, Tarrega, Falla หรือที่เขียนว่า Anonymous (คือไม่ทราบชื่อผู้แต่ง แต่เป็นที่นิยมกัน) เราจะทราบสมัยและวิธีการเล่นเฉพาะตัวของผู้แต่งแต่ละคน
2. ก่อนที่จะเล่นบนเครื่องมือ จำเป็นต้องสังเกตเสียงและการนับจังหวะที่ใช้ ลองร้องบทเพลงนั้นในใจ และพยายามเข้าใจความรู้สึกรวมๆเสียก่อน
3. ถ้าบทเพลงไม่มีนิ้วเขียนไว้ให้ ต้องจัดนิ้วหรือทางเดินของนิ้วให้ดีเสียก่อน
4. เล่นบทเพลงนั้นๆ โดยใช้วิธีหรือกฎเดียวกันกับการเล่นบทเรียน และดูว่าท่อนใดยาก ก็ให้เล่นบ่อยๆ จนเล่นได้อย่างธรรมดาโดยไม่ขัด และให้เล่นบทเพลงนั้นตามความหมายของผู้แต่งตลอดจนแบบวิธีเล่นเฉพาะตัวของเขา
5. สำหรับบทเพลงที่ถอดแบบมาจากบทเพลงเครื่องมืออื่นๆ เช่น เปียโน ไวโอลิน หรือเครื่องมืออื่นๆ ต้องพยายามเล่นให้มีความหมายหรือลักษณะของเครื่องมือชิ้นนั้นให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.5.3 การจัดการเรียนการสอนกีตาร์ในหลักสูตรดนตรีระดับอุดมศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก

โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

จากการศึกษาพบว่า วิชาปฏิบัติการเป็นวิชาเอกที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยมีประจํารายวิชาดังต่อไปนี้

1. 386171 เครื่องดนตรีเอก I (Principal Instrument Studies I) 3(2-2)
การเล่นดนตรีสากลเบื้องต้นด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่เลือก หรือการขับร้องบรรทัด 5 เส้น การอ่านโน้ต จังหวะ การนับจังหวะ ค่าของโน้ตแต่ละชนิด สเกลเมเจอร์ ไมเนอร์ เพลงของคีตกวีต่างๆ Etude, set pieces, sight-reading.
2. 386172 เครื่องดนตรีเอก II (Principal Instrument Studies II) 3(2-2)
พื้นฐาน:386171 การเล่นดนตรีสากลเบื้องต้นด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่เลือกหรือการขับร้องบรรทัด 5 เส้น การอ่านโน้ต จังหวะ การนับจังหวะ ค่าของโน้ตแต่ละชนิด สเกลเมเจอร์ สเกลไมเนอร์ เพลงของคีตกวีต่างๆ ในระดับที่สูงขึ้น Etude, set pieces, sight-reading, ensemble
3. 386271 เครื่องดนตรีเอก III (Principal Instrument Studies III) 3(2-2)
พื้นฐาน:386172 การเล่นดนตรีสากลขั้นกลางด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่เลือกหรือการขับร้องขั้นกลาง สเกลเมเจอร์ ไมเนอร์ อาร์เพจจิโอ โมดูเลชันและทรานสโพซิชัน Etude,set pieces, sight-reading, ensemble , recital (higher level).
4. 386272 เครื่องดนตรีเอก IV (Principal Instrument Studies IV) 3(2-2)
พื้นฐาน:386271 การเล่นดนตรีสากลขั้นกลางด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่เลือกหรือการขับร้อง สเกลเมเจอร์ไมเนอร์ อาร์เพจจิโอที่ยากขึ้น เพลงของคีตกวีต่างๆ ที่มีความยากขั้นกลาง โมดูเลชันและทรานสโพซิชัน Etude,set pieces, sight-reading, ensemble , recital (higher level).
5. 386372 เครื่องดนตรีเอก V (Principal Instrument Studies V) 3(2-2)
พื้นฐาน:386272 ขับร้องหรือเล่นเพลงขั้นสูง ด้วยเครื่องดนตรีชิ้นที่เลือกเรียน โดยเรียนเพลงที่มีเทคนิค และเนื้อหาสลับซับซ้อน เช่น ฟิวจ์ Etude, set pieces, sight-reading, ensemble, recital.
6. 386372 เครื่องดนตรีเอก VI (Principal Instrument Studies VI) 3(2-2)
พื้นฐาน:386371 ขับร้องหรือเล่นเพลงขั้นสูง ด้วยเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่เลือก เพลงที่มีเทคนิคขั้นสูง และมีเนื้อหาสลับ ซับซ้อน เพลงเอกของคีตกวีสำคัญๆ เช่น บาด เป็นต้น Etude, set pieces, sight-reading, ensemble, recital. (higher level)
7. 386472 เครื่องดนตรีเอก VII (Principal Instrument Studies VII) 3(2-2)

พื้นฐาน:386373 เลือกรียนผลงานเฉพาะประเภทของนักแต่งเพลงที่มีชื่อ Etude, set pieces, sight-reading, ensemble, recital. (higher level)

8. 386499 การแสดงดนตรีของนิสิตปีสุดท้าย (Senior Recital) 3(1-4)

(Senior Recital) การเตรียมการแสดงดนตรีของนิสิตปีสุดท้ายเพื่อจบการศึกษา

A preparation for a senior recital required for graduation.

มหาวิทยาลัยพายัพ

ภาควิชาดุริยศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

โครงสร้างหลักสูตร

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 39 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

จากการศึกษาพบว่า วิชาปฏิบัติกิตติารเป็นวิชาเอกที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยมีรายวิชาดังต่อไปนี้

1. ดย.163A เครื่องดนตรีเอก 1 (MU 163A Major Instrument I) 2(1-2-4) หน่วยกิต

ศึกษาและฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอก ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

2. ดย.164A เครื่องดนตรีเอก 2 (MU 164A Major Instrument II) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา ดย.163A) นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก ดย. 163A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

3. ดย.263A เครื่องดนตรีเอก 3 (MU 263A Major Instrument III) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา ดย.164A) ฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก ดย.164A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

4. ดย.264A เครื่องดนตรีเอก 4 (MU 264A Major Instrument IV) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา ดย.263A) ฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก ดย.263A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

5. ดย.363A เครื่องดนตรีเอก 5 (MU 363A Major Instrument V) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา คย.264A) ฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก คย.264A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

6. คย.364A เครื่องดนตรีเอก 6 (MU 364A Major Instrument VI) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา คย.363A) ศึกษาและฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก คย.363A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

7. คย.463A เครื่องดนตรีเอก 7 (MU 463A Major Instrument VII) 2(1-2-4) หน่วยกิต

(วิชาบังคับก่อน : สอบได้วิชา คย.364A) ศึกษาและฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีที่นักศึกษาเลือกเป็นเครื่องดนตรีเอกต่อเนื่องจาก คย.364A ฝึกการเล่นบันไดเสียง และการถ่ายทอดอารมณ์ของเพลงที่มาจากสมัยต่างๆ

8. คย.260 การแสดงดนตรี 1 (MU 260 Recital I) 2(0-4-10) หน่วยกิต

การนำเสนอทักษะการเล่นเครื่องดนตรีของนักศึกษาโดยจัดแสดงเดี่ยวต่อสาธารณชนภายใต้ความเห็นชอบและความควบคุมของคณาจารย์

9. คย.469 การแสดงดนตรีประกอบการบรรยาย (MU 469 Lecture Recital)

1(0-2-5) หน่วยกิต

การแสดงดนตรีประกอบการบรรยายในหัวข้อต่างๆ เช่น ประวัติผู้แต่ง ลักษณะของบทเพลง เทคนิคที่ผู้แต่งใช้ในบทเพลง โดยต้องผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์ก่อนการแสดงต่อสาธารณชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อหลักสูตร หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ดุริยางคศิลป์ตะวันตก

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 135 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดการศึกษาต่างๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ 99 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

จากการศึกษาพบว่า วิชาปฏิบัติการคีตารเป็นวิชาเอกที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยมีรายวิชาดังต่อไปนี้

1. 3503173 ทักษะดนตรี 1 (Music Skill I)
2. 3503174 ทักษะดนตรี 2 (Music Skill II)
3. 3503273 ทักษะดนตรี 3 (Music Skill III)
4. 3503274 ทักษะดนตรี 4 (Music Skill IV)

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร

คณะดุริยางคศาสตร์

หลักสูตรการแสดงดนตรี

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หน่วยกิตต่ำสุด : 30
2. หมวดวิชาเฉพาะ หน่วยกิตต่ำสุด : 94
3. หมวดวิชาเลือกเสรี หน่วยกิตต่ำสุด : 6

จากการศึกษาพบว่า วิชาปฏิบัติการเป็นวิชาเอกที่อยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ โดยมีรายวิชา
ดังต่อไปนี้

661119 Major Instrument I 2 (0-4-2)

เครื่องเอก 1

661120 Major Instrument II 2 (0-4-2)

เครื่องเอก 2

661121 Major Instrument III 2 (0-4-2)

เครื่องเอก 3

661122 Major Instrument IV 2 (0-4-2)

เครื่องเอก 4

662205 Major Instrument V2 (0-4-2)

เครื่องเอก 5

662206 Major Instrument V2 (0-4-2)

เครื่องเอก 5

662207 Major Instrument V2 (0-4-2)

เครื่องเอก 5

662208 MAJOR INSTRUMENT V2 (0-4-2)

เครื่องเอก 5

การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ภาควิชาศิลปะนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปีที่ 1 เทอมที่ 1

เทคนิค Scale ,ligados , Mordentes เป็องตั้น

1. M. Guiliani Estudio Op. 1 การเล่น Arpeggios 3 และ 4 โน้ต
2. D. Aguado บทเรียนที่ 11-27 (อย่างน้อย 4 บท)
Estudios No. 1-7 (อย่างน้อย 4 บท)
3. F.Sor Estudios Op. 35 (อย่างน้อย 4 บท)
4. F. Tarrega Estudios No. 1,2,3
5. M. Carcassi Estudios Op. 26 “ Caprice” (อย่างน้อย 2 บท)

เพลงสอบ Prelude No.6 M. Ponce

Minuet in C จาก Sonata Op. 22 F. Sor

การเรียน เลือกเรียนจากข้อ 1-5 ได้ 10 เพลง โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 3 และ 4 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 1 เทอม 2

เทคนิค การเล่นใน Position ที่สูงขึ้น, การเล่น Natural Hamonics

1. M. Guiliani Estudios Op. 48 No. 2,3,4,5
2. D. Aguado Estudios No. 1-11
3. M. Carcassi Estudios Op. 60 No. 1,2,3,4,6,8,12,18,19
4. F.Sor Estudios 1-5 (จาก 20 Estudios / Segovia)
5. F. Tarrega Estudios No. 1-4

เพลงสอบ M.Ponce Prelude No. 8

F. Poulence Sarabande

F.Terrega Prelude in C

F.Sor Minuet in C จาก Sonata Op. 25

การเรียน เลือกเรียนจากข้อ 1-5 ได้ 10 เพลง โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 3 และ 4 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 2 เทอมที่ 1

เทคนิค การเล่นใน Position ที่สูงขึ้น, Tremolo เป็องตั้น, Scale คู่ 3,6,8

1. D. Aguado Estudios No.1,2,3,4
2. M. Carcassi Estudios Op. 60 No. 5,7,9,11,14,15,20,21,24
3. F.Sor Estudios No. 6,7,8,9,10,13,14,17 (จาก 20 Estudios / Segovia)
4. F. Tarrega Estudios No. 11,12,13,14,15,16
5. E. Pujol Estudios No. 1,2,3,4,6,8,12,18,19

เพลงสอบ F.Sor Minuet in A

M. Ponce Prelude No. 9 in E

Villa-lobos Prelude No. 3 หรือ 4

J.S. Bach Sarabande (จาก partita in B minor) การเรียนเลือกเรียนจากข้อ 1-5 ได้

12 เพลง โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 1-3 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 2 เทอม 2

เทคนิค การเล่นใน Position ที่สูงขึ้น , Harmonic Octaves

1. F.Sor Estudios No. 11,15,19 (จาก 20 Estudios / Segovia)
2. F. Tarrega Estudios No. 17,18,19,20
3. E. Pujol Estudios No. 3,5
4. H. Villa- Lobos Estudios No. 1,6,8
5. Dodgson , H. Quine Studies No. 3,5,17,18

เพลงสอบ H. Villa-Lobos Prelude No. 5

J. Rodrigo Tiento Antigo

F. Sor Sonata

การเรียน เลือกเรียนจากข้อ 1-5 ได้ 9 เพลง โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 1, 4 และ 5 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 3 เทอม 1

เทคนิค การเล่นใน Position ที่สูงขึ้น

1. F.Sor Estudios No. 11,15,19 (จาก 20 Estudios / Segovia)
2. N. Coste Estudios Op.38 No 14,21,22
3. H.Villa- Lobos Estudios No. 2,5,9,11
4. Dodgson , H. Quine Studies No. 4,12

เพลงสอบ Frescobaldi Aria Con Variaciones

A. Barrios Mangore Prelude in G minor

M. De Falla Homenje A Debussy

J. Turina Fandanguillo

F.sor Variaciones Sobre Un Tema

E.Pujol El Abejorro

การเรียน เลือกเรียนจากข้อ 1-4 ได้ 4 เพลง โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 1, 4 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 3 เทอม 2

1. N. Coste Op.38 Etudes No. 9,13,20

2. H. Villa- Lobos Etudes No. 3,4,12

3.Dodgson, H. Quine Studies No. 6, 13

4. J.S. Bach Prelude in D (จาก Prelude Fugue and Allegro)

เพลงสอบ A.Ruize Pipo Cancion E Danza No. 1

J. Rodrigo En Los Trigales

F. Sor Sonata in C

M. Giuliani Sonata in C

M. C. Tedesco Tonadilla Sobre El

A. Segovia Nombre De

I. Albeniz Suite Espannolas

E. Granados Suite Espannolas

J. Turina Homenaje A Tarrega

J. Turina Sevillana

การเรียน เลือกเรียนจากข้อ 1-4 ได้ 3 เพลง

การสอบ เลือกเพลงจากข้อ 1, 4 ได้ 1 เพลง และเลือกจากเพลงสอบอีก 1 เพลง

ปีที่ 4 เทอม 1

Villa –Lobos Etudes No. 7,10

J.S. Bach Prelude –Presto (Lute Suite No. 1 in E minor)

J.S. Bach El Colibri

F. Tarrega Estudios Sobre Un Tema De Alard

M. Ohana Tiento

F. Martin Prelude และ Comme Une Gigue

M.C. Tedesco Tarantella

S.L. Weiss Fantasia

J. Dowland Lacrimae Pavan

L. Brouwer anza Caracteristica หรือ Tre Apuntes

ปีที่ 4 เทอม 2

Recital จากความจำอย่างน้อย 30 นาที

2.5.4 การจัดการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติคีตาร 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รายวิชาปฏิบัติเดี่ยวสำหรับสาขาวิชาดนตรีสากล

รหัสและชื่อวิชา 864 481 ทักษะดนตรี 1

สภาพรายวิชา กลุ่มวิชาเอก

ระดับรายวิชา จัดให้ศึกษาในชั้นปีที่ 1

เวลาศึกษา ใช้เวลา 16 สัปดาห์

30 นาที / สัปดาห์

หน่วยการเรียน 4 หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา รายวิชาในหมวดนี้มุ่งพัฒนาในการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับของบทฝึกขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการพัฒนาจะเน้นในหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- การเทียบเสียง
- ลีลาของจังหวะ
- ศิลปะและเทคนิคการบรรเลง
- การหยิบจับ ทำทาง การดูแลรักษาและการซ่อมแซม
- การถ่ายทอดอารมณ์
- คุณภาพของเสียง
- การใช้ไม้ดีด
- ไหวพริบและปฏิภาณ
- ประสิทธิภาพของนักดนตรี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณา คมสัน (2540) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายการ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเพื่อประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้น

ผลของการวิจัยได้รูปแบบที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสระ ในการวางแผนกิจกรรม การเเนให้บรรลุเป้าหมายระยะยาวของการเรียนจะโดยลำพังหรือร่วมมือกับผู้อื่นก็ได้โดยใช้สัญญาการเรียนเป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายการเรียนที่มาจากประเมินความต้องการที่แท้จริงของตนเอง กำหนดกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย กำหนดวิธีประเมินผลงานแล้วรับผิดชอบควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามสัญญาการเรียน รวมทั้งรับความรู้เสริมการอ่านจากครูรูปแบบได้รับการประเมิน โดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและการนำไปใช้ในห้องเรียนจริงในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงและสุ่มห้องเรียนอย่างง่ายมา 2 ห้อง ให้เป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้อง มีนักเรียน 40 คน เรียนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู และกลุ่มทดลอง 1 ห้อง มีนักเรียน 42 คน เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยใช้เวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 24 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบบวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

ผลการทดลองเป็นดังนี้

1) คะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการเรียนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันแต่คะแนนของผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของผู้มีความสามารถ อยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

2) คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หลังการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมากกว่าร้อยละ 80 เห็นด้วยกับการเรียนตามรูปแบบ
ยกเว้นเรื่องความพอใจที่ไม่ต้องทำตามสิ่งที่ครูบังคับให้ทำ มีผู้เรียนเห็นด้วยร้อยละ 64.30

สุนันทา สุวรรณศิลป์ (2543) ศึกษาการพัฒนาโมดูลวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษาด้วย
วิธีการเรียนแบบการนำตนเอง หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาโมดูลวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม
ศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบการนำตนเอง หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรีในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข การเปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ในวิชาเรียนวิชา
อนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล กับที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเดิม คือ แบบ
บรรยายและการอภิปราย และการเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้แบบการนำตนเองของนักศึกษา
พยาบาลศาสตร์ ในวิชาเรียนวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล กับที่เรียนด้วย
วิธีการสอนแบบเดิม คือ แบบบรรยายและการอภิปราย ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรและสร้างโมดูล
วิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมและสร้างแบบวัดลักษณะการเรียนรู้แบบการนำตนเองโดยได้ผู้ทรงคุณวุฒิ
ประเมินความเที่ยงตรงและนำไปทดลองใช้ในการสอนจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาล
ศาสตร์ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนীরาชบุรี ปีการศึกษา 2542 จำนวน 100 คน ทำการสุ่ม
โดยวิธีจับคู่เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยคะแนนสะสมใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองเรียนโดยโมดูล ส่วนกลุ่มควบคุมเรียน โดย
วิธีการสอนแบบบรรยายและการอภิปราย ระยะเวลาในการทดลอง 16 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดย
คะแนนดิบ สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการวิจัยปรากฏ
ดังนี้

1) สูตรและการสร้างโมดูลวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้วยวิธีการเรียน
แบบการนำตนเองที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบการนำตนเองของนักศึกษา
พยาบาลศาสตร์และพบว่าโมดูลวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษา มีประสิทธิภาพสูงในฐานะสื่อการ
สอนแบบใหม่

2) ทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อมศึกษา สูง
กว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ทดลอง มีผลคะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้แบบการนำตนเอง สูงกว่ากลุ่ม
ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้เสนอแนะการวิจัยต่อเนื่องและการประยุกต์
เกี่ยวกับการเรียนแบบการนำตนเองในรายวิชาอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณค่าซึ่งเสริมข้อกำหนด

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และควรนำกระบวนการเรียนการสอนแบบอื่นที่แตกต่างจากการเรียนโดยโมดูลมาศึกษาควบคู่กับการเรียนแบบนำตนเองเพื่อเพิ่มการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สุธิกานต์ เข้มนิล (2544) ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ในเขตภาค ผลการวิจัยพบว่า 1. บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในเขตภาคกลางมีความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 2. การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของบรรณารักษ์ จำแนกตาม อายุ วุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ ประเภทของสถาบันการศึกษา ประเภทของ ห้องสมุดประชาชน รายได้ต่อเดือน การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ไม่แตกต่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 3. การเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับคุณลักษณะ ของบรรณารักษ์พบว่า บรรณารักษ์ที่มีคุณลักษณะของบรรณารักษ์ในเกณฑ์ที่น่าพอใจมาก และบรรณารักษ์ที่มีคุณลักษณะของบรรณารักษ์ในเกณฑ์ที่น่าพอใจมีความพร้อม ในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุญญา คงผล(2544) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยได้รู้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการเรียนการสอน 3 ขั้นตอนสำคัญ คือ ขั้นการปฐมนิเทศ ขั้นการเรียนรู้ และขั้นการประเมินผล การเรียนรู้ ผลการประเมินผลลัพท์ของรูปแบบการเรียนรู้ จากการทดลองใช้รูปแบบ การเรียนรู้ในสภาพจริงพบว่า หลังการเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และหลังการเรียน นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น มี ประสิทธิภาพเพียงพอที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลในเชิงเนื้อหา และพัฒนาความสามารถ ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สุกมาส ทองใส (2535) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยใช้เครื่องมือของ นรินทร์ บุญ มีค่าความเที่ยง .81 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนนอกโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน จาก 42 โรงเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน คือ มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความรักในการเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ การมองอนาคตในแง่ดี และความคิดสร้างสรรค์

นฤมล เกื่อนมา(2539) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยคัดแปลงแบบสอบถามของ สุขมาศ ทองใส มีค่าความเที่ยง .88 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล 634 คน

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อัฒมโนทัศน์ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนอยู่ในระดับสูง ส่วนความคิดสร้างสรรค์ การมองอนาคตในแง่ดี ความรักในการเรียน การเรียนแบบริเริ่มและอิสระ ความสามารถในการใช้ทักษะในการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัย ด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นตัวแปรพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิไลพร มณีพันธ์ (2539) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร โดยคัดแปลงแบบสอบถามของ นรินทร์ บุญชู มีค่าความเที่ยง .96 กลุ่มตัวอย่าง เป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร จำนวน 470 คน โดยการสุ่มแบบระบบ

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาลประจำการโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาพบว่า การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ การมองอนาคตในแง่ดี ความรักในการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนอยู่ในระดับสูง ส่วนมโนคติของตนในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการใช้ทักษะทางการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา การเรียนแบบริเริ่มและการใช้อิสระในระดับปานกลาง พยาบาลประจำการที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่าพยาบาลประจำการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนพยาบาลประจำการที่มีอายุ ประสบการทำงานสถานภาพสมรส และสังกัดต่างกันมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาและสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาลประจำการ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสภาพแวดล้อมทางจิตใจ ความต้องการพัฒนาตนเอง ความมีอิสระในการทำงาน สภาพแวดล้อมทางสังคม การสนับสนุน และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่ทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ของพยาบาลประจำการ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิเศษ ภัทรพงษ์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชากีตาร์เบื้องต้นสำหรับผู้เรียนกลุ่มสนใจ ศูนย์การเรียนนอกระบบโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ เป็นการวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชากีตาร์เบื้องต้นเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 90/90 และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่าชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.10/93.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองพบว่า สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Guglielmino (Guglielmino, 1997 อ้างถึงใน นรินทร์ บุญชู, 2532) ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองจำนวน 14 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) แล้วนำองค์ประกอบที่ได้จากการสำรวจมาพัฒนาเป็นแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning Readiness Scale : SDLRS) มีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 2) มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) การเรียนแบบวิริริเริ่มและอิสระ 4) ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน 5) ความรักในการเรียน 6) ความคิดสร้างสรรค์ 7) การมองอนาคตในแง่ดี 8) ความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา

Goldman (1978) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับทักษะทางวิชาการและทัศนคติของนักเรียนที่เรียน โดยใช้สัญญาการเรียน และไม่ใช่สัญญาการเรียนจำนวน 92 คน

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียน โดยใช้สัญญาการเรียนมีการปรับทัศนคติต่อการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนด้วยสัญญาการเรียน และติดตามผลการเรียนติดต่อกันเป็นเวลา 2 ปี ปรากฏว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้สัญญาการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยสัญญาการเรียน

Caffarella, S. Rosemary และ P. Edward (1984) ศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการใช้สัญญาการเรียนในนักศึกษาผู้ใหญ่

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษา ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดเกิดขึ้น แต่สมรรถนะของนักศึกษาต่อการเรียนด้วยตนเองเพิ่มขึ้น 3 ด้าน คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความต้องการหรือความจำเป็นของการเรียนรู้เป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ ความสามารถในการแสวงหาแหล่งความรู้ และความสามารถในการเลือกกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการใช้ประโยชน์ของแหล่งความรู้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาวิชากีตาร์ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีมีดังนี้

1. ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งประกอบไปด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์หลังการเรียนในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียนของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกีตาร์ของกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างในชั้นเรียนจำนวน 11 คน

2. แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกีตาร์ของกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างในชั้นเรียนจำนวน 11 คน

3.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งแบ่งออก 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 ได้แก่ แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์หลังการเรียนในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียน ชุดที่ 2 ได้แก่ แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

ชุดที่ 1 แผนการสอนและแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์ระหว่างการเรียนและหลังการเรียน

1. ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัญญาณการเรียนรู้ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนการปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางและวิธีการสำหรับใช้สร้างชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ตามวัตถุประสงค์
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษารวมทั้งกำหนดเนื้อหาวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้อง, การอ่าน ทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิคทักษะความเข้าใจดนตรีการสร้างสรรค์และการบรรเลง บทเพลงที่ใช้มีความยากตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไป ไม่ค่อยมีความซับซ้อนเนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาว่า การฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จัดเป็นการเรียนทั้งหมด 8 ชั่วโมง
3. สร้างแผนการสอน ให้มีเนื้อหาตรงตามหัวข้อที่กำหนดไว้ โดยนำเอาแนวคิดในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองและสัญญาณการเรียนรู้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการสร้าง
4. ตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติกีตาร์มากกว่า 3 ปี จำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหาความถูกต้องเหมาะสมนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปทดลองสอนจริงกับนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดที่ 2 แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาวิชาการปฏิบัติที่ต่า ทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้วิจัยเลือกใช้แบบวัดลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ
นรินทร์ บุญชู (2532) ดัดแปลงจากแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed
Learnig Readiness Scale: SDLRS) ของ Guglielmino (1977) จำนวน 58 ข้อ มีค่าความเที่ยง .84 โดย
มีองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง 8 ด้าน คือ

1. การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
2. มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. การเรียนแบบริเริ่มและอิสระ
4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ความรักในการเรียน
6. ความคิดสร้างสรรค์
7. การมองอนาคตในแง่ดี
8. ความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา

การเรียงคำถามในแบบวัด ผู้วิจัยไม่ได้แยกออกเป็นด้านแต่จะคละรายการคำถามไว้
ด้วยกัน

โดยทุกรายการคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Likert Scale) การแปลผลคะแนนมีเกณฑ์การคิด
คะแนนความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนรวมกัน
แล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยความพร้อมใน
การเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับ
สูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองใน
ระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับ
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับ
ต่ำที่สุด

1. นำแบบวัด ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง เสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความบกพร่องและความสมบูรณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
2. นำแบบวัด ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง เรียนรู้ไปทดลองใช้จริง กับกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาที่เรียนด้วย ชุดการสอนการปฏิบัติกิจการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบวัด ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อรายการต่อไปนี้ และเลือกคำตอบที่ตรงกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

รายการ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

1. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต					
2. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร					
3. เมื่อประสบกับบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะไม่ละเว้นไปจากสิ่งนั้น					
4. มีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้					
5. ข้าพเจ้ารักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ					
6. ข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่ที่อยากรู้โดยไม่ลังเล					
7. ข้าพเจ้าคาดหวังให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้เรียนตลอดเวลา					
8. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทตนเองว่าเป็นใครกำลังทำอะไร เป็นหลักการสำคัญของการศึกษา					
9. ข้าพเจ้าสามารถทำงานตามลำพังได้					
10. ถ้าต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มี ข้าพเจ้าทราบว่าจะไปหาได้จากที่ไหน					
11. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้					
12. ข้าพเจ้าสามารถนำความคิดไปปฏิบัติให้เกิดผลดีได้					
13. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไรและจะเรียนอย่างไร					

14. ข้าพเจ้าไม่เคยเบื่อกับที่จะเรียนรู้ ถ้าเรื่องนั้นน่าสนใจ					
15. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนของตนเอง					
16. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนรู้ได้หรือไม่					
17. มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ และปรารถนาให้มีเวลาเรียนมากขึ้นในแต่ละวัน					
18. ถ้าข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใด ข้าพเจ้าสามารถหาเวลาเรียนได้ไม่ว่าจะมีภารกิจยุ่งยากเพียงใดก็ตาม					
19. การทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่าน ไม่เป็นปัญหาสำหรับข้าพเจ้า					
20. ข้าพเจ้ารู้สึกผิด ถ้าหากไม่เรียน					
21. ข้าพเจ้าทราบว่ามีเมื่อใดข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งใด สิ่งหนึ่งให้มากขึ้น					
22. คะแนนสอบไม่ใช่เรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน					
23. ข้าพเจ้าคิดว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา					
24. ข้าพเจ้าชื่นชอบผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ					
25. ข้าพเจ้าสามารถคิดหาวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบ สำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่					
26. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษากับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้					
27. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเกือบทุกเรื่องที่ต้องการเรียนรู้					
28. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการค้นหาคำตอบของคำถามต่างๆ					
29. ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ					
30. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมาก					
31. ข้าพเจ้าจะเสียใจมาก ถ้าไม่ต้องเรียนอีกแล้ว					

32. ข้าพเจ้าให้ความสนใจต่อการเรียนมากเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ					
33. ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานการศึกษา (ทักษะการอ่าน การเขียน การบันทึก และการจำ)					
34. ข้าพเจ้าชอบทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลการเรียนรู้นั้นจะเป็นอย่างไร					
35. ข้าพเจ้าไม่ชอบเมื่อมีผู้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังกระทำ					
36. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลกใหม่ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง					
37. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตข้างหน้า					
38. ข้าพเจ้ามีความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้					
39. ข้าพเจ้าเห็นว่า ปัญหาเป็นสิ่งที่ทำลายไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ					
40. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ					
41. ข้าพเจ้าชอบการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่างๆ					
42. ข้าพเจ้ามักเป็นผู้นำของกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
43. ข้าพเจ้ายินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
44. ข้าพเจ้าชอบสถานการณ์การเรียนที่ทำหาย					
45. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่					
46. ยิ่งเรียนรู้มากข้าพเจ้ายิ่งมีความรู้สึกว่สิ่งต่างๆ ในโลกนี้ล้วนน่าศึกษา					
47. การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก					
48. ข้าพเจ้าไม่ยึดวิธีการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งเป็นหลักแต่จะพยายามทดลองใช้วิธีการอื่นๆ ด้วย					

49. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นบุคคลที่มีความก้าวหน้า					
50. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนของตน					
51. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา					
52. ข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
53. การเรียนรู้ที่อยู่ตลอดเวลาเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของข้าพเจ้า					
54. การเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต					
55.					
56. ในแต่ละปี ข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลายอย่างด้วยตนเอง					
57. การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าพเจ้า					
58. ข้าพเจ้าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน					
59. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าผู้ใฝ่เรียนเสมอ คือผู้นำ					

รายการคำถามของแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาวิชาเอกศึกษาศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำแนกตามองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง 8 ด้าน

1. การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (13 ข้อ)

16. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนรู้ได้ดีหรือไม่
37. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตข้างหน้า
40. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ
43. ข้าพเจ้ายินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ
44. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่
46. ยิ่งเรียนรู้มากข้าพเจ้ายิ่งมีความรู้สึกว่าสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ล้วนน่าศึกษา
47. การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก

49. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นบุคคลที่มีความก้าวหน้า
50. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนของคุณ
52. ข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
54. การเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต
55. ในแต่ละปี ข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลายอย่างด้วยตนเอง
58. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าผู้ใฝ่เรียนเสมอ คือผู้นำ

2. มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (14 ข้อ)

2. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร
4. ถ้ามีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้
6. ข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่ที่อยากรู้โดยไม่ลังเล
17. มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ และปรารถนาให้มีเวลาเรียนมากขึ้นในแต่ละวัน
18. ถ้าข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใด ข้าพเจ้าสามารถหาเวลาเรียนได้ไม่ว่าจะมีภารกิจยุ่งยากเพียงใดก็ตาม
19. การทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่าน ไม่เป็นปัญหาสำหรับข้าพเจ้า
20. ข้าพเจ้ารู้สึกผิด ถ้าหากไม่เรียน
21. ข้าพเจ้าทราบว่าเมื่อใดข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มากขึ้น
26. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษากับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้
27. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเกือบทุกเรื่องที่ต้องการเรียนรู้
28. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการค้นหาคำตอบของคำถามต่างๆ
34. ข้าพเจ้าชอบทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลการเรียนรู้นั้นจะเป็นอย่างไร
36. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลกใหม่ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง
41. ข้าพเจ้าชอบการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่างๆ

3. การเรียนแบบริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (7 ข้อ)

11. ข้าพเจ้าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
25. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้
35. ข้าพเจ้าสามารถคิดหาวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่
38. ข้าพเจ้าไม่ชอบเมื่อมีผู้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังกระทำ
40. ข้าพเจ้ามีความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้
42. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ

57. ข้าพเจ้ามักเป็นผู้นำของกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน (7 ข้อ)

2. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร
4. ถ้ามีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้
8. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทตนเองว่าเป็นใครกำลังทำอะไร เป็นหลักการสำคัญของการศึกษา
13. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไรและจะเรียนอย่างไร
14. ข้าพเจ้าไม่เคยเบื่อที่จะเรียนรู้ ถ้าเรื่องนั้นน่าสนใจ
15. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
16. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนรู้ได้ดีหรือไม่

5. ความรักในการเรียน (9 ข้อ)

1. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ข้าพเจ้ารักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ
22. คะแนนสอบไม่ใช่เรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน
24. ข้าพเจ้าชื่นชมผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ
29. ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ
31. ข้าพเจ้าจะเสียใจมาก ถ้าไม่ต้องเรียนอีกแล้ว
48. ข้าพเจ้าไม่ยึดวิธีการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งเป็นหลักแต่จะพยายามทดลองใช้วิธีการอื่นๆ ด้วย
53. การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถของข้าพเจ้า
56. การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าพเจ้า

6. ความคิดสร้างสรรค์ (5 ข้อ)

2. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร
3. เมื่อประสบกับบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะไม่ละเว้นไปจากสิ่งนั้น
7. ข้าพเจ้าคาดหวังให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้เรียนตลอดเวลา
9. ข้าพเจ้าสามารถทำงานตามลำพังได้
12. ข้าพเจ้าสามารถนำความคิด ไปปฏิบัติให้เกิดผลดีได้

7. การมองอนาคตในแง่ดี (4 ข้อ)

23. ข้าพเจ้าคิดว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา
26. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษากับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้

29. ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ

44. ข้าพเจ้าชอบสถานการณ์การเรียนที่ท้าทาย

8. ความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาและทักษะการแก้ปัญหา (7 ข้อ)

6. ข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่ที่อยากรู้โดยไม่ลังเล

10. ถ้าต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มี ข้าพเจ้าทราบว่าจะไปหาได้จากที่ไหน

30. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมาก

32. ข้าพเจ้าให้ความสนใจต่อการเรียนมากเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ

33. ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานการศึกษา(ทักษะการอ่านการเขียน การบันทึก และการจำ)

39. ข้าพเจ้าเห็นว่า ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ

51. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา

3.4 การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แก้ไข และปรับปรุง

2. นำเครื่องมือที่ได้แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล และนำไปใช้กับกลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของชุดการสอน

3. ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือในการวิจัย ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และจากการทดลองกับกลุ่มย่อย

4. นำเครื่องมือในการวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง มาใช้กับกลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิชาคีตารชั้นปีที่1สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คนก่อน
ดำเนินการสอน 1 สัปดาห์

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนกับกลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่1
สาขาคนตรีสาทล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่
กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คน โดยใช้เวลาทั้งหมด 8 ครั้ง ครั้งละ60
นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

3. หลังจากสอนด้วยชุดการสอนในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยประเมินผลโดยใช้แบบตรวจสอบ
รายการปฏิบัติกิตติารระหว่างการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นบันทึกผลการเรียน เพื่อประเมิน
ประสิทธิภาพของชุดการสอน

4. หลังจากเสร็จสิ้นการสอนทั้ง 8 ครั้งแล้ว มีผู้วิจัยประเมินผลโดยใช้แบบตรวจสอบ
รายการปฏิบัติกิตติารหลังการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลการทดสอบดังกล่าว เพื่อประเมิน
ประสิทธิภาพของชุดการสอน

5. ภายหลังกเสร็จสิ้นการทดลอง นำแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมา
ใช้กับกลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่1สาขาคนตรีสาทล คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2550 จำนวน 11 คนอีกครั้ง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 80/80 โดยที่ 80 แรก หมายถึง หมายถึง
คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินระหว่างเรียน 8 ครั้งของนักเรียนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 80
80 หลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินหลังเรียน ของนักเรียน มีค่าสูงกว่าร้อยละ 80
3. เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติารที่
เรียนชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะคนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ระหว่างก่อนการสอนและหลังการสอน โดยใช้โปรแกรม SPSS 11.3 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05
4. ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาที่เรียนการปฏิบัติคีตาร์ใน วิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 11 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินตามแผนการสอนที่สร้างขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งประกอบไปด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติคีตาร์หลังการเรียนในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียนของนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์พร้อมทั้ง แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ของนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์ของกลุ่มนักศึกษาประชากรในชั้นเรียนจำนวน 11 คน เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแก้ไขตามลำดับขั้นตอน แล้วทดลองใช้กับกลุ่มประชากรดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.1 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน

4.2 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนหลังเรียน

4.3 ผลการศึกษาคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์ที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.4 ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์ที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.1 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน

ผลการประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 1 ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน (E1) จำนวน 8 ครั้ง
สามารถสรุป ดังนี้

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนครั้งที่								คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	
คนที่ 1	75	80	75	90	89	89	90	95	85.37
คนที่ 2	70	80	78	90	85	88	90	90	83.87
คนที่ 3	74	76	80	85	77	89	90	90	82.50
คนที่ 4	69	79	75	79	80	80	80	85	87.37
คนที่ 5	70	85	80	85	77	90	90	95	84.00
คนที่ 6	63	74	80	80	78	87	90	90	80.25
คนที่ 7	64	74	80	85	79	85	85	85	79.62
คนที่ 8	64	80	75	80	79	79	80	85	77.75
คนที่ 9	69	80	70	80	74	79	80	80	76.50
คนที่ 10	69	75	70	80	78	84	85	85	78.25
คนที่ 11	63	69	70	80	74	79	80	85	75.00
ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน									80.13

4.2 ผลคะแนนจากแบบประเมินผลการเรียนหลังเรียน

ตารางที่ 2 ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนหลังเรียน (E2) สามารถสรุปดังนี้

คนที่	คะแนนหลังการเรียน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
คนที่ 1	95	95
คนที่ 2	90	90
คนที่ 3	92.5	92.5
คนที่ 4	81.5	81.5
คนที่ 5	90	90
คนที่ 6	85	85
คนที่ 7	72	72
คนที่ 8	75	75
คนที่ 9	74.5	74.5
คนที่ 10	82.5	82.5
คนที่ 11	71.5	71.5
ผลคะแนนเฉลี่ยรวมหลังเรียน		82.68

จากตารางที่ 1 และ 2 สรุปว่า นักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 80.13 และนักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบหลังเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 82.68. ดังนั้นสรุปได้ว่าชุดการสอนการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/82.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

4.3 ผลการศึกษาคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาวิชาปฏิบัติ

กีตาร์ที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตารางที่ 3 ผลจากการวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ก่อนการเรียนและหลังการเรียนดังนี้

คนที่	คะแนนก่อนการเรียน		คะแนนหลังการเรียน	
	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
1	4.17	83.44	4.32	86.55
2	4.05	81.03	4.24	84.82
3	3.72	74.48	4.06	81.37
4	4.15	83.10	4.31	86.20
5	3.79	75.86	4.46	89.31
6	3.15	63.10	3.58	71.72
7	3.65	73.10	3.86	77.24
8	3.32	66.55	4.55	91.03
9	4.06	81.37	4.25	85.17
10	3.98	79.65	4.03	80.68
11	4.67	93.44	4.75	95.17
รวม	3.88	77.73	4.21	84.47

จากตารางที่ 3 แสดงผลคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ก่อนการเรียนและคะแนนหลังการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นระหว่างก่อนการสอนและหลังการสอน กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาที่กำลัง

ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คนซึ่งผู้วิจัยได้นำมาจาก นรินทร์ บุญชู (2532) ซึ่งดัดแปลงจากแบบวัด SDLRS ของ Guglielmino (1977) มีค่าความเที่ยง .84 วิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้โปรแกรม SPSS 11.3 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษานักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คนที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน โดยมีคะแนนจากการวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ของนักศึกษาทั้ง 11 เฉลี่ยก่อนการเรียนคือ 3.88 และมีคะแนนจากการวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง หลังการเรียนของนักศึกษาทั้ง 11 เฉลี่ยคือ 4.21 ในการทดสอบสมมติฐาน (โดยใช้ค่าสถิติ T-test) ปรากฏว่า ค่า T-test เท่ากับ -3.233 ทำให้นักศึกษานักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คน ที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษา

วิชาปฏิบัติคีตาร์ที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มีองค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง 8 ด้าน คือ

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษา
วิชาปฏิบัติกิตติบัตรที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติบัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังนี้

	ด้านที่1	ด้านที่2	ด้านที่3	ด้านที่4	ด้านที่5	ด้านที่6	ด้านที่7	ด้านที่8
คนที่ 1	4.61	4.42	3.71	4.28	4.66	4.00	4.50	4.16
คนที่ 2	4.76	4.14	3.71	4.57	4.44	4.40	3.75	4.14
คนที่ 3	3.92	4.07	4.14	3.85	4.11	4.20	4.50	3.71
คนที่ 4	4.61	4.21	3.85	4.28	4.44	4.40	4.75	4.15
คนที่ 5	4.69	4.35	3.71	4.28	4.44	5.00	4.00	4.42
คนที่ 6	3.76	3.57	3.00	4.85	3.44	4.00	3.50	3.57
คนที่ 7	4.15	3.64	3.14	3.85	4.33	3.60	3.75	4.00
คนที่ 8	4.53	4.42	4.71	4.71	4.85	4.25	5.00	4.42
คนที่ 9	4.53	4.21	4.14	4.42	4.11	3.80	3.75	4.42
คนที่ 10	4.23	3.92	3.42	4.00	4.33	3.60	4.00	4.14
คนที่ 11	4.84	4.71	4.71	5.00	4.66	5.00	4.75	4.57
เฉลี่ย	4.42	4.15	3.84	4.37	4.34	4.20	4.20	4.15

โดยทุกรายการคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Likert Scale)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับต่ำที่สุด

ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษา
วิชาปฏิบัติกิตติบัตรที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติบัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แยกเป็นแต่ละด้านและแต่ละบุคคลดังนี้

คนที่ 1

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 2

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 3

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูง
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 4

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง

3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 5

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 6

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูง
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาค้นคว้าความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 7

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูง
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง

6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 8

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 9

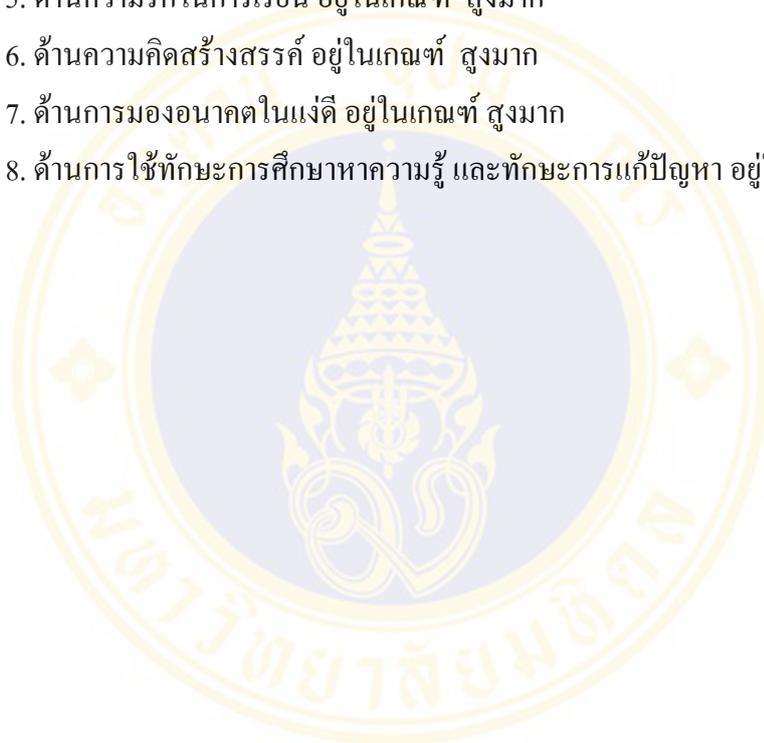
1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 10

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูง
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูง
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูง
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูง
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูง
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูง
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูง

คนที่ 11

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
5. ด้านความรักในการเรียน อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์ สูงมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการสอนและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติ
กีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยได้เสนอ
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อสร้างชุดการสอนชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

สมมติฐานการวิจัย

ชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้ ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง
โดยมีการใช้สัญญาณการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการใช้ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรม-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้ คือประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็นไปตาม
เกณฑ์ 80/80 โดยที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลระหว่างเรียนคือ 80.13 และมี
คะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลการเรียนหลังเรียนคือ 82.68

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดง
ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้

จากการที่ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้น มีสาเหตุทั้งนี้ เนื่องจาก

1. ในการสร้างชุดการสอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดการสอนอย่างมีระบบ ศึกษาเนื้อหาที่ใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งกิจกรรมที่เหมาะสม จากนั้นนำชุดการสอนที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแผนการสอน และสื่อการสอน และนำไปทดลองใช้ และแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มประชากร จึงทำให้ชุดการสอนการปฏิบัติที่ดี ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ชุดการสอนได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนที่ใช้สัญญาณการเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติที่ดีกว่า 3 ปี จำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปทดลองสอนจริงกับนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติที่ดี ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ผู้สอนได้ดำเนินตามแผนการสอน โดยใช้หลักการในการสอนซึ่งใช้แนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 50-51) มาใช้ในการดำเนินการสอนผู้สอนได้ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เจตคติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้ และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเอาประสบการณ์ของตนมาใช้ในการเรียนรู้ด้วย การจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้จึงได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทตั้งแต่ การวางแผนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ โดยการได้เลือกเพลงด้วยตัวเองซึ่งเป็นบทฝึกจำนวน 3 บทจาก 4 บทและเพลงสอบ 1 เพลง จาก 3 เพลง ซึ่งก่อนเลือกผู้สอนได้อธิบาย และร่วมกันอภิปรายถึงความเหมาะสมของบทเพลงสำหรับแต่ละบุคคล โดยวิเคราะห์จาก วิดีโอซีดีสาธิตการสอน บทวิเคราะห์บทเพลงและบทฝึกรวมทั้งคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในส่วนของสื่อการสอน และแหล่งข้อมูล ผู้สอนได้เป็นผู้แนะนำแหล่งข้อมูล แหล่งสืบค้นวิธีการสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นฐานในการสืบค้นต่อไปได้ตลอดจนถึงการประเมินผลการเรียนของตนเองในการผลการประเมินผลตนเอง และการร่วมมือกันประเมิน ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งยอมรับผลการประเมินจากผู้อื่นด้วยผู้สอนได้อำนวยความสะดวก

สะดวกและแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการในด้านพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้สอนได้ฝึกฝนให้มีทักษะในการอภิปรายผลและวิเคราะห์ตนเองโดยการบันทึกข้อความ จากการสังเกตจากผลการบันทึกโดยวิดีโอ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยทั่วไปแล้ว ในการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกับเพื่อน กับครูและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รู้จักการทำงานเป็นทีม โคนเฉพาะอย่างยิ่งการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ จากการดำเนินการในหลักการข้างต้นอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบทำให้ชุดการสอนวิชาปฏิบัติกิตติการ การสอน การปฏิบัติกิตติการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ80.13/82.68ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้

3. ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรงเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนการปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางและวิธีการสำหรับใช้สร้างชุดการสอนการปฏิบัติกิตติการ ตามวัตถุประสงค์โดยที่รายละเอียดเนื้อหาวิชาปฏิบัติกิตติการ 1 ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้อง,การอ่าน ทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิค ทักษะความเข้าใจดนตรีการสร้างสรรค์และการบรรเลง บทเพลงที่ใช้มีความยากตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไป ไม่ค่อยมีความซับซ้อนเนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาว่า การฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จัดเป็นการเรียนทั้งหมด 8 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สัญญาณการเรียนและขั้นตอนการใช้สัญญาณการเรียน 5 ขั้นตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 112) คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นร่างสัญญาณ 3) ขั้นตกลงสัญญาณ 4) ขั้นทำกิจกรรมการเรียน 5) ขั้นประเมินผลการเรียน มาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการสอนประกอบร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

จากขั้นตอนที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาผู้เรียนในการปฏิบัติตามและดำเนินตามแผนการสอนที่วางไว้จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้และสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนวิชาปฏิบัติกิตติการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 นักศึกษาที่เรียนโดยชุดการสอนการปฏิบัติกิตติการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน เนื่องจากชุดการสอนการปฏิบัติกิตติการ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งผู้เรียนต้องตั้งใจศึกษา ค้นคว้า การเรียนรู้ด้วยตนเอง

เป็นสำคัญ อย่างเคร่งครัดจากการวางแผนการสอนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่แน่นอนว่าต้องศึกษาอะไร ศึกษาอย่างไร ต้องทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นอย่างไร เมื่อไหร่ มากน้อยแค่ไหน ซึ่งแผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ได้ระบุขั้นตอนการเรียนการสอนไว้อย่างละเอียดครบถ้วน โดยที่ได้ผ่านการตรวจสอบและเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านกีตาร์ทั้ง 3 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวก รวมทั้งสื่อการสอนที่มีความหลากหลายมีแหล่งข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้นักศึกษามีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาค้นคว้าความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกีตาร์ที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แยกเป็นแต่ละด้านโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ สูง และนักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 80.13 และนักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบหลังเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 82.68. ดังนั้นสรุปได้ว่าชุดการสอนการสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/82.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ มีดังนี้

1. ควรให้นักศึกษาปฏิบัติตามแผนการสอนอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เนื่องจากแผนการสอนได้ระบุกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาต้องปฏิบัติได้ในแต่ละครั้ง

2. จากการใช้ชุดการสอนพบว่าสื่อการเรียนซึ่งได้แก่ ตำราเทคนิคกีตาร์ วิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบ โน้ตเพลงที่ใช้เรียน ตำราเทคนิคกีตาร์ ต้องอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมที่จะใช้ในการสอนเนื่องจากต้องนำมาใช้ในการร่วมอภิปรายและวิเคราะห์ โดยเฉพาะวิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบ ทำให้นักศึกษามีความสนใจและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเตรียมตัวในการมาเรียนครั้งต่อไป

3. นอกจากสื่อที่มีอยู่ในชุดการสอนแล้ว ควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองของนักศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการใช้แนวคิดและทฤษฎีสัญญาการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยนักวิชาการทางด้านการศึกษาในปัจจุบันที่แตกต่างจากแนวคิดและทฤษฎีสัญญาการเรียนรู้ของ บุญชม ศรีสะอาด มาใช้เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการสอน
2. ควรมีการศึกษาการสร้างสร้างชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในรูปแบบของชุดการสอนให้ใช้ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง โดยมีการใช้สัญญาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางการเรียนการสอนกีตาร์ในระดับอื่นอย่างต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพต่อไป
3. ควรมีการพัฒนาการสร้างชุดการสอนให้ใช้ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง โดยมีการใช้สัญญาการเรียนรู้ กับวิชาปฏิบัติดนตรีอื่นๆ

ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กฤษฎา วงศ์คำจันทร์ 4836971 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, ศศ.บ., ศศ.ม.,
อนรรฆ จรรย์ยานนท์, M.M. (Musicology)

บทสรุปแบบสมบูรณ

ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย

กระบวนการที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่การปฏิรูปการสอนและการปฏิรูปการเรียนรู้ จากกล่าวได้ว่า เมื่อปฏิรูปการเรียนการสอนที่มุ่งหมายให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ตัวครู ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานมาตลอดในปี 2549 ได้เน้นการสอนที่ดีมากมายในหลายสถานศึกษา ส่วนการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่มีมุ่งจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยที่การเรียนรู้ เป็นกระบวนการภายในตัวของแต่ละคน เมื่อกล่าวถึงการเรียนรู้จึงมีความเป็นนามธรรมสูง แต่กระนั้นก็ยังมีย่รอยของการเรียนรู้ของคนให้ได้ติดตาม ได้เรียนรู้ว่าคนแต่ละคนมีวิธีการที่จะเรียนรู้ได้อย่างไร มนุษย์แต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่นการเรียนรู้โดยการเรียนแบบ เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก เรียนรู้จากการคิดแบบต่างๆ เรียนรู้ในสิ่งที่คนอื่นได้เรียนรู้ไว้แล้วจึงไปเรียนรู้ตาม หรือแม้จากการสังเกต การดู การฟัง การอ่าน

การเป็นคนรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นเรื่องสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ เพราะจะบอกได้ว่าการเรียนรู้มีความหมาย มีเหตุผล บอกได้ว่าจะเรียนไปเพื่ออะไรเพราะเหตุผลใด และจะใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้อย่างไร

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาตนเองของบุคคลเป็นเรื่องที่นักการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ และพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ที่ผู้เรียน

จะได้มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญของการเรียนรู้และเป็นการปฏิรูปการศึกษาที่เห็นความเปลี่ยนแปลงที่ตัวของผู้เรียนโดยตรง การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะขับเคลื่อนไปได้ หัวใจสำคัญอยู่ที่ความสามารถของการเรียนรู้ของบุคคล และบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นพร้อมกันอย่างเป็นระบบ จึงจะเกิดสังคมของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ชัยยศ อิ่มสุวรรณ, 2549: 27)

วิทยาการดนตรีเป็นพื้นฐานสำคัญทั้งในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีความคิดสร้างสรรค์ มีความฉลาดทางอารมณ์ และยังเป็นศาสตร์พื้นฐานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยพัฒนาร่วมกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างหลากหลาย อาทิ งานวิจัยด้านดนตรีบำบัดทางการแพทย์ การสังเคราะห์เสียงทางปัญญาประดิษฐ์ ดนตรีเพื่อพัฒนากระบวนการในการเรียนรู้ของเด็ก และการวิเคราะห์ห้องเครื่องประกอบของเสียงเพื่อประโยชน์เชิงวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ซึ่งในอารยประเทศถือว่า การพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาการดนตรีนี้มีความสำคัญยิ่ง และได้มีการพัฒนาวิชาชีพดนตรีขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง(ภาธร ศรีกรานนท์, 2546:21)

จากการสังเกตการณ์การเรียนสอนและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการของนักศึกษาวิชาการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่า นักศึกษาวิชาการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภูมิหลังเดิม เป็นนักศึกษาที่เล่นบรรเลงเพลงและสอบผ่านเข้ามาโดยที่ไม่ได้ใช้เพลงคลาสสิกในการสอบคัดเลือกเป็นส่วนมาก ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนคือ นักศึกษาต้องศึกษาการปฏิบัติคีตาร์ในแบบคลาสสิกซึ่งโครงสร้างหลักสูตรเป็นการปฏิบัติคีตาร์แบบคลาสสิก เป็นผลทำให้นักศึกษาเกิดความไม่เข้าใจในตัวบทเพลง วิธีการเล่นแบบคลาสสิก เพราะไม่เคยเรียนรู้มาก่อน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการปฏิบัติการเล่นแบบคลาสสิกและไม่ชอบ ผนวกกับปัญหาที่เกิดจากการขาดการรับผิดชอบต่อตนเอง ในการซ้อมด้วยตนเอง ไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่อยู่ในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนนี้อยู่อีกหลายประการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ไม่ซุ่มและฝึกตามที่ครูมอบหมาย ทำให้การสอนของครูไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สามารถทำได้หลายวิธีที่จะทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนการปฏิบัติคีตาร์ของตนเองที่ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองใช้ชุดการสอนวิชาการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการเรียนมากขึ้น ดังนั้นหากครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ มีอิสระในการเรียน ผู้เรียนก็จะมีความร่วมมือในการเรียน สนใจบทเรียนมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตลอดจนสามารถปลูกฝังคุณลักษณะ และพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ชุดการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างชุดการสอนชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ผลการวิจัย ใช้เป็นข้อมูลสำหรับแนวทางสำหรับการพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีสำหรับครู หรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์

แนวคิดในการสร้างชุดการสอน

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยนำเอาแนวคิดในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง และสัญญาการเรียนรู้มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการสร้างดังนี้ คือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545:50) กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) การรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยอาจศึกษาอย่างอิสระจากห้องเรียน

ศึกษาตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการของตนจากสื่อ อุปกรณ์ ที่มีอยู่ในแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ผู้เรียนอาจศึกษาตามลำพัง เป็นคู่หรือเป็นกลุ่มก็ได้ และ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 108) กล่าวว่า สัญญาการเรียนรู้ หมายถึง สัญญาที่ผู้เรียนและผู้สอนช่วยกันกำหนดเพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งจะระบุถึงว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร จะเรียนอย่างไร ภายในช่วงเวลาใด และจะใช้เกณฑ์อะไรประเมินการเรียน

โดยชุดการสอน การปฏิบัติคีตารในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีส่วนประกอบที่สำคัญของสัญญาการเรียนรู้ 4 ส่วนได้แก่ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียน แหล่งการเรียน หลักฐานการเรียนรู้และการประเมินการเรียน มาเป็นส่วนประกอบหลักของแผนการสอนในชุดการสอนนี้ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนนำตนเอง นักศึกษาเป็นผู้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมทั้งตามแผนการสอนและนอกเหนือจากแผนการสอนที่วางไว้

ขอบเขตการวิจัย

1) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตารชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากลคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติคีตารจำนวน 11 คนที่กำลังศึกษาในการศึกษา 2551

2) เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

รายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 จำนวน 4 หน่วยกิต ประกอบไปด้วยเนื้อหาดังนี้

1. ทักษะ การฟัง
2. ทักษะการร้อง,อ่าน
3. ทักษะการปฏิบัติ
4. ทักษะความเข้าใจดนตรีการสร้างสรรค์และการบรรเลง
5. บทฝึก
6. บทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง
7. เทคนิคการบรรเลง

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอนการปฏิบัติกิตติาร และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกิตติารหลังการเรียนในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียน

3.2 แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาที่เรียนการปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4) เวลาที่ใช้ทั้งหมด จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

สมมติฐานการวิจัย

ชุดการสอนวิชาปฏิบัติกิตติาร ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาวิชากิตติารชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี มีดังนี้

1. ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งประกอบไปด้วย คู่มือการใช้ชุดการสอน แผนการสอนการปฏิบัติกิตติาร และแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกิตติารหลังการเรียนในแต่ละครั้งระหว่างการเรียนและหลังการเรียนของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติารของกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างในชั้นเรียนจำนวน 11 คน

2. แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติารของกลุ่มนักศึกษาตัวอย่างในชั้นเรียนจำนวน 11 คน

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ แก้ไข และปรับปรุง

1. นำเครื่องมือที่ได้แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล และนำไปใช้กับกลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของชุดการสอน

2. ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือในการวิจัย ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และจากการทดลองกับกลุ่มย่อย

3. นำเครื่องมือในการวิจัยไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง มาใช้กับกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาวิชากีตาร์ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คนก่อนดำเนินการสอน 1 สัปดาห์

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยชุดการสอนกับกลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิชากีตาร์ชั้นปีที่ 1 สาขาดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 11 คน โดยใช้เวลาทั้งหมด 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

3. หลังจากสอนด้วยชุดการสอนในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยประเมินผลโดยใช้แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์ระหว่างการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นบันทึกผลการเรียน เพื่อประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน

4. หลังจากเสร็จสิ้นการสอนทั้ง 8 ครั้งแล้ว มีผู้วิจัยประเมินผลโดยใช้แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์หลังการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกผลการทดสอบดังกล่าว เพื่อประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอน

5. ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง นำแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้กับกลุ่มประชากรคือนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่1สาขาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 11 คนอีกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์ 80/80 โดยที่ 80 แรก หมายถึง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินระหว่างเรียน 8 ครั้งของนักเรียนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 80 80 หลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยรวมในการประเมินหลังเรียน ของนักเรียน มีค่าสูงกว่าร้อยละ 80
3. เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของนักศึกษาวิชาปฏิบัติศึกษาศาสตร์ที่เรียนชุดการสอน การปฏิบัติศึกษาศาสตร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างก่อนการสอนและหลังการสอน โดยใช้โปรแกรม SPSS 11.3 ด้วยสถิติทดสอบที (t-test) ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
4. ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการใช้ชุดการสอนการปฏิบัติศึกษาศาสตร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้ คือประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 โดยที่นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลระหว่างเรียนคือ 80.13 และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการประเมินผลการเรียนหลังเรียนคือ 82.68

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ชุดการสอนการปฏิบัติศึกษาศาสตร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประสิทธิภาพ 80.13/82.68 ผ่านเกณฑ์ 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้

จากการที่ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้น มีสาเหตุทั้งนี้ เนื่องจาก

1. ในการสร้างชุดการสอนนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสร้างชุดการสอนอย่างมีระบบ ศึกษาเนื้อหาที่ใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งกิจกรรมที่เหมาะสม จากนั้นนำชุดการสอนที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแผนการสอน และสื่อการสอน และนำไปทดลองใช้ และแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มประชากร จึงทำให้ชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ชุดการสอนได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนที่ใช้สัจฉญาณการเรียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติคีตาร์มากกว่า 3 ปี จำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก) พิจารณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ความครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์การยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปทดลองสอนจริงกับนักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. ผู้สอนได้ดำเนินตามแผนการสอนโดยใช้หลักการในการสอนซึ่งใช้แนวคิดหลักการจัดการเรียนการสอนในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545: 50-51) มาใช้ในการดำเนินการสอนผู้สอนได้ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ เจตคติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้ และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้รายบุคคล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเอาประสบการณ์ของตนมาใช้ในการเรียนรู้ด้วย การจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้จึงได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทตั้งแต่ การวางแผนกำหนดเป้าหมายการเรียน โดยการได้เลือกเพลงด้วยตัวเองซึ่งเป็นบทฝึกจำนวน 3 บทจาก 4 บทและเพลงสอบ 1 เพลง จาก 3 เพลง ซึ่งก่อนเลือกผู้สอนได้อธิบาย และร่วมกันอภิปรายถึงความเหมาะสมของบทเพลงสำหรับแต่ละบุคคล โดยวิเคราะห์จาก วิดีโอซีดีสาธิตการสอน บทวิเคราะห์บทเพลงและบทฝึกรวมทั้งคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในส่วนของสื่อการสอน และแหล่งข้อมูล ผู้สอนได้เป็นผู้แนะนำแหล่งข้อมูล แหล่งสืบค้นวิธีการสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นฐานในการสืบค้นต่อไปได้ตลอดจนถึงการประเมินผลการเรียนของตนเองในการผลการประเมินผลตนเอง และการร่วมมือกันประเมิน ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีบทบาท

สำคัญในการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งยอมรับผลการประเมินจากผู้อื่นด้วยผู้สอนได้อำนวยความสะดวกและแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการในด้านพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้สอนได้ฝึกฝนให้มีทักษะในการอภิปรายผลและวิเคราะห์ตนเองโดยการบันทึกข้อความ จากการสังเกตจากผลการบันทึกโดยวิดีโอ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยทั่วไปแล้ว ในการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกับเพื่อน กับครูและบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รู้จักการทำงานเป็นทีม โคนเฉพาะอย่างยิ่งการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ จากการดำเนินการในหลักการข้างต้นอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบทำให้ชุดการสอนวิชาปฏิบัติกิตติาร์ ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/82.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้

3. ผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนินการ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนการปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางและวิธีการสำหรับใช้สร้างชุดการสอนการปฏิบัติกิตติาร์ ตามวัตถุประสงค์โดยที่รายละเอียดเนื้อหาวิชาปฏิบัติกิตติาร์ 1 ซึ่งได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้อง, การอ่าน ทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับเทคนิค ทักษะความเข้าใจดนตรีการสร้างสรรค์และการบรรเลง บทเพลงที่ใช้มีความยากตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไป ไม่ค่อยมีความซับซ้อนเนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาว่า การฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองควรเริ่มจากง่ายไปหายาก จัดเป็นการเรียนทั้งหมด 8 ชั่วโมง ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับการใช้สัญญาการเรียนและขั้นตอนการใช้สัญญาการเรียน 5 ขั้นตอนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2541: 112) คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นร่างสัญญา 3) ขั้นตกลงสัญญา 4) ขั้นทำกิจกรรมการเรียน 5) ขั้นประเมินผลการเรียน มาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการสอนประกอบร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง

จากขั้นตอนที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาผู้เรียนในการปฏิบัติตามและดำเนินตามแผนการสอนที่วางไว้จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่คาดไว้และสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนวิชาปฏิบัติกิตติาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 นักศึกษาที่เรียนโดยชุดการสอนการปฏิบัติกิตติาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน เนื่องจากชุดการสอนการปฏิบัติกิตติาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะ

ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งผู้เรียนต้องตั้งใจศึกษา ค้นคว้า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ อย่างเคร่งครัดจากการวางแผนการสอนที่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่แน่นอนว่าต้องศึกษาอะไร ศึกษาอย่างไร ต้องทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นอย่างไร เมื่อไหร่ มากน้อยแค่ไหน ซึ่งแผนการสอนการปฏิบัติคีตาร์ได้ระบุขั้นตอนการเรียนการสอนไว้อย่างละเอียดครบถ้วน โดยที่ได้ผ่านการตรวจสอบและเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านคีตาร์ทั้ง 3 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวก รวมทั้งสื่อการสอนที่มีความหลากหลายมีแหล่งข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้นักศึกษามีคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์ที่เรียนด้วยชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แยกเป็นแต่ละด้านโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ สูง และนักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 80.13 และนักเรียนสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบหลังเรียนได้ คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 82.68. ดังนั้นสรุปได้ว่าชุดการสอน การสร้างและศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.13/82.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำชุดการสอนที่สร้างขึ้นมาทดลองใช้ มีดังนี้

1. ควรให้นักศึกษาปฏิบัติตามแผนการสอนอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เนื่องจากแผนการสอนได้ระบุกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักศึกษาต้องปฏิบัติได้ในแต่ละครั้ง
2. จากการใช้ชุดการสอนพบว่าสื่อการเรียนซึ่งได้แก่ ตำราเทคนิคคีตาร์ วิดีโอ ซีดี สาริตถการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบ โน้ตเพลงที่ใช้เรียน ตำราเทคนิคคีตาร์ ต้องอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมที่จะใช้ในการสอนเนื่องจากต้องนำมาใช้ในการร่วมอภิปรายและวิเคราะห์ โดยเฉพาะวิดีโอ ซีดีสาริตถการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบ ทำให้นักศึกษามีความสนใจ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเตรียมตัวในการมาเรียนครั้งต่อไป

3. นอกจากสื่อที่มีอยู่ในชุดการสอนแล้ว ควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองของนักศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการใช้แนวคิดและทฤษฎีสัญญาการเรียนรู้ที่พัฒนาโดยนักวิชาการทางด้านการศึกษาในปัจจุบันที่แตกต่างจากแนวคิดและทฤษฎีสัญญาการเรียนรู้ของ บุญชม ศรีสะอาด มาใช้เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการสอน
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการสร้างชุดการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์ในรูปแบบของชุดการสอนให้ใช้ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง โดยมีการใช้สัญญาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางการเรียนการสอนกีตาร์ในระดับอื่นอย่างต่อเนื่อง และเต็มศักยภาพต่อไป
3. ควรมีการพัฒนาการสร้างชุดการสอนให้ใช้ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง โดยมีการใช้สัญญาการเรียนรู้ กับวิชาปฏิบัติดนตรีอื่นๆ

THE GUITAR TEACHING PACKAGES IN A COURSE OF MUSIC SKILL1, THE
FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS OF KHONKAEN UNIVERSITY

KRITSADA WONGKUMJUN 4836971 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISOR COMMITTEE: SAKCHAI HIRUNRAK,
ANAK CHARANYANANDA, M.M. (MUSIC)

EXTENDED SUMMARY

Introduction

The important process of the educational reform is the teaching and the learning reform. The purpose of the teaching reform is the changing inside the teacher which The Ministry of Education has worked all of year 2006. Its was emphasize with good teaching in many educational places. The purpose of the learning reform is a changing in the learner. The learning reform is inner process of person. So, the learning is abstract but there is still some trace of human learning. Human had various methods for learning such as learning by trail and error, learning by thinking processes, learning by observation, considered, listening and reading.

The important of learning reform is a responsible for self learning because it can tell about the learning have meaning, reason and can tell about learning for what and why.

The understanding with self learning is very important to self development of person. The students would be interesting about self learning method and develop to natural form. The learner will have self learning skill that is important tool and educational reform. The core of learning is learner ability and environment that lead to learning society follow by intention of national education law (Chaiyot Imsuwan, 2549:27).

Music knowledge is the important basic of human for the creative thinking, emotional development and apply to using for research development with other knowledge such as music therapy of medications , to synthesize a sound of talent making, to child learning process and to analyze a sound components for using in engineering and architecture. In many country, human development in term of music knowledge is very important and still continuous developed music knowledge. (Pagorn Sreegranon, 2546: 21).

After the researcher had undertaken a careful observation by studying, teaching and formally interviewing students who study in guitar performing that is a course of Music Skill 1, The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University. It was found that there were a student who could play the song and passed an examine without used classical songs. Resulting in, giving rise to a problem on teaching that is a student have to study guitar performing in classical style which syllabus structure, is guitar performing in classical style. Resulting in, the student didn't understand in text of song and playing pattern because they have never been learnt before. They has a poor attitude on guitar classical performing. Addition to a problem of person such as losing the tidy, losing the train, wasn't familiar with self directed learning that is a study pattern in graduated students.

Realizing this face, the researcher was interested in testing the guitar teaching package in a course of Music Skill 1, The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University. I hope that the guitar teaching packages can help a student to responsible for tidy and more intended. Although, If the teacher use suitable of teaching method and activity for chapter and give a chance for learner to study with interesting skill, the learner will have to cooperate with teacher. Resulting in, they have a high achievement and the way for development of their skills in music.

Objectives

To create the effective of the guitar teaching packages for guitar skill that is a course of Music skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University.

Benefits

1. To obtain the guitar teaching packages for guitar skill 1 that in efficiency.
2. To have the information for the teachers and others person who are interested in music for useful in each career.

Concepts

From the nature of problem, the researcher was created the guitar teaching packages for guitar skill that is the course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University by getting the idea of self-directed learning and readiness learning contract.

Rattanaporn Ragubtuk (2545:50); Self-Directed Learning is a direction for self learning of learner by free learning from classroom, from the interest, from the skills, from self wanted by media and instruments. So, the learner may be individual learning, coupling or grouping. Boonchom Sreesade (2541: 108) say that The learning contract is a contract from learner and teacher that they were assigned together for was a principle of learning. Which would to mention as what, how, when and rule of learning.

The guitar teaching packages have 4 components such as objective, activity, learning source and evaluation. And use the self directed learning in this research following teaching plan and outside.

Scopes

1. The population in this research consists of the first-year in Music Major Undergraduate Students in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University in academic year 2008. 11 students were chosen as samples.
2. The subject matter in this research consists of ;
  1. The listening skill
  2. The singing and reading skill
  3. The performing skill
  4. The understanding and creativing skill
  5. The practicing
  6. The playing song
  7. The playing technique
3. The tools employed in this research were ;
  - 3.1 The guitar teaching packages for guitar skill that is a course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University. This packages consists of teaching packages, teaching plans for guitar performing and readiness testing form for guitar performing by tested before and after teaching.
  - 3.2 The readiness testing form by using self directed learning.
4. The time for teaching was 8 times, 1 time per 60 minutes.

Hypothesis

The guitar teaching packages for guitar skill that is a course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University have efficiency by passing in a standard marks (80/80).

Research Methodology

1. Population

The population in this research consists of the first-year in Music Major Undergraduate Students in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University in academic year 2008. 11 students were chosen as samples.

2. Research Tools

The used tools in this research were designed by the researcher and consists of

2.1 The guitar teaching packages for guitar skill that is A course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University. This packages consists of manual for using a teaching package, teaching plan for guitar

performing and form of readiness testing for guitar performing. The samples were tested before and after learning.

2.2 The readiness testing form was used with a student. This packages consists of teaching package, teaching plan for guitar performing and form of readiness testing for guitar performing by tested before and after teaching.

Testing of the tools

1. The tools were conducted by the thesis committee to checked and improved
2. The tools were conducted to appropriate checking for subject, activity, media and evaluation. There was used in minor group for compiling problem and a weakness of teaching package.
3. To improved a weakness of the tools from the expert information.
4. The tools were tried out with population that is the first-year of Music Major Undergraduate Students in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University in academic year 2008 for data collection and conclusion.

Data Collection

The researcher formally sought and obtained the data of research by

1. The readiness testing form was used in 1 week before taught with 11 population that is the first-year of Music Major Undergraduate Students in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University in academic year 2008.

2. The researcher was taught by the teaching packages with population that is the first-year of Music Major Undergraduate Students in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University in academic year 2008 which was 8 times.

3. After teaching, the researcher was evaluated by the guitar performing testing form.

4. After 8 times for teaching, the researcher was evaluated by the guitar performing testing form for note a results and efficiency evaluation.

5. After finishing, the readiness testing form by self directed learning was used with population.

Data analysis

1. Analyze the status data by using percentage mean and standard deviation.
2. Analyze the efficiency of the teaching package by standard mark 80/80 following ; the first 80 is a total average score in during 8 times of study. The second 80 is a total average score after study.
3. Compare the readiness learning by self directed learning of students who study in a guitar performing course according to the study program's identified variable using the t (t-test).

4. Analyze the readiness learning by self directed learning by using mean.

Conclusion

After teaching with the guitar teaching packages in the guitar skill that is A course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University, the result showed that the guitar teaching packages have efficiency following standard marks (80/80). Before studying the total average marks is 80.13 and 82.68 of after studying.

Discussions

In the results of research, it was found that:

1. In term of value of teaching package, the researcher was educated a creating step of teaching package to obtain a appropriated activity. And then, the teaching package were examined by the expert to checked a corrected tools. The tools were examined by the experts who are a guitar teachers (appendix) before using with population that lead to efficiency of the guitar teaching package. They were considered following by subject matter, subject structure and corrected subject. The agreement from their experts is a rule for making the teaching package. The advisor must check the guitar teaching packages before testing in the real situations in A course of Music Skill 1 in The Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University.

2. The teacher was performed by using the idea of self directed learning of Raguptook, W (2545: 50-51). The teacher was educated to student one by one because a learner had different personality including to capability, learning method and attitude. Although, the learning management was curtained from different personality. Especially, in term of a learning capability, learning method and media. The learner could be used their experience for learning. They were a part of learning system. They could assign a target plan by song selection including, 3 chapter of a practice song from 4 chapter and 1 testing song from 3 songs. Before selection, the teacher was explained and discussion with the learner and analyze by demonstrated VDO, text of song and practice and curtained with person capability. In the part of teaching media and data source, the teacher was introduced for data source, way of seek and basic method for students who used a information. Including to self evaluation and co- evaluation. The teacher gave a chance to students to get a part of learning. And they was admitted of the evaluation from another person. The teacher was taught to discussion pattern and self analysis by recoding data, observation from demonstration VDO and skill development with another person. Generally in the self learning, The learner will working with colleges, teachers and related persons for knowing a work as team or teamwork. Especially, grouping activity with colleges who had different capability, skill and attitude for lead to knowledge exchanged and divided tidy. Following by the rule of teaching on self directed learning, it was found that when using the guitar teaching package in guitar performing that is A course of Music Skill 1, Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University had effective after learning (80.13/82.68). It was higher than before learning.

3. The researcher was studied a text, paper, documents and related data. Including, asking for introduction from thesis advisor and the expert to inquire for creating method of guitar teaching package. The detail of subject were listening skill, singing skill, reading skill, performing skill technique, music understanding, creating and playing. The difficult step of song was started from easy to difficult. It divided in to 8 times for teaching. The researcher was bring about idea from Seesa-ade (2541:112) followed by 1. preparing step 2. drafting contract 3. to fall down contract 4. make activity and 5. evaluation

From all steps, the researcher was taught step by step. Including to work together from students who studied in teaching plan. Resulting in, the result in this research was corrected with hypothesis and can applied in guitar performing that is A course of Music Skill 1, Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University. Thus, the learner have to attention to studying and searching. The teaching plan would had certainly plan that was what learning, how to learning and when working. In this teaching plan had all steps that was proved by 3 guitar specialist (appendix) Including, many of teaching media and data source. From above reason, It made students had more score than before learning that there was significant difference, counting as 0.05 in statistical level. The studying result was higher than before teaching which 80.13 of before learning and 82.68 after learning. Although, the researcher could be conclusion that using the the guitar teaching package in guitar performing that is A course of Music Skill 1, Faculty of Fine and Applied Arts of KhonKaen University had effective to teaching method.

Suggestions

1. From thesis
  1. In this method, the students should be intention followed by teaching plan because in teaching plan was determined of practice for each activities.
  2. The teaching media had important tools for learning such as guitar technique book, VDO, demonstrated CD of practice song and test song and notes. All of these should be ready to used because it have to used in discussion step and analytical step. Especially, VDO and demonstrated CD of practice song and test song both of its had useful for students and increasing the interested.
  3. There should have many source of media information for self-directed learning center.
2. General Suggestions
  1. There should be the concept and theory from others with the educationists not be Boonchom Srisa-ard for applying a text the teaching packages.
  2. There should study about other teaching packages making for the way to improve the other skills by self and continuous in many full skills.
  3. There should improve the teaching packages for many musical instruments.

บรรณานุกรม

- กิริตินันท์ สดประเสริฐ.(ม.ป.ป.), *ตำราคีตารัตนศาสตร์*.
- กันยา สุวรรณแสง. (2544), *จิตวิทยาทั่วไป* พิมพ์ครั้งที่5 .กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- ชัยศ อิมสุวรรณ. (15 พฤศจิกายน 2549). การเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต. *เคลนิวัลส์*.
หน้า 27.
- ณรุทธ์ สุธงจิตต์. (2541). *จิตวิทยาการสอนคนตรี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา เขมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธการพิมพ์.
- ธีรยุทธ์ เสนิงส์ ณ อยุธยาและคณะ. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพครู*. พิมพ์ครั้งที่14.กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นรินทร์ บุญชู. (2532). *ลักษณะการเรียนรู้การนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นฤมล เกื่อนมา. (2539). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2530). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพมหานคร:ชมรมผู้ทรงลิขสิทธิ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญญา คงผล. (2544). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่1*, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประคอง วรรณสุด. (2538). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่2.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิเศษ ภัทรพงษ์. (2540). การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชากีตาร์เบื้องต้นสำหรับผู้เรียนกลุ่มสนใจ ศูนย์การเรียนรู้นอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์, วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณี ชูทัย. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: วรุฒิกการพิมพ์
ภาธร ศรีกรานนท์. (1 พฤศจิกายน 2546). ม.รังสิตเปิดตัววิทยาลัยดนตรีผลิต น.ศ. แจ๊ซ ระดับปริญญา. มติชนรายวัน, หน้า 21

ยุพินพรรณ ศิริวิธนนกุล. พฤติกรรมและแนวคิดทางสังคม. ม.ป.ป.

ระวีวรรณ ศรีศรีรามกรัน. (2549). เทคนิคการสอน พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรกิต วัดเข้าหลาม. (2540). ชุดการสอน หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ การผลิตและการใช้. ขอนแก่น.

วรรณิ ลิ้มอักษร. (2541). จิตวิทยาการศึกษา.ม.ป.ท.

วิทยา วอสเบียน. (2531). ประวัติความเป็นมาของกีตาร์ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ถึง ศตวรรษที่20. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.

วิศนิ ศิลตระกูล. (2545). การเรียนการสอนการฝึกอบรมและการพัฒนาสื่อการเรียนนอกระบบ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

วิไลพร มณีพันธ์. (2539).ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารพยาบาลบัณฑิต, วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา.(2545). การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพมหานคร.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษา พื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.

สมบุญรณ์ ศาลยาชีวิน. (2526). จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.

สิริวิษณุ คิมหการ. (2551). เรียนลัดหัดเล่นกีตาร์ด้วย Guitar Pro. กรุงเทพมหานคร: วิดีตี้ กรุ๊ป.

สุธิกานต์ เข้มนิล. (2544). ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในเขตภาคกลาง.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุกมาส ทองใส. (2535). *ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนประเภท อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา นอกระบบ บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2542). *หลากหลายวิธีสอนของครูต้นแบบ 2541
วิชาภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- อรนุช ลิมตศิริ. (2542). *หลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อารี พันธุ์มณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์
ไพบูลย์: 2546.
- อำนาจ เดชชัยศรี และคณะ. (2543). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร.
- Barlow, R.M. (1974). An Experiment with Learning Contracts. *The Journal of Higher
Education*, (6), 441-449.
- Caffarella, S. Rosemary. (1983). Fostering self-directed learning in post-secondary education:
The use of learning contracts. *Lifelong Learning*, 7(3), 7-26
- Goldman, Gloria. (1978). Contract Teaching of Academic Skill. *Journal of Counseling
Psychology*. 320-324.
- Lux, John E. (1979). Contracting to Demonstrate Teacher Competence. *Journal of Teacher
Education*, 30(2), 9-12.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการสอนและแบบตรวจสอบรายการปฏิบัติคีตารในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจนวิทย์ พิทักษ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. อาจารย์ สุวิช กลิ่นสมิทธิ์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์ นลิน โภเมนตระการ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนการปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์
3. แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง
4. แบบประเมิน ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิชา ดนตรีปฏิบัติ
กีตาร์
จำนวน 8 ครั้ง

นักศึกษาชั้นปี 1 วิชาเอก
ครั้งละ 1 ชั่วโมง

หลักการและเหตุผล

Malcolm Knowles พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนโดยการนำตนเอง(Self-Directed Learning) โดยเน้นกระบวนการที่ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดเป้าหมายในการเรียน กำหนดทรัพยากร ตัดสินใจเลือกวิธีการเรียนและการประเมินความก้าวหน้าในการเรียน การเรียนโดยการนำตนเองเป็นที่เผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางทำให้เกิดการสัมมนาและการศึกษาวิจัยขึ้นมากมายในระดับนานาชาติ ต่อมามีการวิพากษ์วิจารณ์กันมากขึ้นในหลายประเด็น เช่น การเรียนโดยการนำตนเองในลักษณะการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ยังไม่ก้าวหน้า การเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นการเรียนวิชาต่างๆของชนชั้นกลาง คุณภาพของโครงการเรียนรู้โดยการนำตนเองกำลังถูกละเลย และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่เชื่อมโยงกับแรงกดดันทางสังคมและการเมือง มีความพยายามที่จะศึกษาประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์เหล่านี้ในออสเตรเลีย แคนาดา และอเมริกา(วิศนี ศิลดระกูล 2545: 51)

ดนตรีช่วยให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเสียง ดนตรีช่วยกระตุ้นการพัฒนาการ เรื่องสติปัญญา ร่างกาย และจิตวิญญาณ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางดนตรี ทั้งทักษะ ความคิด

สร้างสรรค์ ทักษะการปฏิบัติทางดนตรี และการฟังดนตรี นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ทางดนตรีที่ปลูกเร้าให้นักเรียนได้เกิดการรับรู้และพัฒนาการในกระบวนการคิด จินตนาการ และอารมณ์ความรู้สึก

ดนตรีศึกษามีคุณค่าและเป็นวิชาหนึ่งเดียวที่ไม่ได้พัฒนาการทางด้านสติปัญญาเพียงด้านเดียว แต่ดนตรีช่วยพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ นอกจากนี้ การเกิดประสบการณ์ทางด้านดนตรี ไม่ได้อยู่ในรูปของการรับรู้แต่อยู่ในรูปของการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เกิดการยอมรับในความหลากหลายของมนุษยชาติ เกิดการเคารพในวัฒนธรรม ความคิด และประสบการณ์ที่แตกต่าง ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้โลกนั้นมีความสุข

ดนตรีศึกษาช่วยให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ด้วยการสำรวจ การวินิจฉัย ได้สร้างสรรค์ ได้รับรู้ ได้สื่อสารความคิด จินตนาการ และอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองออกมา ซึ่งประสบการณ์ในการเรียนรู้ดังกล่าวมีความสำคัญและจำเป็นเนื่องจากเมื่อเยาวชนทั้งหลายได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ในสังคม เยาวชนเหล่านั้นจะใช้ศิลปะในการแสดงออกถึงความคิด จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึกของตนเองได้ ซึ่งความสามารถดังกล่าวนี้เป็นคุณสมบัติของพลเมืองที่มีการศึกษา

อย่างหนึ่งในการพิจารณาว่าดนตรีนั้นเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเนื่องจากการศึกษาของนักจิตวิทยาว่าสมองเรานั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือสมองซีกขวาและซีกซ้าย สมองซีกขวาทำหน้าที่เกี่ยวกับความเป็นเหตุเป็นผล เช่นการพูด การเขียน การคำนวณ ส่วนสมองซีกซ้ายทำหน้าที่ในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ดนตรี หรือการรับรู้ความงามซึ่งการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องได้รับการพัฒนาทั้งสองด้าน ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่แสดงว่าดนตรีเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ

ผลงานของ โฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Garder) จากหนังสือเรื่อง The Theory of Multiple Intelligence ซึ่งได้รับการยอมรับจากนักการศึกษาทั่วโลกนั้นได้เสนอเกี่ยวกับเรื่องสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งเป็นที่สนใจและให้ความสำคัญอย่างยิ่งจากนักการศึกษาพบว่าสติปัญญาของมนุษย์นั้นมีความหลากหลาย สติปัญญาของมนุษย์ไม่ได้มีแง่มุมเดียว หรือที่เราสามารถวัดความโง่ความฉลาดจากการวัดแบบ IQ แท้จริงแล้วมนุษย์ยังประกอบด้วยสติปัญญาหลายรูปแบบ การ์ดเนอร์ได้แบ่งสติปัญญา (Intelligence) เบื้องต้นของมนุษย์ออกเป็น 7 แบบ ได้แก่ ด้านภาษา ด้านเหตุผล ด้านดนตรี ด้านการเห็นที่เกิดมิติ ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในผู้อื่น และด้านความเข้าใจตนเอง จากแนวคิดดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าดนตรีเป็นเรื่องของสติปัญญาแบบหนึ่งของมนุษย์ที่สังคมโลกต้องการพร้อมกับสติปัญญาในด้านอื่นตลอดระยะเวลาอันยาวนานของมนุษยชาติ นักจิตวิทยาสมัยใหม่ก็ได้กล่าวถึงดนตรี ในฐานะศาสตร์หรือสติปัญญา

ของมนุษย์แบบหนึ่งอีกมากมาย เช่น Phillip Phenix ซึ่งก็ได้จัดกลุ่มให้วิชาสุนทรียศาสตร์อันประกอบด้วยดนตรี ทักษะศิลป์ นาฏศิลป์ และวรรณกรรมเป็น 1 ใน 6 ของ Realms of Meaning ซึ่งในทุกสังคมต้องการ Eisner Elliot ได้จัดให้ดนตรีเป็น 1 ใน 7 ของกลุ่มวิชาที่ว่าด้วยความคิด ในหนังสือ Learning and Teaching : Way of Knowing ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ในสรรพวิชาที่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาแก่เยาวชน เพื่อให้เขาเหล่านั้นเป็นพลเมืองพึงประสงค์ตามอุดมคติจะพบว่าวิชาดนตรีจะเป็นวิชาหนึ่งในนั้นเสมอ

เป้าหมายโดยรวม

1. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง
2. เพื่อให้ผู้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน โดยผู้เรียนนำตนเองโดยมีการใช้สัญญาณการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แล้ว

นักศึกษาสามารถนำเอาการเรียนโดยผู้เรียนนำตนเองไปใช้ในการเรียนวิชาปฏิบัติคีตารอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาการสอน

โดยการปฏิบัติตามที่ได้ทำสัญญาณการเรียนการสอนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การฟัง
2. อ่าน
3. ทักษะการปฏิบัติ
4. เทคนิคการบรรเลง

คู่มือการใช้ชุดการสอน การปฏิบัติกิตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดการสอนนี้สร้างขึ้นสำหรับอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาตรีชั้นปี 1 วิชาปฏิบัติกิตาร์ เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนชุดการสอน การปฏิบัติกิตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภายในชุดการสอนประกอบด้วย หลักการและเหตุผล เป้าหมายโดยรวม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล

ชุดการสอน การปฏิบัติกิตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นี้เหมาะสมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาทักษะดนตรี 1 โดยกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล สามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในชุดการสอนได้ภายในเวลา 8 คาบการเรียนหรือจำนวน 8 ครั้ง

ข้อเสนอแนะในการใช้ชุดการสอนทั่วไป

1. **ขั้นเตรียมการสอน** อาจารย์ผู้สอนควรศึกษารายละเอียด ดังนี้
  - 1.1 ศึกษาโครงสร้าง เป้าหมายโดยรวม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหาของชุดการสอนอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
  - 1.2 ศึกษาแผนการสอน การดำเนินกิจกรรม แนวปฏิบัติ และข้อกำหนดของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาในเรื่องขั้นตอนและระยะเวลา
  - 1.3 ตรวจสอบเอกสารประกอบการสอนและสื่อการเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี
  - 1.4 อาจารย์ผู้สอนควรรักษาเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามกำหนดมากที่สุด
2. **ขั้นดำเนินการเรียนการสอน**
  - 2.1 อาจารย์ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเวลาในการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม
  - 2.2 อาจารย์ผู้สอนสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาบางตอนได้
  - 2.3 ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่ช่วยเหลือนักศึกษาในการแก้ปัญหา
  - 2.4 อาจารย์ผู้สอนควรเตรียมความรู้ในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง สามารถตอบปัญหาหรืออธิบายข้อสงสัยของนักศึกษาได้

3. การประเมินผล

3.1 การประเมินผลในการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนควรเตรียมคำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละครั้ง เพื่อใช้ในการประเมินความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อเนื้อหาการเรียนการสอน ลักษณะคำถามควรมีทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ประเมินผลด้วยการสังเกต

3.2 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละครั้งและเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนชุดการสอน ควรแจ้งให้นักศึกษาทราบขอบเขตของเนื้อหาที่ทำการประเมิน

3.3 การประเมินจะสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าที่ได้ทำการตกลงในขั้นตอนการร่างสัญญาการเรียน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น

แผนการสอน

ผู้เรียน.....

นักศึกษาศิลปกรรมศาสตร์ปี 1

หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิชา ทักษะดนตรี 1

รหัส 864 481

ระดับ ชั้นปีที่ 1

เวลาเรียน 8 คาบ / 8 สัปดาห์
สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

จำนวนหน่วยกิต 4 หน่วยกิต

เรื่อง การปฏิบัติกีตาร์

ผู้สอน อาจารย์ กฤษฎา วงศ์คำจันทร์

วันเริ่ม 2 มิถุนายน 2551

วันสิ้นสุด 1 สิงหาคม 2551

เป้าหมายของผู้เรียน ปฏิบัติตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา ปฏิบัติเครื่องมือเอก (กีตาร์) ในเรื่องของเทคนิคการบรรเลง ของมือซ้ายและมือขวา Scales , Arpeggios ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของบทเพลง สำเนียงของบทเพลง อารมณ์ของบทเพลง ลักษณะการประพันธ์เพลง

จุดประสงค์รายวิชา

1. นักศึกษาสามารถปฏิบัติเครื่องมือเอกตามที่กำหนด และมีทักษะเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป
2. นักศึกษาสามารถบรรเลงเพลงได้ครบตามที่กำหนด
3. นักศึกษาสามารถบรรเลงเพลงได้ถูกต้อง ได้ตามอารมณ์และสำเนียงของบทเพลง

จุดประสงค์การวิจัย เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะกาแก้ปัญหา

เค้าโครงรายวิชา

1.เทคนิค

- 1.1 Scales
- 1.2 การเล่น Arpeggios 3 และ 4 โน้ต
- 1.3 M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 (เลือก 1 บท)
- 1.4 F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 2 บท)

- 2. บทเพลงสอบ**
1. Gavotte in A minor J.S. Bach
  2. Minuet Op.25 No.2 F. Sor
  3. Twelve Preludes No.1 M. Ponce

3. การเรียน เลือกเพลง 3 บทเพลงจากข้อ 1.3-1.4 โดยต้องเลือกผู้ประพันธ์ให้ครบทุกคน

4. การสอบ เลือกเพลง 1 บทเพลง จากข้อ 1.3-1.4 และอีก 1 บทเพลงจากบทเพลงสอบ

เอกสารและตำราประกอบการเรียน

1. โน้ตเพลงตามเพลงที่ใช้การเรียนและเพลงที่ใช้สอบ
2. ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine
3. แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)
4. Pumping Nylon(The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant)
5. The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1. การเข้าเรียน	20	คะแนน
2. การสอบ	80	คะแนน

เงื่อนไขรายวิชา

- ในการเข้าเรียนนักศึกษาต้องนำอุปกรณ์ ได้แก่ ตำราเรียน กีตาร์ เครื่องนับจังหวะ (Metronome) และอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นในการเรียนมาด้วยทุกครั้ง
- นักศึกษาขาดเรียนได้ไม่เกิน 20% ของเวลาเรียนทั้งหมด มิฉะนั้นจะไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ยกเว้นการขาดเรียนนั้นอันมีเหตุอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การเจ็บจากโรคหรืออุบัติเหตุร้ายแรงที่มีใบรับรองจากแพทย์ การเสียชีวิตของคนในครอบครัว และการขาดเรียนที่ได้รับการพิจารณาจากผู้สอนหรือมีหนังสือรับรองจากหัวหน้าสาขาวิชาดนตรี หรือคณบดี
- ในการขาดเรียนโดยนักศึกษาไม่ได้แจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบล่วงหน้า นักศึกษาจะต้องถูกตัดคะแนนจากการเข้าเรียน 2 คะแนน รวมถึงการเข้าเรียนสายเป็นเวลา 10 นาทีด้วยเช่นกัน
- นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบในการฝึกซ้อมด้วยตนเองหลังการเรียนในชั้นเรียน เนื่องจาก เป็นวิชาที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การเรียนในชั้นเป็นการพบปะกับผู้สอนเพื่อรับฟังการอธิบาย สาธิต การแก้ไขข้อบกพร่อง และการแลกเปลี่ยนทักษะ ความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

การวัดผลการเรียนของนักศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

คะแนน	80-100	ระดับผลการเรียน	A
คะแนน	75-79	ระดับผลการเรียน	B+
คะแนน	70-74	ระดับผลการเรียน	B
คะแนน	65-69	ระดับผลการเรียน	C+
คะแนน	60-64	ระดับผลการเรียน	C
คะแนน	55-59	ระดับผลการเรียน	D+
คะแนน	50-54	ระดับผลการเรียน	D
คะแนน	0-49	ระดับผลการเรียน	F

แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์

ชื่อ-สกุล.....รหัส.....ชั้นปี.....

สถานที่ปฏิบัติ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

รายการที่ประเมิน/ คะแนน	สามารถปฏิบัติได้ดีมาก	สามารถปฏิบัติได้ดี	สามารถปฏิบัติได้พอใช้	ต้องปรับปรุงแก้ไข	ไม่สามารถปฏิบัติได้	หมายเหตุ
1. Scale 15 คะแนน แบ่งเป็น - Major 5 คะแนน - Minor 5 คะแนน - Chromatic 5 คะแนน	15 คะแนน	12 คะแนน	9 คะแนน	6 คะแนน	0 คะแนน	
2. Arpeggio 15 คะแนน แบ่งเป็น - Major 7.5 คะแนน - Minor 7.5 คะแนน	15 คะแนน	12 คะแนน	9 คะแนน	6 คะแนน	0 คะแนน	
3. การปฏิบัติตามแบบฝึกที่ได้เลือกไว้โดยเป็นการตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตกลงร่วมกัน 25 คะแนน	25 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	0 คะแนน	
4. การปฏิบัติเพลงที่ใช้ในการสอบโดยเป็นการตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตกลงร่วมกัน 25 คะแนน	25 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	0 คะแนน	
5. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนและตรงต่อเวลา 20 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	5 คะแนน	0 คะแนน	

แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาวิชาปฏิบัติคีตาร์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อรายการต่อไปนี้ และเลือกคำตอบที่ตรงกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต					
2. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร					
3. เมื่อประสบกับบางสิ่งบางอย่างที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะไม่ละเว้นไปจากสิ่งนั้น					
4. มีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้					
5. ข้าพเจ้ารักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ					
6. ข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่ที่อยากรู้โดยไม่ลังเล					
7. ข้าพเจ้าคาดหวังให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้เรียนตลอดเวลา					
8. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทตนเองว่าเป็นใครกำลังทำอะไร เป็นหลักการสำคัญของการศึกษา					
9. ข้าพเจ้าสามารถทำงานตามลำพังได้					
10. ถ้าต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มี ข้าพเจ้าทราบว่าจะไปหาได้จากที่ไหน					
11. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้					
12. ข้าพเจ้าสามารถนำความคิดไปปฏิบัติให้เกิดผลดีได้					
13. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไรและจะเรียนอย่างไร					
14. ข้าพเจ้าไม่เคยเบื่อก่อนที่จะเรียนรู้ ถ้าเรื่องนั้นน่าสนใจ					
15. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนของตนเอง					
16. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนรู้ได้ดีหรือไม่					
17. มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ และปรารถนาให้มีเวลาเรียนมากขึ้นในแต่ละวัน					
18. ถ้าข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใด ข้าพเจ้าสามารถหาเวลาเรียนได้ไม่ว่าจะมีภารกิจยุ่งยากเพียงใดก็ตาม					

19. การทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่าน ไม่เป็นปัญหาสำหรับข้าพเจ้า					
20. ข้าพเจ้ารู้สึกผิด ถ้าหากไม่เรียน					
21. ข้าพเจ้าทราบว่าเมื่อใดข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในให้มากขึ้น					
22. คะแนนสอบไม่ใช่เรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน					
23. ข้าพเจ้าคิดว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา					
24. ข้าพเจ้าชื่นชอบผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ					
25. ข้าพเจ้าสามารถคิดหาวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่					
26. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษากับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้					
27. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเกือบทุกเรื่องที่ต้องการเรียนรู้					
28. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการค้นหาคำตอบของคำถามต่างๆ					
29. ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ					
30. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมาก					
31. ข้าพเจ้าจะเสียใจมาก ถ้าไม่ต้องเรียนอีกแล้ว					
32. ข้าพเจ้าให้ความสนใจต่อการเรียนมากเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ					
33. ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานการศึกษา(ทักษะการอ่าน การเขียน การบันทึก และการจำ)					
34. ข้าพเจ้าชอบทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลการเรียนรู้นั้นจะเป็นอย่างไร					
35. ข้าพเจ้าไม่ชอบเมื่อมีผู้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังกระทำ					

36. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลกใหม่ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง					
37. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตข้างหน้า					
38. ข้าพเจ้ามีความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้					
39. ข้าพเจ้าเห็นว่า ปัญหาที่ท้าทายไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ					
40. ข้าพเจ้าบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ					
41. ข้าพเจ้าชอบการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่างๆ					
42. ข้าพเจ้ามักเป็นผู้นำของกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
43. ข้าพเจ้ายินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่น ๆ					
44. ข้าพเจ้าชอบสถานการณ์การเรียนที่ท้าทาย					
45. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่					
46. ยิ่งเรียนรู้มากยิ่งรู้สึกว่ามีสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ล้นหน้าศึกษา					
47. การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก					
48. ข้าพเจ้าไม่ยึดวิธีการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งเป็นหลักแต่จะพยายามทดลองใช้วิธีการอื่นๆ ด้วย					
49. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นบุคคลที่มีความก้าวหน้า					
50. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนของตน					
51. การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา					
52. ข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
53. การเรียนรู้ตลอดเวลาท้าทายความสามารถของข้าพเจ้า					
54. การเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต					
55. ในแต่ละปีได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลายอย่างด้วยตนเอง					
56. การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าพเจ้า					
57. ข้าพเจ้าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน					
58. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าผู้ใฝ่เรียนเสมอ คือผู้นำ					

แบบประเมินชุดการสอน

ความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองโดยมีสัญญาการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติาร
 ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินผล เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของท่าน และนำไป
 พิจารณาคุณภาพของชุดการสอน“ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติาร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะ
 ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ” โปรดตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด โดยทำ
 เครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ หรือไม่เห็นด้วย

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	หมายเหตุ
จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. เป็นจุดประสงค์เฉพาะแผนการสอนนั้นๆ 2. ชัดเจน 3. มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวัง 4. สามารถประเมินผลได้ 5. ระบุพฤติกรรมด้านทักษะการปฏิบัติได้ อย่างเหมาะสม				
เนื้อหาสาระ 1. เนื้อหาถูกต้อง 2. การจัดเนื้อหามีความเหมาะสมในขั้นตอน การฝึกหัด 3. เนื้อหาสอดคล้องกับหัวเรื่อง สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ 4. เนื้อหามีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับ ของผู้เรียน 5. เนื้อหามีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ ในการเรียนการสอนที่กำหนด				

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	หมายเหตุ
บทเพลงฝึกหัด 1. บทเพลงฝึกหัดมีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 2. บทเพลงฝึกหัดเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม จากง่ายไปหายาก 3. แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับระยะเวลาฝึกหัด				
กิจกรรมการเรียนการสอน 1. เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม 2. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา 3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือกระบวนการ 4. ระยะเวลาที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา				
สื่อการเรียนการสอน 1. กระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน 2. เหมาะสมกับบทเรียน 3. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน				
การวัดผลประเมินผล 1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการสอน 2. สามารถนำไปใช้ได้จริง 3. ส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติ				

.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แผนการสอนระยะยาว

ครั้งที่/ วัน เดือน ปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้	หลักฐานการเรียนรู้
1 .../.../..	1.ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ Scale 1 #, 1 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) -Arpeggio (2 Octave) 2.สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) ตามจุดประสงค์ดังนี้ (เลือก 1 บท) Estudio No.1 F.Sor*	1. ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 1#, 1b ทั้ง Major , Minor ,Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง 2.ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้	-วิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้, ค้นหาเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani’s Exercises For The	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน

	Estudio No.2 F.Sor* Estudio No.3 F.Sor* Estudio No.5 F.Sor* ปฏิบัติบทเพลงสอบ โดยการปฏิบัติได้ ตามจุดประสงค์ดังนี้ Gavotte in A minor J.S. Bach* Menuet Op.25 No.2 * Twelve Prelude No.1 M.:Ponce * * สามารถดู รายละเอียดเพิ่มเติม ได้ในภาคผนวกท้าย เล่ม	ถูกต้องสมบูรณ์ - เลือกบทเพลงสอบจาก บทเพลงสอบ 1บทเพลง ดังนี้ 1. Gavotte in A minor J.S. Bach 2. Minuet Op.25 No.2 F. Sor 3. Twelve Preludes No.1 M. Ponce -ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ ต้องใช้ในการสอบตามที่ ได้เลือกไว้และผ่านการ เห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลง ร่วมกัน - ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการ แก้ไขและปรับปรุงให้ ถูกต้องสมบูรณ์	Right Hand)	

2 ..../..../...	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ ปฏิบัติ -Scales 2 #, 2 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) -Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 1 บท) โดย ทบทวนการเรียนครั้งที่ 1 ปฏิบัติบทเพลงที่ใช้สอบได้อย่างถูกต้อง -บทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 2#, 2b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ ละสายและทุกสาย ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนทบทวนและ ปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทในการเรียนครั้งที่ 1 และผ่านการเห็นชอบจาก อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ที่ได้ตกลงร่วมกัน คือ..... ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไขและปรับปรุงให้ ถูกต้อง -ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการ เห็นชอบจากอาจารย์	-วิดีโอ ซีดีสาริการ บรรเลงเพลงทั้งเพลง ฟีกและเพลงสอบ ตามที่ได้เลือกไว้ ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine -แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani’s Exercises For The Right Hand)	-Scales, Arpeggio เทคนิค การ บรรเลง แบบฟีก และบท เพลงที่ได้ จากการ ปฏิบัติ -ปฏิบัติ และ บรรเลง ได้อย่าง ถูกต้อง -ความ สามารถ จากการ ทดสอบ ปฏิบัติ หลังการ เรียน -สรุปและ ประเมินผล หลังการ เรียน

		ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไข		
3 ..../..../... .	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scales 3 #, 3 b ทั้ง Major Minor, Chromatic (2 Octave) Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 1 บท) โดยไม่ซ้ำกับการเลือกครั้งที่ 1	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 3#, 3b ทั้ง Major , Minor ,Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันคือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	-วิดีโอ ซีดีสาริทธการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติ และบรรเลงได้อย่างถูกต้อง ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติ หลังการเรียน -สรุปและ

	สามารถบรรเลงเพลงสอบได้ บทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนรู้ครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนรู้ครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไข	(Giuliani's Exercises For The Right Hand)	ประเมินผลหลังการเรียนรู้
4 ..../..../... .	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scales 4 #, 4 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia)	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 4#, 4b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplet Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108=Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทในการเรียนรู้ครั้งที่ 1 และผ่านการเห็นชอบจาก	-วิดีโอ ซีดีสาริทธการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติ และบรรเลงได้อย่างถูกต้อง ความ สามารถจากการทดสอบ

	(เลือก 1 บท) โดย ทบทวนในการเรียน ครั้งที่ 3 สามารถบรรเลง เพลงสอบได้ บรรเลงบทเพลงที่ ได้เลือกไว้ใน การเรียนครั้งที่ 1	อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ที่ได้ตกลงร่วมกัน คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ ต้องใช้ในการสอบตามที่ ได้เลือกไว้และผ่านการ เห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน โดยเป็นเพลง เดิมจากการเลือกในการ เรียนครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไข	and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani(Giuliani’s Exercises For The Right Hand)	ปฏิบัติ หลังการ เรียน -สรุปและ ประเมินผล หลังการ เรียน
5 ...../...../.....	ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scales 1 #, 1 b ทั้ง Major Minor, Chromatic (3 Octave) Arpeggio (3 Octave)	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 2#, 2b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (3 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplet Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ	-วิดีโอ ซีดีสาริธการ บรรเลงเพลงทั้งเพลง ฝึกและเพลงสอบ ตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher	- ผู้เรียน ปฏิบัติได้ ถูกต้อง - ผู้เรียน ปฏิบัติได้ ครบตาม เงื่อนไขที่ ได้ตกลง ร่วมกับ อาจารย์ ผู้สอน -สรุป และ ประเมินผล หลังการ

	สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 (เลือก1 บท) ตามจุดประสงค์ดังนี้ Estudio Op.60 No.1 M.Carcassi*เป็นแบบฝึกสำหรับนิ้วมือขวาให้ฝึกโดยการเน้นนิ้วมือตามที่กำหนดให้ Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi*แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกที่ใช้สำหรับฝึกความเร็วของมือขวา โดยเฉพาะ นิ้ว i และ นิ้ว m ก่อนที่จะเล่นควรจะฝึกการเล่นความเร็วโดยการดีดสายเปล่าสลับนิ้ว i , m จากซ้ายไปหาเร็วโดยเร็วขึ้นเรื่อยๆ Estudio Op.60 No.3 M.Carcassi*บทนี้เป็นแบบฝึกที่เน้นทั้งมือซ้ายและมือขวา โดยมือซ้ายจะเน้นการวางรูปแบบนิ้วที่	แก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ..... . - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึกArpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	เรียน

	ง่าย และมีมือขวาจะ เป็นการฝึกเล่น โน้ต 3 พยางค์ สามารถบรรเลง เพลงสอบได้โดยการ ปฏิบัติ ได้ตาม จุดประสงค์ดังนี้ บรรเลงบทเพลงที่ ได้เลือกไว้ในการ เรียนครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ ต้องใช้ในการสอบตามที่ ได้เลือกไว้และผ่านการ เห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตก ลงร่วมกัน โดยเป็นเพลง เดิมจากการเลือกในการ เรียนครั้งที่ 1 - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไขและปรับปรุงให้ ถูกต้องสมบูรณ์		

6 ..../..../...	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ -Scales 2 #, 2 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (3 Octave) -Arpeggio (3 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 โดยทบทวนการเรียนในครั้งที่ 5 สามารถบรรเลงเพลงสอบได้ เพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ คือ บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 3 #, 3b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplet Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, ตามที่ได้เลือกมา 1 บทในการเรียนครั้งที่ 5 และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันคือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการ	-วิดีโอ ซีดีสาริทธการ บรรเลงเพลงทั้งเพลง ฟีกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine -แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani’s Exercises For The Right Hand)	-Scales, Arpeggio เทคนิคการ บรรเลงแบบฟีกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติ หลังการเรียน -สรุปและประเมินผล หลังการเรียน

		เห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลง ร่วมกัน โดยเป็นเพลง ในการเรียนครั้งที่ 5 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไข		

7 ..../..../...	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ -Scales 3 #, 3 b ทั้ง Major Minor, Chromatic (3 Octave) -Arpeggio (3 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, ทบทวนการเรียนในครั้งที่1-6 สามารถบรรเลงเพลงสอปได้เพลงสอปตามที่ได้เลือกไว้ คือ บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในกรเรียนครั้งที่ 1	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 3 #, 3b ทั้ง Major , Minor Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอปตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์	-วิดีโอ ซีดีสาริการ บรรเลงเพลงทั้งเพลง ฟีกและเพลงสอปตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome - โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar’s Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani’s Exercises For The Right Hand)	-Scales, Arpeggio เทคนิคการ บรรเลงแบบฟีกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและ บรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความ สามารถจากการ ทดสอบปฏิบัติ หลังการ เรียน -สรุปและ ประเมินผลหลังการ เรียน

		ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไข		
8 .../.../...	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ -Scales 4 #, 4 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (3 Octave) -Arpeggio (3 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, ทบทวนการเรียนในครั้งที่1-6 สามารถบรรเลงเพลงสอบได้เพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้คือ บรรเลงบทเพลงที่ได้	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scales 4 #, 4b ทั้ง Major , Minor,Chromatic (3 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสายและทุกสาย Metronome ความเร็วที่ 60 จนถึง 108= Eighth Notes - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกัน	-วิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้, ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ และบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและ

9 .../.../	เลือกไว้ในการเรียน ครั้งที่ 1 สอบเพื่อวัดผลและ ประเมินผลครั้ง สุดท้าย	คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการ แก้ไขและปรับปรุง - ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้อง ใช้ในการสอบตามที่ได้ เลือกไว้และผ่านการ เห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลง ร่วมกัน โดยเป็นเพลง เดิมจากการเลือกในการ เรียนครั้งที่ 1 - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยแก้ไข	ของ Muaro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	ประเมินผล หลังการ เรียน

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลง ได้ถูกต้องตาม โน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
  2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆ ได้ครบตามที่ ได้เขียนไว้ในแผนการสอน
- จุดประสงค์การวิจัย** เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนมิตของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่คาดหวัง	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ -Scale 1 #, 1 b ทั้ง Major, Minor (2 Octave) และ Chromatic Scale -Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios/Segovia)* (เลือก 1 บท) โดยเน้นจุดประสงค์ตามบทฝึกดังนี้ Estudio No.1 F.Sor*เน้นที่การอ่านโน้ตในช่วงบนของคอกีตาร์เป็นส่วนใหญ่และการควบคุมความตึงเบาของมือขวา Estudio No.2 F.Sor*เน้นที่การอ่านโน้ตในช่วงบนของคอกีตาร์และการติดสลับนิ้วมือขวา Estudio No.3 F.Sor*จะเน้นการเล่นของมือซ้ายเป็นคู่โดยจะมีการสลับนิ้วของมือซ้าย (ควรมีการเล่นแบบนิ้วมือซ้ายก่อน) Estudio No.5 F.Sor*มือซ้ายของเพลงนี้จะเน้นการรักษาตำแหน่งนิ้วโน้ต ส่วนมือเล่นตามที่กำหนดมาให้	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 1 #, 1b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสายและทุกสาย Arpeggio (2 Octave)- ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ	- ตำราเทคนิคกีตาร์-วิต โอ ซิตี สาขาวิชาการบรรเลงเพลงทั้งเพลงสีคและเพลงซอตามที่ได้เลือกไว้,ค้นคว้าเพิ่มเติมที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon(The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.1.2 -ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบสีคและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน	

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
ปฏิบัติบทเพลงได้อย่างถูกต้อง เพลงสองตอนที่เลือกไว้คือ - เลือกบทเพลงสองจากบทเพลงสอง 1 บทเพลง ดังนี้ 1. Gavotte in A minor J.S. Bach 2. Minuet Op.25 No.2 F. Sor 3. Twelve Preludes No.1 M. Ponce - Gavotte in A minor J.S. Bach* บทเพลงนี้เป็นการศึกษา Slur ทั้ง Hammer On, Pull Off เป็นหลัก - Minuet Op.25 No.2 * บทเพลงนี้เป็นการศึกษา Slur ทั้ง Hammer On, Pull Off แบบโน้ตเดี่ยว 2 ชั้น 4 ตัว ติดกัน และการเล่น โน้ตประดับ - Twelve Prelude No.1 M.Ponce* บทเพลงนี้จะเน้นที่ การบังคับมือขวาให้มีความดังเบาที่แตกต่างกัน ส่วนมือซ้ายเป็นการบรรเลงโดยใช้เทคนิคการเล่นแบบ Slur * สามารถดูรายละเอียดได้ที่ภาคผนวกท้ายเล่ม	- ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการใช้และปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ - เลือกบทเพลงสองจากบทเพลงสอง 1 บทเพลง ดังนี้ 1. Gavotte in A minor J.S. Bach 2. Minuet Op.25 No.2 F. Sor 3. Twelve Preludes No.1 M. Ponce - ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องการใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ - ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการใช้	- แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

แผนการสอน ครั้งที่ 2

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ต่อไปนี้

1. Scale 2 #, 2 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave)
2. Arpeggio (2 Octave)
- 3 F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 2 บท)
4. บทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาสาขาดนตรีสากล เอกกีตาร์ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติกีตาร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ	สื่อการเรียน	ภาพประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ -ปฏิบัติ -Scale 2.#, 2 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) -Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 1 บท) โดยทบทวนการเรียนครั้งที่ 1	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ -ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 2.#, 2b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Note, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสายและทุกสาย Arpeggio (2 Octave) -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง -ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่เลือกมา 1 บทในการเรียนครั้งที่ 1 และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ ..... ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	สื่อการเรียน -วิดีโอ ซีดีการศึกษาการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ใน คำนวณว่าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน -ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 -ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine	ภาพประเมินผล -Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
บรรเลงเพลงที่ใช้ล้อย่างถูกต้อง -บรรเลงเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนรู้ครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ตัวเองใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับรูป รุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

แผนการสอน ครั้งที่ 3

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติคีตการ 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 3 #, 3 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic(2 Octave)
2. Arpeggio (2 Octave)
3. F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 2 บท)
4. บทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายถนุชญา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาคณะดนตรีสากล เอกคีตการ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติคีตการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องตามโน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
  2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆได้ครบตามที่ได้ตกลงไว้ในแผนการสอน
- ### **จุดประสงค์การเรียนรู้** เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิด โอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านศรัทธาเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ	สื่อการเรียน	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scale 3 #, 3 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) Arpeggio (2 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกหัดของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 1 บท) โดยไม่ซ้ำกับการเลือกครั้งที่ 1	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ - ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 3 #, 3 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ทีละสายและทุกสาย Arpeggio (2 Octave) - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง - ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกหัดของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ - ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ กิจกรรมที่เรียนเสนอ	- วีดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงซีกและเพลงสองตามที่ได้เลือกไว้ ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com - Metronome - โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott Tennant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 สื่อการเรียน	- Scales, Arpeggio - เทคนิคการบรรเลงแบบซีกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ - ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง - ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน - สรุปและประเมินผลหลังการเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม			การประเมินผล
สามารถบรรเลงเพลงสองเสียงได้อย่างถูกต้อง บทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1	- ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้ และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

แผนการสอบ ครั้งที่ 4

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติคีตา 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 4 #, 4 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (2 Octave)
2. Arpeggio (2 Octave)
3. F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 2 บท)
4. บรรเลงเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาจากดนตรีสากล เอกคีตาฯ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติคีตาฯ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scale 4 #, 4 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) Arpeggio (2 Octave)	-ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 4#, 4b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (2 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ทีละสายและทุกสาย Arpeggio (2 Octave) -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง	-วิดีโอ ซีดีตำราวิธีการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ คั่นคว่าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน -ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) -The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 -ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by	-Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน
สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) (เลือก 1 บท) โดยทบทวนในการเรียนครั้งที่ 3	-ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor ตามที่ได้เลือกมา 1 บท ในบทเรียนครั้งที่ 1 และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ..... -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์		

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล
สามารถบรรเลงเพลงสองมือได้อย่างถูกต้องโดย บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนรู้ครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ตัวเองใช้ในการสอบตามที่ตัวเองได้เลือกไว้ และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 1 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	Hector Quine สื่อการเรียน - แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

แผนการสอน ครั้งที่ 5

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติคีตา 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 1 #, 1 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave)
2. Arpeggio (3 Octave)
3. M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1-5 (เลือกบรรเลง 1 บท)
4. เลือกบรรเลงบทเพลงเดิมที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาสาขาดนตรีสากล เอกคีตาฯ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติคีตาฯ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องตามโน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆได้ครบตามที่ได้ตกลงไว้ในแผนการสอน

จุดประสงค์รายวิชา เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิด โอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ออก	สื่อการเรียน	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scale 1 #, 1 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave) Arpeggio (3 Octave) สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกหัดของ M. Carcassi Estudios Op.60 No.1-5 (เลือกบรรเลงบท) Estudio Op.60 No.1 M. Carcassi* เป็นแบบฝึกสำหรับนิ้วมือขวาให้ฝึกโดยการเน้นนิ้วมือตามที่กำหนดให้ Estudio Op.60 No.2 M. Carcassi* แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกที่ใช้สำหรับฝึกความเร็วของมือขวา โดยเฉพาะนิ้ว i และ นิ้ว m ก่อนที่จะเล่นควรรจะฝึกการเล่นความเร็วโดยการตีคอร์ดสายเบสด้วยนิ้ว i, m จากซ้ายไปหาเร็ว โดยเร็วขึ้นเรื่อยๆ Estudio Op.60 No.3 M. Carcassi* บทนี้เป็นแบบฝึกที่เน้นทั้งมือซ้ายและมือขวา โดยมีข้อแนะนำเน้นการวางรูปแบบนิ้วที่ง่ายและมีมือขวาฝึกเล่น โนมิต 3 พยางค์ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 1 #, 1b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplet Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสายและทุกสาย Arpeggio (3 Octave) - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง - ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกหัดของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไข	- วีดีโอ ซีดี ซีดี ซีดี การบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ คำนคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com - Metronome - โนมิตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.1.2	- Scales, Arpeggio - เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ - ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง - ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน - สรุปและประเมินผลหลังการเรียน

	กิจกรรมทบทวนเรียนการสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล
สามารถบรรเลงเพลงสอบได้อย่างถูกต้อง เพลงสอบตามที่เลือกไว้คือ	- ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่เลือกใช้ในการสอบอีก 1 บทเพลงตามที่ได้เลือกไว้ และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ในสัญญาการเรียนรู้ออกแบบเพลงที่ได้กำหนดไว้ดังนี้ 1. Gavotte in A minor J.S. Bach 2. Minuet Op.25 No.2 F. Sor 3. Twelve Preludes No.1 M. Ponce - ผู้สอนเพิ่มเติม โดยยกแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

* สามารถดูรายละเอียดได้ที่ภาคผนวกท้ายเล่ม

แผนการสอน ครั้งที่ 6

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 2 #, 2 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave)
2. Arpeggio (3 Octave)
3. M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1, 2, 3 ทบทวนการเรียนในครั้งที่ 5
4. บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาสาขาดนตรีสากล เอกกีตาร์ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติกีตาร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องตามโน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆได้ครบตามที่ได้ตกลงไว้ในแผนการสอน

จุดประสงค์รายวิชา เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ค้นเปิด โอกาสสู่การเรียนรู้
2. ดำเนิน โนมติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ดำเนิน ความคิดริเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ดำเนิน ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ดำเนิน ความรักในการเรียน
6. ดำเนิน ความคิดสร้างสรรค์
7. ดำเนิน การมองอนาคตในแง่ดี
8. ดำเนิน การใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ Scale 2 #, 2 b ทั้ง Major , Minor, Diminished (3 Octave) Arpeggio (3 Octave)	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ - ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 2 #, 2b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (3 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสายและทุกสาย Arpeggio (3 Octave) - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุง	- วิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com - Metronome - โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.1.2 - ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine	การประเมินผล - Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลง แบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ - ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง - ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน - สรุปและประเมินผลหลังการเรียน
สามารถปฏิบัติตามแบบฝึก ของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, โดย บทพจนการเขียน ในครั้งที่ 5 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนอ - ผู้เรียนบทพจนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 ตามที่ได้เลือกมา 1 บทในการเรียนครั้งที่ 1 และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้อง สมบูรณ์	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล

สามารถบรรเลงเพลงสองมือได้อย่างถูกต้อง เพลงสองมือนั้นที่เลือกไว้คือ บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนรู้ครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 5 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- แบบฝึก Arpeggios ของ Muaro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

แผนการสอน ครั้งที่ 7

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติคีตา 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 3 #, 3 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave)
2. Arpeggio (3 Octave)
3. M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, (เลือก 1 บท)
4. บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 1

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาสาขาดนตรีสากล เอกคีตา ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติคีตา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องตามโน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆ ได้ครบตามที่ได้ตกลงไว้ในแผนการสอน

จุดประสงค์การวิจัย เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิด โอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านความศรัทธาเริ่ม และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน
5. ด้านความรักในการเรียน
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤกษกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการเรียน	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้	- ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 3 #, 3b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave)	- วิดีโอ จิตติศาสตร์การบรรเลงเพลงทั้งเพลงคอร์ดและเพลงสตริงที่ได้เลือกไว้ ณ ต้นศักราชเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com	- Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบคอร์ดและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ
สามารถปฏิบัติ Scale 3 #, 3 b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave) Arpeggio (3 Octave)	โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Note, Eighth Note, Triplet Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ละสาย และทุกสาย Arpeggio (3 Octave)	- Metronome - โน้ตเพลงที่ใช้เรียน - ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant)	- ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง - ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน
สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3,	- ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับปรุง - ผู้เรียนปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3 ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ใน	- ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine	- สรุปและประเมินผลหลังการเรียน
พบทบทวนการเรียน ในครั้งที่ 1-6	คือ..... - ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์		
จุดประสงค์เชิงพฤกษกรรม		สื่อการเรียน	

	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	การประเมินผล
สามารถบรรเลงเพลงสองมือได้อย่างถูกต้อง เพลงสองมือนั้นที่เลือกไว้คือ บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ใน การเรียนครั้งที่ 1	ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่ต้องใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้ และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน ที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ โดยเป็นเพลงเดิมจากการเลือกในการเรียนครั้งที่ 5 - ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)

แผนการสอนที่ใช้ประกอบการเรียน ครั้งที่ 8

เรื่อง การเรียนวิชาปฏิบัติคีตา 1 ดังต่อไปนี้

1. Scale 4 #, 4 b ทั้ง Major , Minor, Chromatic (3 Octave)
2. Arpeggio (3 Octave)
3. M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3, โดยพบทวนการเรียนในครั้งที่ 7
4. บรรเลงบทเพลงที่ได้เลือกไว้ในการเรียนครั้งที่ 5

ผู้สอน นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์

ผู้เรียน นักศึกษาจากคณะตรีสากล เอกคีตาฯ ชั้นปีที่ 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันเวลา

สถานที่ ห้องเรียนปฏิบัติคีตาฯ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จุดประสงค์ทั่วไป เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

1. บรรเลงบทเพลงได้ถูกต้องตามโน้ตและอารมณ์ของบทเพลง
2. บรรเลงบทเพลงและแบบฝึกต่างๆ ได้ครบตามที่ได้ศึกษาไว้ในสัญญา

จุดประสงค์การเรียนรู้ เมื่อจบบทเรียนนี้ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนี้

1. ด้านเปิด โอกาสสู่การเรียนรู้
2. ด้านมโนเมตริกของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
3. ด้านควมคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ด้านควมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
5. ด้านควมรักในการเรียน
6. ด้านควมคิดสร้างสรรค์
7. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี
8. ด้านการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้ สามารถปฏิบัติ -Scale 4 #, 4 b ทั้ง Major, Minor Chromatic (3 Octave) -Arpeggio (3 Octave)	กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน -ผู้เรียนปฏิบัติ Scale 4 #, 4b ทั้ง Major, Minor, Chromatic (3 Octave) โดยปฏิบัติ Repeated Notes, Sequences, Dotted Rhythms ใน Quarter Notes, Eighth Notes, Triplets Notes, Sixteenth Notes, Dotted Eighth Notes ที่ไล่สายและทุกสาย Arpeggio (3 Octave) -ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับปรุง	สื่อการเรียนรู้ -วิดีโอ ซีดีสาธิตการบรรเลงเพลงทั้งเพลงฝึกและเพลงสอบตามที่ได้เลือกไว้ ค้นคว้าเพิ่มเติมได้ที่ www.youtube.com -Metronome -โน้ตเพลงที่ใช้เรียน -ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2	การประเมินผล -Scales, Arpeggio เทคนิคการบรรเลงแบบฝึกและบทเพลงที่ได้จากการปฏิบัติ -ปฏิบัติและบรรเลงได้อย่างถูกต้อง -ความสามารถจากการทดสอบปฏิบัติหลังการเรียน -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน
สามารถปฏิบัติตามแบบฝึกของ F.Sor Estudios 1,2,3,5 (จาก 20 Estudios / Segovia) M. Carcassi Estudios Op.60 No.1,2,3, บทพจนการเรียนในครั้งที่1-6	กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอน -ผู้เรียนทบทวนและปฏิบัติตามแบบฝึกของ M. Carcassi Estudios Op.60 No. 1,2,3ตามที่ได้เลือกมาเพิ่มอีก 1 บทและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ในสัญญาการเรียนรู้อีก..... -ผู้สอนเพิ่มเติม โดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	สื่อการเรียนรู้ -ตำราเทคนิคกีตาร์ Pumping Nylon (The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant) - The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2	การประเมินผล -สรุปและประเมินผลหลังการเรียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อการเรียนรู้	การประเมินผล
สามารถบรรเลงเพลงสองมือได้ เพลงสองมือนั้นที่เลือกไว้คือ บรรเลงเพลงเพลงที่ได้เลือกไว้ใน การเรียนครั้งที่ 1	-ผู้เรียนบรรเลงเพลงเพลงที่ต้องการใช้ในการสอบตามที่ได้เลือกไว้และผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ในสัญญาการเรียนรู้อยู่ โดยเป็นเพลงเดิมจากท่วงทำนองในการเรียนครั้งที่ 5 -ผู้สอนเพิ่มเติมโดยการแก้ไขและปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์	- ตำรา Guitar Scales And Arpeggios : Grades 2-5 Edited and Fingered by Hector Quine - แบบฝึก Arpeggios ของ Mauro Giuliani (Giuliani's Exercises For The Right Hand)	

รายละเอียดบทฝึกและบทเพลง**F.Sor : Estudio No.1 Op.6 No.8**

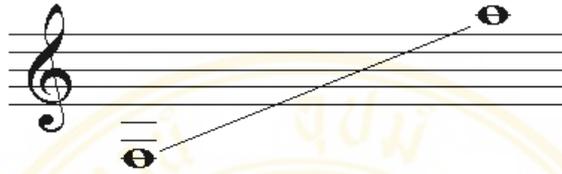
เน้นที่การอ่านโน้ตในช่วงบนของคอกีตาร์เป็นส่วนใหญ่และการควบคุมความดัง เบาของมือขวาให้ฝึกการเล่นในบทรูปนี้โดยการเล่นแบบ Across Three Strings คือการวางนิ้วข้ามระยะ 3 สาย ฝึกในระหว่างสาย 1 กับ 3 หรือ 2 กับ 4 ก็ได้ สามารถฝึกได้จนถึงการวางนิ้วข้ามระยะ 4 สาย 5สาย 6 สาย และการฝึกการเล่น สเกล แบบ Double Stop Scales และการฝึกการเล่น Interval Studies ในตำรา The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2

เทคนิคสำคัญที่ใช้ในบทรูปนี้ คือต้องเล่นให้สั่นควบไปกับโน้ตหลัก ซึ่งทำให้โน้ตหลักยังอยู่ในจังหวะเดิมและเด่นอยู่ต้องพยายามเล่นเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง(Legato) ของทำนองให้มาก

ในเรื่องของ น้ำหนักของเสียง (Dynamic) พยายามเล่นให้ได้ตามที่เครื่องหมายกำหนดมาให้ อย่างเคร่งครัดให้มากที่สุด

การวิเคราะห์แบบฝึกกีตาร์ F.Sor : Estudio No.1 Op.6 No.8

แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียง

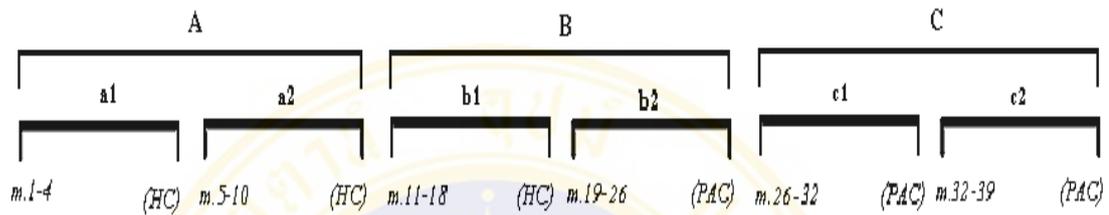
โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ F3 โดยพบในห้องเพลงที่ 31 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือ โน้ต A5 โดยพบในห้องเพลงที่ 13, 15, 24 และ 32

เนื่องจากแบบฝึกดังกล่าวโครงสร้างในแต่ละท่อนเพลงไม่มีความสัมพันธ์กัน (Contrast) แต่อย่างใด โดยทุกท่อนมีความแตกต่างกัน 3 ท่อนเพลง ผู้เขียนจึงกำหนดท่อนเพลงดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของแบบฝึกหัด Estudio No.1 Op.6 No.8 F.Sor

จากการวิเคราะห์พบว่าจำนวนห้องเพลงแต่ละท่อนนั้นมีจำนวนที่ไม่สมดุล และพบว่าใช้ กุญแจเสียง C Major ทั้งเพลง ท่อน A ลงจบด้วย Cadence ที่มีน้ำหนักเบาคือ Half Cadence (HC) ส่วนท่อน B และ C ลงจบด้วย Cadence ที่มีน้ำหนัก ที่ให้ความรู้สึกจบอย่างสมบูรณ์และมั่นคงด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC) โดยแสดงตามแผนผังโครงสร้าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 3 แผนผังแสดงโครงสร้างของแบบฝึกหัด F.Sor : Estudio No.1, Op.6 No.8

ท่อน A

พบว่าอยู่ในกุญแจเสียง C Major เมื่อพิจารณาการเคลื่อนที่ของคอร์ด (Chord Progression) พบว่ามี Harmonic Rhythm ที่หนาแน่นมากและมีการเปลี่ยนคอร์ดแทบทุกจังหวะ โดยมีการใช้คอร์ดที่หลากหลาย เช่นการใช้คอร์ดพลิกกลับและใช้ Secondary Chord หลายครั้งและลงจบด้วย Half Cadence (HC) ซึ่งเป็น Cadence ที่น้ำหนักเบาและทำให้ทำนองดำเนินต่อไป เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับแนวทำนองพบว่ามีประโยคที่แตกต่าง 2 แห่ง โดยผู้เขียนกำหนดสัญลักษณ์แทนประโยคเพลงในท่อน A ได้แก่ a1 และ a2

พบว่าทำนอง a1 มีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางขึ้น ส่วนทำนอง a2 พบว่ามีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางลง จากห้องเพลงที่ 5 -8 จากนั้นห้องเพลงที่ 8-10 พบว่าแนวทำนองไม่ปรากฏชัดเจนแต่ส่วนใหญ่จะเน้นที่เสียงประสานในรูปคอร์ดมากกว่า

จากการวิเคราะห์พบว่าท่อน A มีการใช้โน้ตนอกคอร์ดหลายแห่งโดยส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นตัวผ่าน (Passing) และเชื่อมระหว่างโน้ตในคอร์ด ชนิดของโน้ตนอกคอร์ดที่พบคือ Passing Note โดยปรากฏในห้องเพลงที่ 1-7 และ Appoggiatura Note โดยปรากฏในห้องเพลงที่ 2

The image shows two systems of musical notation for F. Sor's Estudio No. 1, Op. 6 No. 8. The first system is in 3/4 time and features a sequence of chords: I, V, V#II, ii, vi, V(HC), I, vi, ii, and 6. Dynamics include p., Ap., and p. The second system is in 6/8 time and features a sequence of chords: V⁷, I⁶, IV, vii⁸, V#/VI, vii, V#/V, V⁶, I, V, V⁴/₃, V, and V⁷(HC). Dynamics include p. and p. Both systems are labeled with 'A' and sub-sections 'a1' and 'a2'.

ตัวอย่างที่ 4 แสดงท่อน A ของแบบฝึกหัด F.Sor : Estudio No.1, Op.6 No.8

ท่อน B

พบว่า การเคลื่อนที่ของคอร์ด (Chord Progression) พบว่ามีการใช้ Harmonic Rhythm ยังกงหนานแน่น และห้องเพลงที่ 11-18 ซึ่งผู้เขียนกำหนดสัญลักษณ์ b1 ลงจบด้วย Half Cadence (HC) ซึ่งมีน้ำหนักเบาและสร้างความต่อเนื่องของคอร์ดทำให้ทำนองเดินไปต่อที่ประโยคต่อไปคือสัญลักษณ์ b2 ที่ลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence ซึ่งให้ความรู้สึกจบที่หนักแน่นอย่างสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ประพันธ์ยังคงขยายเพลงให้มีความยาวเพิ่มออกไปอีกหนึ่งท่อน

พบว่าทำนอง b1 จากห้องเพลงที่ 11-15 มีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางขึ้น และมีการซ้ำทำนองในห้องเพลงที่ 13-16 ส่วนทำนอง b2 จากห้องเพลงที่ 18-23 พบว่ามีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางขึ้น

นอกจากนี้พบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดหลายแห่ง ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นโน้ตผ่าน (Passing) ระหว่างโน้ตในคอร์ด โดยพบในห้องเพลงที่ 11, 12, 17, 20, 21, 22 และ 23

11 *p.* *p.* *p.*

C: I⁶ I V[#]/II ii iii ii⁶ V⁴/₃II ii vii⁶/_{b5}IV IV V[#]/V V⁷ IV V (HC)

19 *p.* *p.* *p.* *p.*

I IV I ii V⁷ ii iii vi ii⁶ I ii⁶/₄ V I (PAC)

ตัวอย่างที่ 5 แสดงท่อน B ของแบบฝึกหัด F.Sor : Estudio No.1, Op.6 No.8

ท่อน C

พบว่า การเคลื่อนที่ของคอร์ด (Chord Progression) พบว่ามี Harmonic Rhythm ที่ยังคงหนาแน่นอยู่มีการเปลี่ยนคอร์ดหลายครั้ง โดยมีการใช้คอร์ดที่หลากหลาย ห้องเพลงที่ 26-32 ซึ่งผู้เขียนกำหนดสัญลักษณ์ c1 ลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC) ซึ่งมีน้ำหนักที่หนักแน่น และให้ความรู้สึกจบอย่างสมบูรณ์และสร้างความต่อเนื่องของคอร์ดทำให้ทำนองดำเนินต่อไป ประโยคต่อไปคือสัญลักษณ์ c2 ห้องเพลงที่ 32-39 ที่ลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC) ซึ่งให้ความรู้สึกจบที่หนักแน่นอย่างสมบูรณ์เช่นกัน ซึ่งท่อน c1 และ c2 สังเกตได้ว่าการใช้ Cadence ชนิดเดียวกันซึ่งเป็นการจบอย่างสมบูรณ์

พบว่าทำนอง c1 มีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางลง ส่วนทำนอง c2 พบว่ามีการเคลื่อนที่ของทำนองในลักษณะการเคลื่อนที่แบบ Sequence ในทิศทางลงเช่นกัน

นอกจากนี้พบว่าการใช้โน้ตนอกคอร์ดหลายแห่ง ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นโน้ตผ่าน (Passing) ระหว่างโน้ตในคอร์ด โดยพบในห้องเพลงที่ 33-39

The image shows a musical score for F. Sor's Estudio No. 1, Op. 6 No. 8, measures 26-37. The score is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The harmonic analysis below the notes is as follows:

- Measure 26: V# / V, V, V⁷ / IV, IV, ii, V# / VI, V⁵ / III, V# / V⁷, V, vi, ii⁶, V⁷
- Measure 32: I (PAC), V⁶ / V, V, vii⁶ / IV, IV, ii, V# / VI, V# / V, vii
- Measure 37: I, V⁴ / V, V⁷, I (PAC)

Additional markings include 'c1' above measure 26, 'c2' above measure 32, and 'Anx.' and 'Ap.' above measure 37. Dynamics include 'p.' and 'Ap.'.

ตัวอย่างที่ 6 แสดงท่อน B ของแบบฝึกหัด F.Sor : Estudio No.1, Op.6 No.8

สรุป

พบว่าโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ F3 โดยพบในห้วงเพลงที่ 31 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต A5 โดยพบในห้วงเพลงที่ 13, 15, 24 และ 32 เนื่องจากแบบฝึกดังกล่าว โครงสร้างในแต่ละท่อนเพลงไม่มีความสัมพันธ์กัน (Contrast) แต่อย่างไรก็ตาม โดยทุกท่อนมีความแตกต่างกัน 3 ท่อนเพลงพบว่าจำนวนห้วงเพลงแต่ละท่อนนั้นมีจำนวนที่ไม่สมดุล และพบว่าใช้ กุญแจเสียง C Major ทั้งเพลงมี Harmonic Rhythm ที่หนาแน่นอยู่มีการเปลี่ยนคอร์ดแทบทุกจังหวะ มาก ดังนั้นจึงมีผลต่อพื้นผิว (Texture) ทำให้เสียงประสานมีความหนาตามไปด้วย นอกจากนี้พบว่า มีการใช้โน้ตนอกคอร์ดซึ่งส่วนใหญ่มีหน้าที่เป็นโน้ตผ่าน (Passing) และมีการใช้ Auxiliary Note และ Appoggiatura Note ในบางครั้งและในการพัฒนาทำนองนั้นส่วนใหญ่พบว่ามักใช้เทคนิค Sequence ในการพัฒนาทำนอง

การวิเคราะห์แบบฝึกหัดกีตาร์

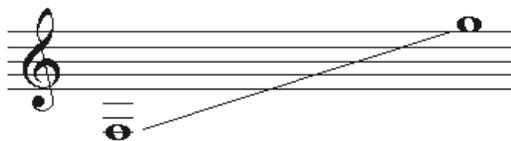
F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13

เน้นที่การอ่านโน้ตในช่วงบนของคอกีตาร์และการติดสลับนิ้วมือขวา ให้นักเรียนเล่น Melody ด้วย Rest Stroke (ติดโดยพักนิ้วที่สาย) และ Accompaniment ด้วย Free Stroke (ติดแบบไม่ต้องพักนิ้วที่สาย)

แบบฝึกเทคนิคสำหรับบทนี้ คือ ให้นักเรียนฝึกการติดแบบ Rest Stroke (ติดโดยพักนิ้วที่สาย) และ Free Stroke (ติดแบบไม่ต้องพักนิ้วที่สาย) สำหรับมือขวา อาศัยการฝึก Free Stroke, Rest Stroke มาใช้กับ Repertoire นี้ เพราะจะทำให้มีความชัดเจนใน Melody และสามารถจดจำได้ดีและสามารถเล่นได้ง่ายขึ้น

ตามด้วย การฝึกการเล่นเทคนิคมือซ้ายด้วยแบบฝึกการเล่น Slur เริ่มจากการเล่น Hammer-ons, Pull-offs ด้วยนิ้วมือซ้ายโดยฝึกจากตำรา Pumping Nylon(The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant)และThe Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 จะมีประโยชน์อย่างมากต่อการสร้างความอิสระ ความแข็งแรง ความเร็วในการเล่นและความลื่นไหลในการเคลื่อนตัวของนิ้ว แต่ควรที่จะฝึกหลังจากที่ได้ Warm up นิ้ว ด้วยการฝึก Exercise ง่ายๆ ก่อนเพราะการฝึกนี้ต้องซ้ากำลังของมือซ้ายอย่างมากมีจะนั่นอาจทำให้เส้นเอ็นยึดกล้ามเนื้ออ่อนล้าบาดเจ็บได้ สำหรับการเล่นการฝึกจึงไม่ควรเกิน 5 นาที ต่อแบบฝึกหัด เริ่มจาก 1 นาทีในวันแรกแล้วค่อยๆเพิ่มทีละนิดในวันต่อไป เมื่อสามารถเล่นได้สะดวกและต่อเนื่องในขนาด Metronome ที่ 80 = Eight note แล้วจึงค่อยๆ ปรับเพิ่มวันละนิดไปเรื่อยๆจนกระทั่งถึง 176= Eight note

แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ F3 โดยพบในห้องเพลงที่ 30 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต G5 โดยพบในห้องเพลงที่ 2, 6, 10, 14, 18, 19, 22 และ 26 จากกรวิเคราะห์พบว่าบทเพลงดังกล่าวมีโครงสร้าง ดังนี้

แบบฝึกหัดดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) มี 4 ท่อน โดยแต่ละท่อนมี 8 ห้องเพลง พบว่าใช้กุญแจเสียง C Major ตลอดทั้งเพลง จุดพักในท่อน A, A' และ B พบว่าใช้ Half Cadence (HC) และในตอนจบของท่อน A' ลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC)

ท่อน A

จากการวิเคราะห์พื้นผิวพบว่า มี 3 แนวทำนอง (Line) ซึ่งประกอบไปด้วย Melodic Line ในแนวบนสุด Harmonic Line ในแนวกลาง และ Bass Line ในแนวต่ำสุด โดยแต่ละแนวมีความแตกต่างที่ชัดเจน

Melodic Line พบว่ามีการเคลื่อนที่ในช่วงคู่ 8 (Octave) โดย 2 ห้องแรกมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด (Disjunct) ในรูป Arpeggio ห้องที่ 3 และ 4 เริ่มมีการเคลื่อนที่แบบตามลำดับขั้น (Conjunct) และมีการซ้ำตัวโน้ต (Repeat) จากนั้นห้องเพลงที่ 5 และ 6 พบว่ามีการซ้ำทำนองของห้องเพลงที่ 1 และ 2 อีกครั้ง ส่วนห้องเพลงที่ 7 และ 8 มีการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้นแล้วจึงกระโดดไปขึ้นคู่สาม คือ B4-C5-E5 ส่วน Rhythmic Density นั้นพบว่าค่อนข้างบาง โดยพบว่ามีการใช้โน้ตตัวดำและเข็ม 1 ชั้น

Harmonic Line พบว่ามีรูปแบบการเคลื่อนที่แบบกระโดดเกือบทั้งเพลง โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปการ Broken Chord เพื่อให้เสียงของ Chord Tone มีความชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะคอร์ด I ในรูปพื้นต้น ส่วนใหญ่พบว่าการเคลื่อนที่แบบกระโดดโดยเริ่มจากโน้ตหลักกระโดดขึ้นไปขึ้นคู่ 5 คู่ 3 และคู่ 5 สลับกันไป เช่น C4-G4-E4-G4 เป็นต้น และพบว่าการเคลื่อนที่ของแนว Harmonic Line ที่แตกต่างออกไปอีกในห้องเพลงที่ 3, 7 และ 8 ดังนี้

ห้องเพลงที่ 3 อยู่ในรูปคอร์ด ii พลิกกลับครั้งที่ 3 จึงมีการเคลื่อนที่แบบ C4-G4-F4-G4-F4-G4-F4-G4 โดยขึ้นโน้ตที่พิมพ์ด้วยตัวหนาแสดงถึงโน้ตในคอร์ด ส่วนที่พิมพ์ตัวบางนั้นแสดงถึงการใช้นโน้ตนอกคอร์ด

ห้องเพลงที่ 7 นั้นพบว่าในจังหวะที่ 1 เป็นคอร์ด V7 จึงมีการเคลื่อนที่แบบ D4-G4-F4-G4

ห้องเพลงที่ 8 พบว่าเป็นคอร์ด V7 มีการใช้ชั้นคู่กระโดดที่มีช่วงกว้างมาก ได้แก่ B3-G4-G3-G4-A3-G4-B3-G4 โดย A3 เป็นโน้ตนอกคอร์ด

จากการวิเคราะห์ Rhythmic Density นั้นพบว่ามีความหนาแน่นมากโดยพบว่าใช้โน้ตเขบีต 2 ชั้นติดต่อกันตลอดทั้งเพลง

Bass Line พบว่ามีการใช้โน้ตหลัก (Tonic) และมีการซ้ำโน้ตหลักดังกล่าวทำให้คอร์ด I สามารถขยายไปจนถึงห้องเพลงที่ 3 และขยายคอร์ด I ต่อไปจนถึงห้องเพลงที่ 6 ส่วน Rhythmic Density นั้นพบว่าค่อนข้างบางโดยส่วนใหญ่ใช้โน้ตตัวขาวลากยาวจนถึงห้องเพลงที่ 6 และมีการเปลี่ยน Rhythmic Density ที่หนาขึ้นโดยใช้โน้ตเขบีต 1 ชั้นติดต่อกันจนจบห้องเพลง ดังตัวอย่างข้างล่าง

C: I I⁶ I I⁶ ii₂⁴ I

Melodic line _____

Harmonic Line _____

Bass Line _____

5

I I⁶ I I⁶ V⁷ I V⁶ (HC)

Melodic Line _____

Harmonic Line _____

Bass Line _____

ตัวอย่างที่ 1 แสดงท่อน A ของแบบฝึก F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13

นอกจากนี้พบว่า มีโน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 3 พบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบ Appoggiatura และ Auxiliary และพบว่า มี Passing ในห้องเพลงที่ 4 และพบโน้ต Suspension ในห้องเพลงที่ 8

ท่อน A'

พบว่ามีความคล้ายกันกับท่อน A ทั้ง 3 แนวทำนอง ยกเว้นห้องเพลงที่ 15-16 ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากท่อน A โดยห้องเพลงที่ 15 มีเฉพาะแนว Melodic Line และแนว Harmonic Line โดยแนว Melody Line ยังคงเหมือนเดิมจากท่อน A ส่วนแนว Harmonic Line พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามโครงสร้างคอร์ด

ห้องเพลงที่ 16 ปรากฏแนว Bass Line อีกครั้งและแนว Harmonic Line มีการเคลื่อนที่ลงในลักษณะ Arpeggio ในคอร์ด G ดังที่แสดงในตัวอย่างที่ 2

C: I I⁶ I I⁶ ii₂⁴ I

Melodic line _____

Harmonic Line _____

Bass Line _____

13 I I⁶ I I⁶ V₃⁴ I⁶ V⁰ (HC)

Melodic Line _____

Harmonic Line _____

Bass Line _____

ตัวอย่างที่ 2 แสดงท่อน A' ของแบบฝึก F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13

ท่อน B

พบว่าพื้นผิว (Texture) โดยภาพรวมไม่เปลี่ยนแปลงไปจากท่อนที่ผ่านๆมามากนัก และมีการซ้ำที่ห้องเพลงที่ 17, 18 กับ 21, 22

Melodic Line พบว่ามีการเคลื่อนที่อย่างแคบๆส่วนใหญ่มักมีการซ้ำตัวโน้ตเดิม มีการกระโดดบ้างในห้องเพลงที่ 18 ที่กระโดดลักษณะ Arpeggio ในคอร์ด I จากนั้นมีการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้น และมีการซ้ำตัวโน้ต ส่วนในห้องเพลงที่ 28 ไม่ปรากฏแนวทำนอง

Harmonic Line พบว่ามีการกระโดดข้ามขั้นมากขึ้นและมีช่วงกว้างของขั้นคู่ที่กว้างมาก โดยเฉพาะในห้องเพลงที่ 19 จากโน้ต B3-D5 ซึ่งห่างกันเป็นคู่ 10 Minor และกลับมาเคลื่อนที่ในขั้นคู่แคบๆอีกครั้งในห้องเพลงที่ 21 และ 22 และกลับมาเคลื่อนที่ในขั้นคู่ที่กว้างอีกครั้งในห้องเพลงที่ 23 และเคลื่อนที่แบบ Chromatic ก่อนจบท่อน

Bass Line พบว่ามีการเคลื่อนที่อย่างแคบๆและพบว่าห้องเพลงที่ 23 ไม่ปรากฏ Bass Line และปรากฏอีกครั้งในห้องเพลงที่ 24

16

s.

s. *p.* *Ap.*

V^6 V^4_2 I V^4_3 V^6_5 I I^6_4

Melodic Line

Harmonic Line

Bass Line

21

s. *Aux.* *p.* *p.* *p.*

V^6 V^4_2 I I^6 V^4_3 I V (HC)

Melodic Line

Harmonic Line

Bass Line

ตัวอย่างที่ 3 แสดงท่อน B ของแบบฝึก F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13

นอกจากนี้พบว่ามีโน้ตนอกคอร์ดในห้วงเพลงที่ 18, 20 และ 22 พบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบ Suspension และพบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบ Appoggiatura ในห้วงเพลงที่ 20 และพบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบ Auxiliary ในห้วงเพลงที่ 23 และพบว่ามีการ Passing ในห้วงเพลงที่ 20 และ 24

ท่อน A

พบว่าการขยันทำนองของท่อน A ในห้วงเพลงที่ 25-26 นอกนั้นเป็นทำนองที่สร้างขึ้นใหม่

Melodic Line พบว่ามีการเคลื่อนที่ด้วยขั้นคู่กระโดดมากขึ้น โดยเฉพาะห้วงเพลงที่ 27, 28, 30 และ 31

Harmonic Line พบว่ายังคงใช้ชั้นคู่กระโดดในรูปคอร์ดทั้งชั้นคู่ 3 และชั้นคู่ 4 ตามโครงสร้างคอร์ด

Bass Line พบว่ามีการย้ายโน้ตหลักใน 2 ห้องแรกที่ซ้อนท่อน A จากนั้นจึงเคลื่อนที่แบบกระโดดลงชั้นคู่ 4 ที่โน้ต G#3 ในห้องเพลงที่ 27 และเคลื่อนที่ขึ้นครึ่งขั้นที่โน้ต A3 ในคอร์ด vi ของห้องเพลงที่ 28 แล้วจึงเคลื่อนลงมาที่โน้ต G3 ในคอร์ด vii/II ในกุญแจเสียง C Major จากนั้นเคลื่อนที่ตามลำดับชั้นลงมาที่โน้ต G3 ในคอร์ด V7 จากนั้นจึงเคลื่อนที่ขึ้นเป็นชั้นคู่ 4 สู่นโน้ต C4 ซึ่งเป็นโน้ตหลักในคอร์ด C Major

I I⁶ I I⁶ vii⁶_{5/V} vii⁶₅ vi vi⁶₄

Melodic Line _____

Harmonic Line - - - - -

Bass Line _____

vii⁴_{3/II} ii⁶ V⁷ I⁶ V⁴₃ I (PAC)

Melodic Line _____

Harmonic Line - - - - -

Bass Line _____

ตัวอย่างที่ 4 แสดงท่อน A” ของแบบฝึกกีตาร์ F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13

นอกจากนี้พบว่ามีโน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 27 พบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบAuxiliary และพบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบSuspension ในห้องเพลงที่28, 31 และพบว่าใช้โน้ตนอกคอร์ดแบบAppoggiatura ในห้องเพลงที่ 30

สรุป

แบบฝึกหัดกีตาร์ F.Sor : Estudio No.2, Op.35 No.13 มีโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ F3 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต G5 มีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณ์สองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) มี 4 ท่อน โดยแต่ละท่อนมี 8 ห้องเพลง พบว่าใช้กุญแจเสียง C Major ตลอดทั้งเพลง จุดพักในท่อน A, A' และBพบว่าใช้ Half Cadence (HC) และในตอนจบของท่อน A" ลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC)พื้นผิว (Texture) พบว่ามี3 แนวทำนอง (Line) ซึ่งประกอบไปด้วย Melodic Line ในแนวบนสุด Harmonic Line ในแนวกลาง และ Bass Line ในแนวต่ำสุด โดยแต่ละแนวมีความแตกต่างที่ชัดเจน โดยแนว Melodic Lineพบว่ามีทั้งการเคลื่อนที่แบบกระโดดในรูปคอร์ด และมีการซ้ำตัวโน้ตและมีการใช้โน้ตนอกคอร์ด Suspension ในจังหวะที่1 หลายห้องเพลง ส่วนแนว Harmonic Line ทำหน้าที่สร้างเสียงประสานChord Tone ให้ชัดเจน บางครั้งพบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดด้วยแต่อยู่บนจังหวะเบา (Weak Beat) และแนว Bass Line มีการเคลื่อนที่ในช่วงแคบ ๆ และมีการซ้ำโน้ตที่เป็นโน้ตหลักค่อนข้างบ่อยและมีการใช้โน้ตพลิกกลับมาเป็นแนวBass

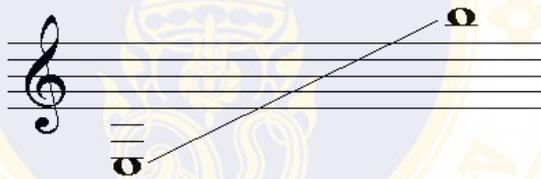
การวิเคราะห์บทฝึกกีตาร์ Estudio No.3 F.Sor Op.6 No.2

จะเน้นการเล่นของมือซ้ายเป็นคู่โดยจะมีการสลับนิ้วของมือซ้าย (เล่นครั้งแรกอาจจะสับสนในการสลับนิ้วมือซ้าย ควรฝึกการเล่นนิ้วมือซ้ายก่อน)

ให้ฝึกการเล่นในบทนี้โดยการเล่นแบบ Across Three Strings คือการวางนิ้วข้ามระยะ 3 สาย ฝึกในระหว่างสาย 1 กับ 3 หรือ 2 กับ 4 ก็ได้ สามารถฝึกได้จนถึง Across four Strings, Across Five Strings, Across Six Strings และการฝึกการเล่น Scales แบบ Double Stop Scales และการฝึกการเล่น Interval Studies ในตำรา The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2

ในเรื่องของ Dynamic พยายามเล่นให้ได้ตามที่เครื่องหมายกำหนดมาให้มากที่สุด

บทเพลงดังกล่าวมีช่วงเสียงดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียงในบทฝึก Estudio No.3 F.Sor Op.6 No.2

โดยพบว่าโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำที่สุดอยู่ที่ E3 โดยพบในห้องเพลงที่ 9,11 และ13 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดพบว่าอยู่ที่โน้ต B5 โดยพบในห้องเพลงที่ 10, 12, 15 และ16

จากการวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพบว่า บทฝึกดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสัจลักษณ์สองตอนแบบธรรมดา (Simple Binary Form) โดยแสดงโครงสร้าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างบทฝึก Estudio No.3 F.Sor Op.6 No.2

เมื่อพิจารณาคุณภาพเสียงที่ใช้พบว่า ใช้คุณภาพเสียง A Major โดยไม่มีการย้ายบันไดเสียงแต่อย่างใด จากการพิจารณาหน่วยทำนองพบว่า พื้นผิวของบทฝึกดังกล่าวมีสองแนวทำนอง คือมีแนวทำนองหลักอยู่แนวบนและแนวประสานเสียงในลักษณะกลุ่มคอร์ดหรือAccompaniment ในแนว

ห้องเพลงที่ 7 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 6 ไมเนอร์

ห้องเพลงที่ 8 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 3 (ขึ้นคู่ 10), 6 และ 5 เมเจอร์ ตามลำดับ

ห้องเพลงที่ 9 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 4 เพอร์เฟค และขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์

ท่อน B

9

A: V vii[♭] vii^{♭6} I I⁶ V⁶₄ V vii[♭] vii^{♭6} I I⁶

13

V I⁶ ii⁶ I I vii^{♭6} vii^{♭2/IV}

15

IV ii⁷ V⁶₅ I ii V⁴₃ I

จากการวิเคราะห์ท่อน B พบว่า มีการใช้ขึ้นคู่เสียงประสานที่กว้างกว่าขึ้นคู่ 3 มากกว่าท่อน A

ห้องเพลงที่ 10 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 5 ดิมินิชท์และขึ้นคู่ 8 เพอร์เฟค

ห้องเพลงที่ 11 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 4 เพอร์เฟคและขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์

ห้องเพลงที่ 12 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 5 ดิมินิชท์ และขึ้นคู่ 8 เพอร์เฟค

ห้องเพลงที่ 13 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 4 เพอร์เฟคขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์, ขึ้นคู่ 8 เพอร์เฟค,

และขึ้นคู่ 7 ไมเนอร์

ห้องเพลงที่ 14 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 6 ไมเนอร์, ขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์, ขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) ไมเนอร์

ห้องเพลงที่ 15 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 5 เพอร์เฟค, ขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์และขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) ไมเนอร์

ห้องเพลงที่ 16 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 2 (คู่ 9) เมเจอร์, ขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) ไมเนอร์, และขึ้นคู่ 7 ไมเนอร์

ห้องเพลงที่ 17 มีการใช้โน้ตประสานขึ้นคู่ 4 เพอร์เฟคและขึ้นคู่ 3 (คู่ 10) เมเจอร์

1

A: I V vi V vi V IV I⁶ ii V⁶ I⁶ vi^o

6

I V vi V vi V vi V⁶/VI vi⁶ V V⁶/V vi V (DC) V vii^o vii^{o6} I I⁶

11

V⁶₄ V vii^{o6} vii^{o6} I I⁶ V⁶₄ I⁶ ii⁶₅

14

I⁶ I vii^{o6} vii^{o4}/IV IV ii⁷ V⁶₅ I ii V⁴₃

I(IAC)

จากการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดพบว่ามีอยู่ 6 แห่ง ซึ่งพิจารณาจากแนวทำนอง โดยโน้ตนอกคอร์ดแต่ละตัวทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 1 ทำหน้าที่เป็น Lower Neighboring tone
- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 3 ทำหน้าที่เป็น Lower Neighboring tone
- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 7 ทำหน้าที่เป็น Lower Neighboring tone
- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 15 ทำหน้าที่เป็น Lower Neighboring tone
- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 15 ในจังหวะสุดท้ายทำหน้าที่เป็น Escape tone
- โน้ตนอกคอร์ดที่ปรากฏในห้องเพลงที่ 17 ทำหน้าที่เป็น Anticipation Tone

สรุป

การวิเคราะห์บทฝึกกีตาร์ GUITARRE: Etude พบว่าโดยพบว่าโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำที่สุดอยู่ที่ E3 และ 13 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดพบว่าอยู่ที่โน้ต B5 บทฝึกดังกล่าวมีโครงสร้างแบบตั้งคืดลักษณะสองตอนแบบธรรมดา (Simple Binary Form) ในกุญแจเสียง A Major ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยไม่มีการย้ายบันไดเสียง พื้นผิวของบทฝึกดังกล่าวมีสองแนวทำนอง คือมีแนวทำนองหลักและแนวประสานเสียง ในแนวประสานเสียงมีการใช้ขึ้นคู่ที่หลากหลายตั้งแต่คู่ 3 ไปจนถึงขึ้นคู่ 10 โดยท่อน B พบว่ามีการใช้ขึ้นคู่ที่มีความกว้างและหลากหลายมากกว่าท่อน A และพบว่ามี การเปลี่ยนคอร์ดถี่มากในทุกๆครึ่งจังหวะเคาะ (Beat)

นอกจากนี้พบว่าที่การใช้โน้ตนอกคอร์ดในการทำหน้าที่เชื่อมทำนองโดยส่วนใหญ่ใช้ Lower Neighboring tone ส่วนในช่วงท้ายพบว่ามีการใช้ Escape tone ในห้องเพลงที่ 15 และใช้ Anticipation Tone ในห้องเพลงที่ 17

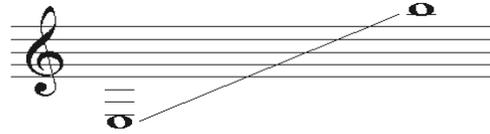
การวิเคราะห์บทฝึก Estudio No.5 F.Sor Op.35 No.22

มือซ้ายของเพลงนี้จะเน้นการรักษาความของเสียงหรือค่าของตัวโน้ตให้ถูกต้อง ส่วนมือขวาจะเน้นการคิดโดยการบังคับนิ้วซึ่งที่จะเล่นตามที่กำหนดมาให้ชัดเจน ให้นักเรียนเล่น ด้วย Rest Stroke (คิดโดยพิกนิ้วที่ตาย) ใน Melodic Line ในบทนี้คือ โน้ตในจังหวะแรกและสุดท้ายของห้อง แต่จะ Feel ไม่เหมือนกัน คือ Down Beat ในจังหวะแรก และ Up Beat ในจังหวะสุดท้ายเพื่อต้องการให้ Melody นั้นฟังดีขึ้น และ Rest Stroke จะเล่นได้เสียงไพเราะหวานๆ การคิดคล้ายกับการใช้มุมนิ้วเลื่อนไปข้างหน้าเล็กน้อย ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาสำหรับคนที่มือเล็บบางได้ดี

ในเรื่องของ Dynamic พยายามเล่นให้ได้ตามที่เครื่องหมายกำหนดมาให้ และตลอดทั้งเพลงไม่ควรที่จะเล่นให้เกิดความแตกต่างกันมากเกินไป ทั้งเพลงจะมีความดังอยู่ประมาณ P(Piano) หรือ เบา โดยจะมีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพียงเล็กน้อย เช่นค่อยๆเบาลงในขณะที่ Rit. ด้วยและกลับมาดังเมื่อเข้า Measure ใหม่ที่ใช้ Tempo เดิม หรือค่อยๆดังเมื่อ Melody เคลื่อนตัวขึ้นสูง

ทั้งหมดนี้ต้องพยายามเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง(Legato) ของทำนองให้มาก ด้วยทั้งหมดนี้คือการสร้างชีวิตให้กับบทเพลง

แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

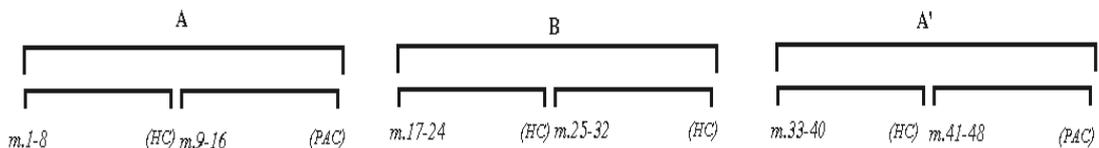
ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียง

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้วงเพลงที่ 26 และ 29 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต B5 โดยพบในห้วงเพลงที่ 44 จากการวิเคราะห์พบว่าบทเพลงดังกล่าวมีโครงสร้าง ดังนี้

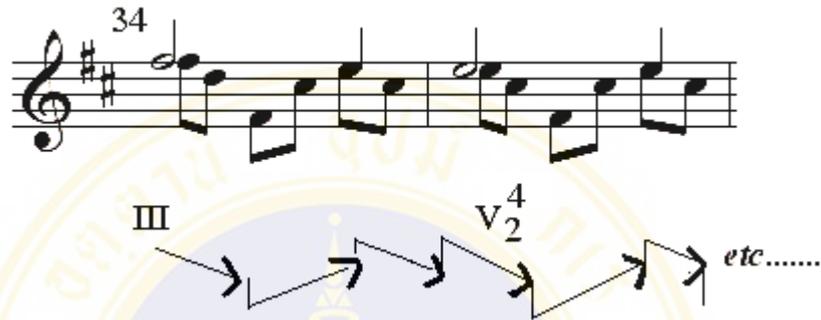
ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของแบบฝึกหัด F. Sor, Op.35 No.22

แบบฝึกหัดดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) มี 2 ท่อน โดยแต่ละท่อนมี 16 ห้องเพลงซึ่งแต่ละท่อนนั้นพบว่ามีจำนวนห้องเพลงที่สมดุล นอกจากนี้พบว่ามีการใช้ท่วงทำนอง B Minor ตลอดทั้งเพลงด้วย โดยแสดงตามแผนผังโครงสร้าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 3 แผนผังแสดงโครงสร้างของแบบฝึกหัด F. Sor, Op.35 No.22

จากการวิเคราะห์พบว่าทิศทางของทำนองส่วนใหญ่พบว่ามีรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเพลง ส่วนใหญ่ประกอบด้วยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) ในลักษณะการ Broken Chord โดยแสดงภาพตัวอย่างทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองดังนี้

ตัวอย่างที่ 4 แสดงทิศทางของทำนองแบบฝึกหัด Ferd. Sor, Op.35 No.22

ท่อน A

จากการวิเคราะห์พบว่าทำนองในท่อน A มีการเคลื่อนที่ด้วยขั้นคู่แบบกระโดดมากกว่าขั้นคู่ 2 ทั้งท่อน และพบว่าเมื่อทำนองดำเนินจนถึงห้องเพลงที่ 8 ด้วยคอร์ด V# ซึ่งเป็นจุดพักแบบ Half Cadence (HC) ซึ่งมีน้ำหนักเบาและทำให้รู้สึกจะทำนองยังคงดำเนินต่อไปจนกระทั่งทำนองดำเนินมาถึงห้องเพลงที่ 16 ด้วยคอร์ด i ซึ่งเป็นจุดพักแบบ Perfect Authentic Cadence (PAC) ซึ่งมีน้ำหนักที่มั่นคงให้ความรู้สึกจบอย่างสมบูรณ์มากกว่าห้องเพลงที่ 8 ทำให้ท่อนเพลงดังกล่าวมีความสมดุลในเรื่องของการดำเนินทำนองนอกจากนี้พบว่ามีการใช้โน้ตผ่าน (Passing) ในห้องเพลงที่ 7 โดยทำนองดำเนินจาก E5-E#5-F5

17

III⁶ V₂⁴ i⁶ V₄⁶ i⁶

22

V₂⁴ i⁶ V₄⁶(HC) V#/IV iv V#/III III

29

iv vii³II V#(HC)

ตัวอย่างที่ 6 แสดงท่อน B ของแบบฝึกหัด F. Sor, Op.35 No.22

ท่อน A'

พบว่าห้องเพลงที่ 33 เริ่มต้นที่คอร์ด I ทิศทางของท่านองส่วนใหญ่ไม่เปลี่ยนแปลงยกเว้นห้องเพลงที่ 40 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงในจังหวะที่ 3 โดยมีทิศทางขึ้นและจบด้วย Half Cadence (HC) จากนั้นพบว่ามีโน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 41, 42 และ 45 ก่อนลงจบอย่างสมบูรณ์ด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC)

The image shows a musical score for F. Sor, Op.35 No.22, measures 33-44. The score is in G major (one sharp) and 3/4 time. Measure 33 starts with a piano (p) dynamic. Chord symbols below the staff are: i, III, V⁴₂, i⁶, V⁶_{#3}, i⁶₄. Measure 39 has a box around measures 39-41 with the annotation 'V#(HC)' and arrows pointing to the notes. Chord symbols below are: iv, i, V⁷_{#3} / V⁵_{#3}, V[#]. Measure 44 has 'Anx.' markings above notes. Chord symbols below are: VI, iv, i⁶₄, V[#], i (PAC).

ตัวอย่างที่ 7 แสดงท่อน A' ของแบบฝึกหัด F. Sor, Op.35 No.22

สรุป

แบบฝึกหัดดังกล่าวโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในท่อนเพลงที่ 26 และ 29 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต B5 โดยพบในท่อนเพลงที่ 44 แบบฝึกหัดดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) มี 2 ท่อน โดยแต่ละท่อนมี 16 ห้องเพลง ซึ่งแต่ละท่อนนั้นพบว่ามีจำนวนห้องเพลงที่สมดุล ใช้กุญแจเสียง B Minor ตลอดทั้งเพลง

ทิศทางของทำนองส่วนใหญ่พบว่า มีรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเพลง และมีการเปลี่ยนแปลงบางห้องเพลง นอกจากนี้พบว่าทำนองส่วนใหญ่ประกอบด้วยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) ในลักษณะการ Broken Chord และมีการใช้โน้ตนอกคอร์ดบ้างในบางห้องเพลง ได้แก่ Passing Note, Auxiliary Note และ Appoggiatura Note

การวิเคราะห์หีบพิคกีตาร์ Estudio Op.60 No.1 M.Carcassi

เป็นแบบฝึกสำหรับนิ้วมือขวาและนิ้วมือซ้ายให้ฝึกโดยการเน้นนิ้วมือตามที่กำหนดให้ต้องพยายามเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง(Legato) ของทำนองให้มากที่สุด

การเล่น Scales ที่มีความชัดเจนมีความถี่ขึ้นไหลจะช่วยให้ในการเล่นบพิคกีตาร์นี้อย่างมาก

แบบฝึกหัดที่ใช้ควบคู่ไปกับบพิคกีตาร์นี้คือ ต้องฝึก Scales , Arpeggio โดยเริ่มจากช้าๆให้ได้ยินที่สะอาดและถี่ขึ้นไหลของเสียงแล้วค่อยๆเพิ่มความเร็วขึ้นทีละนิดจนถึงความเร็วที่การและได้ยินที่สะอาด ชัดเจน และถี่ขึ้นไหลกลมกลื่น

แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้วงเพลงที่ 11 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต C6 โดยพบในห้วงเพลงที่ 10, 30,33และ39

จากการวิเคราะห์ผู้เขียนกำหนดให้บทเพลงดังกล่าวมีโครงสร้าง ดังนี้

โดยไม่พบว่ามีการย้อนหรือการซ้ำทำนองแต่อย่างใด ทั้งนี้ผู้เขียนพิจารณาจากทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองและพื้นผิวทางดนตรี (Texture) เป็นหลัก

ท่อน A

พบว่าทำนองส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้น (Step) และพบว่ามีการกระโดดข้ามขั้นบางครั้งเมื่อสิ้นสุดในแต่ละประโยค โดยท่อน A พบว่ามีการใช้บันไดเสียง C Major ในห้วงเพลงที่ 1 ถึง 3 และพบว่ามีการใช้บันไดเสียง G Major ในห้วงเพลงที่4 ถึง 6 และกลับมาที่บันไดเสียง C Major อีกครั้งในห้วงเพลงที่ 7 ถึง 8

การเคลื่อนที่ของท่านองพบว่ามีรูปแบบ (Pattern) ในการเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นและกระโดดข้ามขั้นเมื่อจบประโยค ดังนี้

The image displays two musical staves illustrating scale patterns. The first staff shows the C Major Scale (C4 to C5) and the G Major Scale (G4 to G5). The second staff shows the G Major Scale (G4 to G5) and the C Major Scale (C4 to C5). Fingerings are indicated by numbers 1-5, and dynamics are marked with 'p' (piano). Arrows indicate the direction of the scale runs.

ท่อน B

พบว่าท่านองส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้น (Step) และพบว่ามีการกระโดดข้ามขั้นบางครั้งเมื่อสิ้นสุดในแต่ละประโยค โดยท่อน B พบว่ามีการใช้บันไดเสียงที่หลากหลายดังนี้

ห้องเพลงที่ 9, 10 ใช้บันไดเสียง C Major และจังหวะที่ 3 ของห้องเพลงที่ 16 ถึงโน้ตตัวแรกของห้องเพลงที่ 19

ในห้องเพลงที่ 11, 12 ใช้บันไดเสียง E Harmonic Minor ใน Beat ที่ จังหวะยก 1 ของห้องเพลงที่ 19 ถึง 20

ในห้องเพลงที่ 13, 14 ใช้บันไดเสียง A Melodic Minor ขาขึ้น

พบว่า การเคลื่อนที่ของท่านองในแต่ละบันไดเสียงมีรูปแบบการเคลื่อนที่ในทิศทางขึ้นและลงต่อเนื่องกัน

การเคลื่อนที่ของท่านองพบว่ามีรูปแบบ (Pattern) ในการเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นและกระโดดข้ามขั้นเมื่อจบประโยค ดังนี้

The image displays three systems of musical notation for guitar scales. The first system, starting at measure 9, features the C Major Scale, E Harmonic Scale, and A Melodic Minor Scale. The second system, starting at measure 14, features the G Major Scale and C Major Scale. The third system, starting at measure 19, features the E Harmonic Minor Scale. Fingerings (e.g., 1, 2, 3, 4) and dynamics (e.g., *p*, *i*) are clearly marked throughout the score.

ท่อน C

พบว่าทำนองเริ่มมีการกระโดดข้ามขั้นในรูปคอร์ดมากขึ้น และมีการซ้ำทำนองหรือดัดแปลงรูปแบบทำนอง และยังพบว่าเริ่มมีการใช้เสียงประสานในแนวเสียงต่ำ ทำให้เกิดเสียงประสานรูปคอร์ดขึ้น โดยห้องเพลงที่ 21 ใช้บันไดเสียง E Harmonic Minor Scale และห้องเพลงที่ 22 – 28 ใช้บันไดเสียง C Major Scale

จากการวิเคราะห์พบว่าในห้องที่ 21 และ 22 ผู้เขียนได้กำหนดสัญลักษณ์ a และ a1 แทนการอธิบายการดัดแปลงทำนองเพราะทั้งสองห้องเพลงนั้นมีทำนองที่คล้ายกัน โดยทำนองในห้องเพลงที่ 22 ดัดแปลงมาจากทำนองห้องเพลงที่ 21 ส่วนทำนองเพลงในห้องเพลงที่ 23 และ 24 พบว่าใช้เทคนิคการประพันธ์แบบซีควเอนซ์ในทิศทางลงทีละขั้น 4 ชุด และเริ่มการซีควเอนซ์ใหม่อีกครั้งในห้องเพลงที่ 25 ถึงห้องเพลงที่ 26 ในทิศทางขึ้นทีละขั้น 3 ชุด ทั้งนี้ในห้องเพลงที่ 25 พบว่ามีการใช้โน้ต C # เป็นโน้ตผ่าน (Passing Note) โดยแสดงในตัวอย่างดังนี้

The image shows two staves of musical notation. The first staff, starting at measure 21, is divided into two sections: 'E Harmonic Minor Scale' and 'C Major Scale'. The E Harmonic Minor section includes fingering numbers 2, 4, 0, 4, 2, 1, 3, 2, 1, 0, 4, 2, 1, 3, 2, 1, 0. The C Major section includes fingering numbers 0, 4, 2, 1, 3, 2, 1, 0, 4, 2, 1, 3, 2, 1, 0. Below the first staff, the chord progression is listed as: Em: i, C: V⁴/₃, C Major Scale, I, V, vi, iii, IV, ii. The second staff, starting at measure 26, shows a sequence of notes with fingering numbers 7, 0, 4, 2, 0, 4, 2, 0. Below this staff, the chord progression is listed as: V, p i m a m i m.

ท่อน D

พบว่าทำนองมีลักษณะเป็นกลุ่มคอร์ดอย่างชัดเจน และเคลื่อนที่แบบ Broken Chord หรือ Arpeggio และมีการเปลี่ยนคอร์ดทุกๆ จังหวะ จนกระทั่งห้องเพลงที่ 37-41 ทำนองเริ่มมีการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้นอีกครั้งในบันไดเสียง C Major Scale และลงจบในรูปกลุ่มคอร์ดเสียงประสานด้วยคอร์ด C Major

29

III VII III III V VII III

C:I V I V I vi⁷/V I V I V

34

I V⁷/vi vi ii² I⁴ V I

C Major Scale

38

p

42

C:I I I

สรุป จากการวิเคราะห์แบบฝึกกีตาร์ Etudios 1M. Carcassi พบว่า โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้องเพลงที่ 11 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต C6 โดยพบในห้องเพลงที่ 10, 30, 33 และ 39 และมีโครงสร้างแบบ A B C D ทำนองไม่มีการย้อนกลับหรือซ้ำทำนองใดก่อนหน้าแต่อย่างใด โดยแต่ละทำนองพบที่มีความแตกต่างในเรื่องของทิศทาง การเคลื่อนที่ของทำนองและพื้นผิวทางดนตรี (Texture) โดยทำนอง A มีทิศทางเคลื่อนที่แบบลงจนจบแล้วจึงกระโดดข้ามขึ้นเพื่อเคลื่อนที่ลงอีกครั้ง ส่วนทำนองในทำนอง B พบว่าทำนองในแต่ละบันไดเสียงนั้นเริ่มจากการเคลื่อนที่ขึ้นตามลำดับขั้นและเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นจนสิ้นสุดบันไดเสียงแล้วจึงเริ่มใหม่อีกครั้ง ส่วนทำนองในทำนอง C พบว่าเริ่มมีการเคลื่อนที่ในลักษณะคอร์ดมากขึ้นและพบว่ามีการใช้เทคนิคการประพันธ์ที่น่าสนใจ โดยการใช้เทคนิคซีแควนซ์ และทำนองในทำนอง D พบว่ามีการดำเนินทำนอง

ในรูปคอร์ดอย่างชัดเจนและตอนท้ายกลับมาเคลื่อนที่ตามลำดับขั้นอีกครั้งจนกระทั่งลงจบด้วยคอร์ดเสียงประสานในคอร์ด C Major

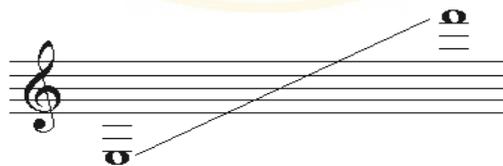
การวิเคราะห์บทฝึกกีตาร์ Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi

แบบฝึกนี้เป็นแบบฝึกที่ใช้สำหรับฝึกความเร็วของมือขวาโดยเฉพาะ นิ้ว m และ นิ้ว a ก่อนที่จะเล่นควรจะฝึกการเล่นความเร็วโดยการดีดสายเปล่าสลับนิ้ว m , a จากช้าไปหาเร็ว โดยเร็วขึ้นเรื่อยๆ

พยายามรักษาค่าของตัวโน้ตให้ตรงตามที่โน้ตเขียนมาให้ ต้องพยายามเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง(Legato) ของทำนองให้มาก ในบทฝึกบทนี้จะมีการเปลี่ยนตำแหน่งในการจับของมือซ้ายค่อนข้างเยอะฉะนั้นต้องมีการเตรียมความพร้อมของมือซ้ายให้ดีก่อนที่เล่น คือต้องใช้ความแม่นยำในการปฏิบัติของมือซ้ายและสัมพันธ์กันกับมือขวา

แบบฝึกหัดที่ใช้ควบคู่ไปกับบทฝึกนี้คือ ต้องฝึก Arpeggio โดยเริ่มจากช้าๆ ให้ได้เสียงที่สะอาดและลื่นไหลของเสียงแล้วค่อยๆเพิ่มความเร็วขึ้นทีละนิดจนถึงความเร็วที่การและได้เสียงที่สะอาด ชัดเจน และลื่นไหลกลมกลื่น

บทเพลงดังกล่าวมีช่วงเสียงดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงช่วงกว้างของช่วงเสียงในบทฝึก

โดยโน้ตต่ำสุดที่โน้ต E3 พบในห้องเพลงที่ 4 และ 16 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดอยู่ที่โน้ต F6 โดยพบในห้องเพลงที่ 20

จากการวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพบว่า บทฝึกดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) โดยแสดงโครงสร้าง ดังนี้

||: A   :||: B   A' :||

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของบทฝึกกีตาร์ Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi

โดยท่อน A ใช้กุญแจเสียง A Minor ท่อน B ใช้กุญแจเสียง C Major และท่อน A' ซึ่งเป็นท่อนย้อนใช้กุญแจเสียง A Minor ตามเดิม

บทเพลงดังกล่าวมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

ท่อน A พบว่าหน่วยทำนอง (Motif) มีการใช้รูปแบบจังหวะ (Rhythm) ไม่ซับซ้อน ประกอบไปด้วยกลุ่มโน้ตเข็ชต์ 2 ชั้น ซึ่งถูกนำมาใช้ตลอดจนจบท่อน เมื่อพิจารณาจากระดับเสียง (Pitch) ในหน่วยทำนองพบว่าการแบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มแรกใช้การใช้โน้ตในคอร์ดในลักษณะการBroken Chordหรือ Arpeggio ส่วนกลุ่มที่สองเป็นการเข้าโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มแรก ดังตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่ 3 แสดงกลุ่มของหน่วยทำนอง (Motif)

ทั้งนี้พบว่าโน้ตที่ใช้ในส่วนใหญ่เป็นโน้ตในคอร์ดอาจมีการพลิกกลับ(Inversion) ของคอร์ดบ้าง ส่วนโน้ตนอกคอร์ดพบว่าการนำมาใช้บางส่วนใหญ่ใช้ในแนวเบสเพื่อให้ทิศทางการเคลื่อนที่ของแนวเบสมีความต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Am: i   vii°6   i   V

แสดงการใช้โน้ตนอกคอร์ดในแนวเบส   แสดงการใช้โน้ตนอกคอร์ดในแนวเบส

ตัวอย่างที่ 4 แสดงการใช้โน้ตนอกคอร์ด

จากตัวอย่างที่ 4 แสดงให้เห็นว่าห้องที่ 1 และห้องที่ 2 มีการใช้โน้ตนอกคอร์ด โดยให้แนวเบสขยับโน้ต โทนิคให้ยาวขึ้นขณะที่โน้ตอื่นๆจะเปลี่ยนไปตามโครงสร้างคอร์ด

Am: i   vii°6   i   V   VII   VI   IV   i   vii°4   i°6

3   6

i   ii°6   V   vii°4   i°6

vii°6   i   ii°6   V   i (PAC)

ตัวอย่างที่ 5 แสดงบทฝึก Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi ในท่อน A

จากตัวอย่างที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ท่อน A ใช้หน่วยทำนองรูปแบบเดียวทั้งท่อน โดยแต่ละหน่วยทำนองมีสองกลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เป็นการ Broken Chord และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มโน้ตที่เล่นโน้ตตัวเดียวซ้ำๆกับโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่ใช้โน้ตในคอร์ดยกเว้นห้องที่ 1 และ 2 ที่พบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดที่ในแนวเบสเพื่อขยายโน้ตโทนิคให้ยาวขึ้นในขณะที่โน้ตอื่นๆเปลี่ยนไปตามโครงสร้างคอร์ดที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ท่อน B มี 8 ห้องเพลง โดยเริ่มจากห้องที่ 9-16 พบว่ามีหารย้ายกุญแจเสียง (Modulation) จากกุญแจเสียง A Minor ไปสู่ กุญแจเสียง C Major

ในท่อน B พบว่ามีการใช้คอร์ด Secondary Dominant Chord ในการสร้างลีลาให้กับ Chord Progression โดยใช้ติดต่อกันหลายห้องเพลง โดยเริ่มจากห้องเพลงที่ 10-12 ดังตัวอย่างดังนี้

The image displays musical notation for measures 9 through 13. Measure 9 is in C major with a C: I chord. Measure 10 features a V⁶ chord. Measure 11 shows a V₂⁴/IV chord. Measure 12 contains a V/ii chord. Measure 13 has a V⁷/V chord. The notation includes treble clefs, stems, and notes with fingerings (1, 2, 3, 4) and a double bar line between measures 11 and 12.

ตัวอย่างที่ 6 แสดงการใช้ Secondary Dominant Chord

จากนั้นในห้องเพลงที่ 13 พบว่ามีการย้ายกลับมาสู่กุญแจเสียง A Minor อีกครั้งจนจบท่อน B โดยก่อนจบท่อน B นั้นมีการเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นในแนวเบสเพื่อเข้าสู่โทนิคในท่อนถัดไป ดังตัวอย่าง

12

C: $vii^{\sharp 4}_2 / VI$ Am: V^7 i $vii^{\flat 6}$

15

i VI V^7 i

ตัวอย่างที่ 7 แสดงการย้ายท่วงเสียงและห้องเพลงที่ 17 แสดงการเคลื่อนสู่ โทนิคก่อนขึ้นท่อนใหม่

9

C: I V^6 V^4_2 / IV V / II

12

V^7 / II $ii^{\flat 6}$ $vii^{\sharp 4}_3 / VI$ Am: V^7 i $vii^{\flat 6}$

15

i VI V^7 (DC)

ตัวอย่างที่ 8 แสดงบทเพลง Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi ในท่อน B

จากตัวอย่างที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ท่อน B ใช้หน่วยทำนองรูปแบบเดียวกันกับท่อน A ซึ่งแต่ละหน่วยทำนองมีสองกลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เป็นการ Broken Chord และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มโน้ตที่เล่นโน้ตตัวเดียวซ้ำๆกับโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มที่ 1 นอกจากนี้ยังพบว่าการย้ายท่วงเสียงไปสู่ C Major และย้ายกลับมากท่วงเสียง A Minor อีกครั้งในท้องเพลงที่ 13 และยังพบว่าท่อน B มีการนำ Secondary Dominant Chord มาใช้ในการดำเนินคอร์ดต่อเนื่อง กันหลายครั้ง และก่อนจบท่อนมีการเคลื่อนสู่ท่อนถัดไปโดยการเปลี่ยนพื้นผิว (Texture) ของบทเพลง โดยใช้ทำนองแนวเดียวเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นในแนวเบสเพื่อเข้าสู่เทคนิคในท่อนถัดไป

ท่อน A' พบว่าการย้อนกลับไปสู่ทำนองเดิมและมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในท่อนที่ 19 และ 20 ซึ่งแตกต่างไปจากเดิม เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินคอร์ดจึงทำให้ทำนองเปลี่ยนแปลงไปด้วย และเป็นจุดที่พบว่ามีการใช้โน้ตที่มีระดับเสียงสูงสุดของบทฝึกนี้ โดยทำนองเริ่มมีการเคลื่อนที่สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเริ่มจากท้องเพลงที่ 17 ไปจนถึงท้องเพลงที่ 20 ซึ่งเป็นจุดที่สูงที่สุด อาจกล่าวได้ว่าเป็นจุดสุดยอดของเพลง (Climax) ก็ได้ จากนั้นจึงเข้าสู่ทำนองเดิมที่ย้อนมาจากท่อน A ดังตัวอย่างต่อไปนี้

The image displays a musical score for guitar, consisting of four systems of music. Each system includes a treble clef staff with a melodic line and a bass clef staff with a harmonic line. Chord diagrams are provided for various chords, and chord labels are placed below the bass staff. The chords shown are: Am: i, vii^{°6}, i, V, VIII, i, V⁷/IV, iv, X, vii^{°3}/₄, i⁶, vii^{°6}, i, ii^{°6}, V⁷, and i (PAC). The score is set in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature.

ตัวอย่างที่ 9 แสดงบทเพลง Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi ในท่อน A'

จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวโน้ตที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม (สีแดง) มีทิศทางขึ้นสูงไปเรื่อยๆ เพื่อไปสู่จุดสูงสุดของเพลง ส่วนในกรอบสี่เหลี่ยมที่เป็นรอยประ (สีเขียว) นั้นแสดงถึงส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากท่อน A

สรุป

บทเพลง Estudio Op.60 No.2 M.Carcassi นั้นมีช่วงเสียงที่ค่อนข้างกว้าง ใช้โครงสร้างการประพันธ์แบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) โดยท่อน A ใช้กุญแจเสียง A Minor ท่อน B ใช้กุญแจเสียง C Major และท่อน A' ซึ่งเป็นท่อนย้อนใช้กุญแจเสียง A Minor ตามเดิม ทั้งสามท่อนนั้นมีหน่วยทำนอง (Motif) คล้ายกันทั้งบทเพลง แบ่งออกเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มแรกใช้การBroken Chordในลักษณะการ Arpeggio ส่วนกลุ่มที่สองเป็นการซ้ำโน้ตตัวสุดท้ายของกลุ่มแรก จะแตกต่างกันก็คือการดำเนินคอร์ดและการจัดวางคอร์ดในแบบพื้นต้นและแบบพลิกกลับ นอกจากนี้ในท่อน A' ยังพบว่ามีารดัดแปลงจากท่อน A โดยให้ทำนองมีการเคลื่อนที่ในทิศทางขึ้นไปเรื่อยๆจนกระทั่งถึงจุดสูงสุด (Climax) ของบทเพลง และจึงกลับเข้าสู่ทำนองเดิมของท่อน A อีกครั้ง

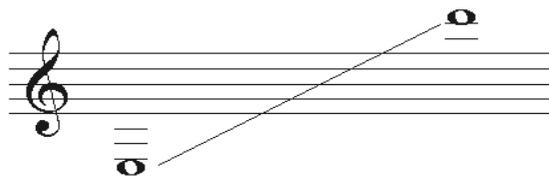
การวิเคราะห์บทฝึกกีตาร์ Estudio Op.60 No.3 M.Carcassi

บทนี้เป็นแบบฝึกที่เน้นทั้งมือซ้ายและมือขวา โดยมือซ้ายจะเน้นการวางรูปแบบนิ้วที่ง่าย และมือขวาจะเป็นการฝึกเล่นโน้ต 3 พยางค์ จะสังเกตได้ว่าในบทเพลงไม่ได้บอกรายละเอียด เช่น ความดังเบา(Dynamic) หรือคำแนะนำต่างๆ นอกจากความเร็วเฉลี่ยในการเล่น = Andantino ซึ่งอาจคิดว่าต้องการให้ผู้เล่นมีการสร้างสรรค์ความเป็นดนตรีขึ้นตามใจของผู้เล่นเอง แต่ปัญหาก็คือ Estudio บทนี้ไม่ได้เขียนในยุคของเรา ทำให้นักเรียนที่ไม่มีประสบการณ์จะไม่เข้าใจ เพราะมันจะยากกว่าความเข้าใจและความรู้สึกของจังหวะที่เราคุ้นเคยกันอยู่ของเพลงต่างๆ ไปในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่า Melody จะจบใน 8 Measure และก็ย้อนกลับไปเล่นในห้องแรกใหม่ ในห้องที่ 8 นี้ เราอาจจะยึดจังหวะเพียงนิดๆเท่านั้น และเพิ่มการยึดอีกเล็กน้อยในการเล่นครั้งที่ 2 ก่อนจะจบ Phrase ของ Section แรก ซึ่งจะมีลักษณะช้าลง (Poco.rit.) และเบาลง(Diminuendo) และในทันทีที่ขึ้นสู่ Section ใหม่ (Measure 9) ก็กลับเข้าสู่ Tempo เดิม และก็จะทำเช่นนี้อีกใน Measure ที่ 16 ซึ่งจะมีลักษณะช้าลง (Poco.rit.) ก่อนที่จะเข้าสู่ Measure ต่อไปซึ่งเหมือน Phrase ของ Section แรก และจะมีการยึดจังหวะเพียงเล็กน้อยใน Measure ที่ 22 ในจังหวะสุดท้ายของห้อง และกลับเข้าสู่ Tempo เดิมในห้องต่อมาและเล่นในลักษณะช้าลง (Poco.rit.) และเบาลง(Diminuendo) ใน Measure ที่ 24

ทั้งหมดนี้ต้องพยายามเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง(Legato) ของทำนองให้มากที่สุด ด้วยทั้งหมดนี้คือการสร้างชีวิตให้กับบทเพลง

แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียง

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้องเพลงที่ 3, 8, 9, 10, 11 และ 12 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต D6 โดยพบในห้องเพลงที่ 22 จากการศึกษาพบว่าบทเพลงดังกล่าวมีโครงสร้าง ดังนี้

ท่อน A

พบว่าท่อน A ใช้บันไดเสียง A Major ตลอดทั้งท่อน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับพื้นผิว (Texture) ของทำนองพบว่ามี 2 แนวทำนอง คือแนวเบส (Bass Line) ซึ่งอยู่ในช่วงเสียงต่ำและมักจะใช้โน้ตที่มีความยาวเสียง (Duration) ที่ยาว และแนวทำนอง (Melody Line) ในแนวบนที่ทำหน้าที่ทั้งดำเนินทำนองและเสียงประสานในรูป Broken Chord เมื่อพิจารณาแนวทำนองจะพบว่าทำนองแต่ละห้องเพลงจะมีการย้ายกลุ่ม โน้ตที่ที่ดำเนินเป็นขั้นคู่ 3 ทำให้เสียงประสานของคอร์ดชัดเจนมากขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่ามีแนวประสานดำเนินซ้อนกันอยู่กับแนวทำนอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

A: I vi⁶ I I vii vii V

I vi I

ตัวอย่างที่ 5 แสดงการย้ายกลุ่ม โน้ตในแต่ละห้องเพลงที่ดำเนินเป็นขั้นคู่ 3 ทำให้เสียงประสานของคอร์ด

นอกจากนี้พบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดปรากฏหลายแห่ง และเนื่องจากแนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามขั้นที่มีช่วงกว้างมากจึงไม่สะดวกต่อการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ด ดังนั้นบางห้องเพลงผู้เขียนจึงทำการทดเสียงตัวโน้ตลง 1 ช่วงเสียง เพื่อทำการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดให้เห็นความสัมพันธ์กันของตัวโน้ตแต่ละตัวอย่างชัดเจนดังนี้

ห้องเพลงที่ 2 พบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดชนิด Escape Note ขึ้นระหว่างโน้ตในคอร์ด โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดตามลำดับขั้น (Step) และเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดด้วยการกระโดด (Leap)

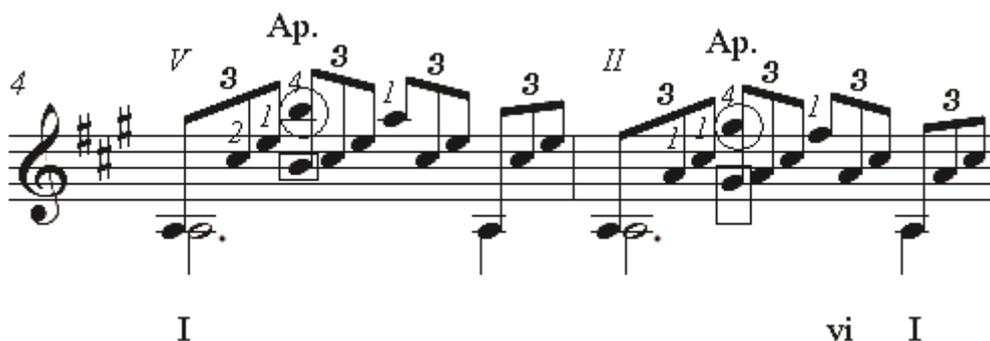
ห้องเพลงที่ 3 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต D5 และ A5 ลงมาที่ D4 และ A4 (ในกรอบสี่เหลี่ยมของตัวอย่างที่ 6) พบว่าเป็นการใช้โน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ตัวอย่างที่ 6 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 3

ห้องเพลงที่ 4 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต B5 ลงมา B4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ห้องเพลงที่ 5 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต G5 ลงมา G4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ตัวอย่างที่ 7 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 4 และ 5

ห้องเพลงที่ 6 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต F#3 ขึ้นไป F#4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด พบว่ามีการใช้ Escape Note ที่โน้ต G ขึ้นกลางระหว่างโน้ตในคอร์ด โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดตามลำดับขั้น (Step) และเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดด้วยการกระโดด (Leap)

ตัวอย่างที่ 8 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 6

พบว่าท่อน Aจบท่อนด้วย Half Cadence ซึ่งเป็นCadence ที่มีน้ำหนักเบาและให้ความรู้สึกต่อเนื่องของทำนอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9 แสดงการจบท่อน A ด้วย Half Cadence ในห้องเพลงที่ 8

ท่อน B

พบว่าท่อน B มีการย้ายกุญแจเสียงจากบันไดเสียง A Major ไปสู่กุญแจเสียงF#mในห้องเพลงที่ 13-16 เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับพื้นผิว (Texture) ของทำนองพบว่ามี 2 แนวทำนองเช่นเดิม แต่แนวบนที่ทำหน้าที่ทั้งดำเนินทำนองและเสียงประสานในรูปแบบ Broken Chord เมื่อพิจารณาแนวทำนองจะพบว่าทำนองแต่ละห้องเพลงจะมีการย้ายกลุ่มโน้ตที่ที่ดำเนินเป็นขั้นคู่3 เช่นเดิม

นอกจากนี้พบว่ามีการใช้โน้ตนอกคอร์ดปรากฏหลายแห่ง และเนื่องจากแนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามขั้นที่มีช่วงกว้างมากจึงไม่สะดวกต่อการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ด ดังนั้นบางห้องเพลงผู้เขียนจึงทำการทดเสียงตัวโน้ตลง 1 ช่วงเสียง เพื่อทำการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดให้เห็นความสัมพันธ์กันของตัวโน้ตแต่ละตัวอย่างชัดเจนดังนี้

ห้องเพลงที่9 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต F#5 ลงมา F#4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ห้องเพลงที่10 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต G#5 ลงมา G#4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ห้องเพลงที่11 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต G5 ลงมา G4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ห้องเพลงที่12 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต A5 ลงมา A4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

A: V I vi 7 4 V₂/II 6 I₄ 7

ตัวอย่างที่ 10 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่9-12

ห้องเพลงที่13 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต A5 ลงมา A4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

F#m: vii^o 7

ตัวอย่างที่ 11 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่13

ห้องเพลงที่ 16พบโน้ตนอกคอร์ดชนิด Escape Note ที่โน้ต D5 ขึ้นกลางระหว่างโน้ตในคอร์ด โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดตามลำดับขั้น (Step) และเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดด้วยการกระโดด (Leap)

ตัวอย่างที่ 11 แสดงการทอดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่12

พบว่าท่อน B จบท่อนด้วย Half Cadence ซึ่งเป็น Cadence ที่มีนำหน้าท่อนและให้ความรู้สึกต่อเนื่องของทำนอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12 แสดงการจบท่อน B ด้วย Half Cadence ในห้องเพลงที่16

ท่อน A'

พบว่าการย้ายกุญแจเสียงจาก F# Minor กลับมาสู่กุญแจเสียง A Major ซึ่งเป็นการย้อนกลับสู่ท่อน A อีกครั้งและมีการดัดแปลงทำนองให้ต่างไปจากเดิมค่อนข้างมาก จนกระทั่งลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC) ซึ่งเป็นการจบอย่างสมบูรณ์เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับพื้นผิว (Texture) ของทำนองพบว่า มี 2 แนวทำนองเช่นเดิม แต่แนวบนที่ทำหน้าที่ทั้งดำเนินทำนองและเสียงประสานในรูป Broken Chord เมื่อพิจารณาแนวทำนองจะพบว่าทำนองแต่ละห้องเพลงจะมีการย้ายกลุ่มโน้ตที่ดำเนินเป็นขั้นคู่3 เช่นเดิม

นอกจากนี้พบว่าการใช้โน้ตนอกคอร์ดปรากฏบางห้องเพลง และเนื่องจากแนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามขั้นที่มีช่วงกว้างมากจึงไม่สะดวกต่อการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ด

ดังนั้นบางห้องเพลงผู้เขียนจึงทำการทดเสียงตัวโน้ตลง1 ช่วงเสียง เพื่อทำการวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดให้เห็นความสัมพันธ์กันของตัวโน้ตแต่ละตัวอย่างชัดเจนดังนี้

ห้องเพลงที่ 19 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต A3 ขึ้นไป A4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step) และในจังหวะ (Beat) ที่ 4 พบว่ามีการใช้โน้ตผ่าน (Passing Note) โดยการเคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดตามลำดับขั้น (Step) และเคลื่อนที่ออกตามลำดับขั้น (Step)

ตัวอย่างที่ 13 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 19

ห้องเพลงที่ 21 เมื่อทำการทดเสียงโน้ต B5 ลงมา B4 พบว่าเป็นโน้ตนอกคอร์ดชนิด Appoggiatura Note โดยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) เคลื่อนเข้าหาโน้ตนอกคอร์ดแบบกระโดด (Leap) เข้าหาโน้ตนอกคอร์ดและเคลื่อนที่ออกจากโน้ตนอกคอร์ดไปสู่โน้ตในคอร์ดตามลำดับขั้น (Step)

ตัวอย่างที่ 14 แสดงการทดเสียงโน้ตเพื่อวิเคราะห์โน้ตนอกคอร์ดในห้องเพลงที่ 21

พบว่าท่อน A' มีการลงจบอย่างสมบูรณ์ด้วย Perfect Authentic Cadence ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12 แสดงการจบท่อนA' ด้วย Perfect Authentic Cadence

สรุป

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้องเพลงที่ 3, 8, 9, 10,11และ12 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต D6 โดยพบในห้องเพลงที่ 22แบบฝึกหัดดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคิตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) มี 2 ท่อน โดยแต่ละท่อนมีส่วนของห้องเพลงที่สมดุลกันคือ 8 ห้องเพลง ทิศทางของท่านองส่วนใหญ่พบว่า มีรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเพลง ส่วนใหญ่ประกอบด้วยโน้ตในคอร์ด (Chord Tone) ในลักษณะการ Broken Chord

พบว่าการย้ายกุญแจเสียง (Modulation) 2 แห่ง คือ ห้องเพลงที่ 13 โดยย้ายจากกุญแจเสียง A Major ไปสู่ F# Minor และพบว่าการย้ายกลับมาสู่กุญแจเสียง A Major อีกครั้ง ในห้องเพลงที่17 เมื่อพิจารณาพื้นผิว (Texture) ของท่านองพบว่ามี 2 แนวท่านอง คือแนวเบส (Bass Line) ซึ่งอยู่ในช่วงเสียงต่ำและมักจะใช้โน้ตที่มีความยาวเสียง (Duration) ที่ยาว และแนวท่านอง (Melody Line) ในแนวนอนที่ทำหน้าที่ทั้งดำเนินท่านองและเสียงประสานในรูป Broken Chord เมื่อพิจารณาแนวท่านอง จะพบว่าท่านองแต่ละห้องเพลงจะมีการย้ายกลุ่มโน้ตที่ที่ดำเนินเป็นขั้นคู่3 ทำให้เสียงประสานของคอร์ดชัดเจนมากขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่ามีแนวประสานดำเนินซ้อนกันอยู่กับแนวท่านอง

เมื่อพิจารณาโน้ตนอกคอร์ดพบว่าการใช้โน้ตนอกคอร์ดหลายแห่ง โดยโน้ตนอกคอร์ดที่พบมากที่สุดคือ Appoggiatura Note (Ap.), Escape Note (e) และ Passing Note (P.) ตามลำดับ

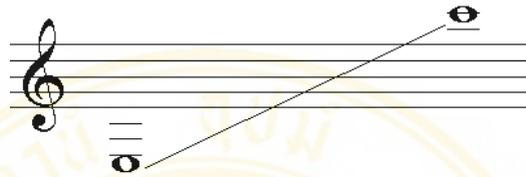
วิเคราะห์บทฝึกกีตาร์ Gavotte in A minor J.S. Bach

บทเพลงนี้เน้นการเล่น Slur ทั้ง Hammer On , Pull Off เป็นหลัก บทนี้เป็นที่เน้นทั้งมือซ้ายและมือขวา โดยมือซ้ายจะเน้นการวางรูปแบบนิ้วที่ยากพอสมควร และมือขวาจะเป็นการฝึกเล่นโน้ต 3 พยางค์ โดยจะสังเกตได้ว่า จะมีการบังคับใช้นิ้วมือขวาตลอดทั้งเพลง

การฝึกเทคนิคที่ใช้บทเพลงนี้คือ Slur ทั้ง Slur ทั้ง Hammer On , Pull Off, Stretching Technique หรือ การยืดและขยายนิ้ว ก่อนที่เล่นบทเพลงนี้ ควรจะมีการ Warm up นิ้วก่อนให้ดี ทั้ง

Hammer On , Pull Off และต้องเล่นให้ตามค่าของตัวโน้ตที่เขียนไว้พยายามเล่นให้เกิดความต่อเนื่อง (Legato) ของทำนองให้มากที่สุดเนื่องจากค่อนข้างยากและเร็วพอสมควร

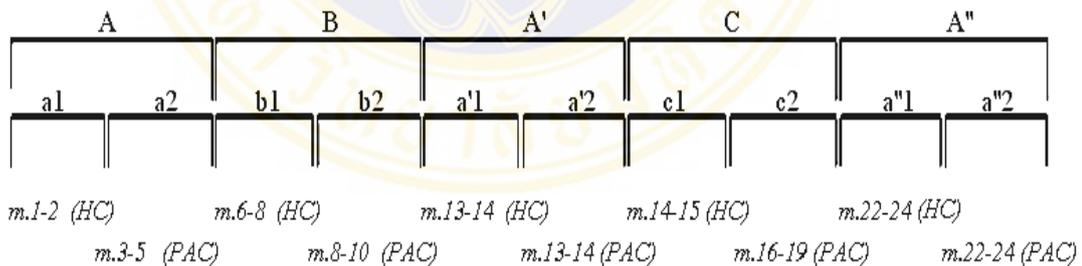
แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียง

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในห้องเพลงที่ 4, 10,13 และ 23 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต C6 โดยพบในห้องเพลงที่ 9

จากการวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพบว่า บทฝึกดังกล่าวถูกนำมาเรียบเรียงให้บรรเลงโดยกีตาร์ซึ่งคัดมาจากตอนที่ 2 ของ **Gavotte in A minor J.S. Bach** ซึ่งมีโครงสร้างแบบ Simple Rondo Form มี 5 ตอน คือ **A B A' C A''**

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของแบบฝึกกีตาร์ Gavotte in A minor J.S. Bach

โดยทำนองหลักเป็นประโยคเพลงขนาดสั้นๆ 2 ประโยคต่อกันโดยประโยคทั้งสองมีความสัมพันธ์กันแบบถาม-ตอบ และมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

ตอน C

ในท้องเพลงที่ 14-19 ยาว 6 ห้องเพลง ประโยคแรกหรือ c1 ห้องเพลงที่ 14-15 ยาว 2 ห้องเพลง มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองและคอร์ดคล้ายตอน A แต่มีการย้ายระดับเสียงที่สูงขึ้นและจบประโยค c1 ด้วย Half Cadence (HC) ซึ่งมีน้ำหนักเบา ประโยค c2 ในห้องเพลงที่ 16-19 พบว่ามีการย้ายกุญแจเสียงในท้องเพลงที่ 16 ในกุญแจเสียง A Major และจบด้วย Perfect Authentic Cadence

The image shows a musical score for the Gavotte in A minor by J.S. Bach, specifically the section labeled 'ตอน C'. It consists of two systems of music. The first system covers measures 14 to 17, and the second system covers measures 18 to 19. The score includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above the notes. Chord diagrams are provided below the staff, showing the fret and string positions for each chord. The chords are labeled as follows:

- Measure 14: Am: V#
- Measure 15: VI IV
- Measure 16: III₃ V# (HC) A: I
- Measure 17: IV⁷ vii₃⁴/IV
- Measure 18: IV# vii₂⁴/IV
- Measure 19: vii₅⁶ I (PAC)

ตัวอย่างที่ 7 แสดงตอน C ของแบบฝึกกีตาร์ Gavotte in A minor J.S. Bach

ตอน A'

ในท้องเพลงที่ 20-21 ยาว 2 ห้องเพลง ในกุญแจเสียง A Minor มีการดัดแปลงจากตอน A อย่างสิ้นเชิง โดยเริ่มต้นด้วยคอร์ด iv จนกระทั่งห้องเพลงที่ 22-24 ทำนองจึงกลับสู่ตอน A เช่นเดิมอีกครั้ง

Am: iv   vii^{♯6}₄   iv   iv   V⁶₅   V^{♯(HC)}   V⁴₂   III   ii

23   i   ii⁶   i⁶₄   V[♯]   i (IAC)

ตัวอย่างที่ 8 แสดงตอน A'' ของแบบฝึกกีตาร์ Gavotte in A minor J.S. Bach

สรุป

บทฝึกดังกล่าวถูกนำมาเรียบเรียงให้บรรเลงโดยกีตาร์ซึ่งคัดมาจากตอนที่ 2 ของ Cello Suit No.5 J.S.Bach ซึ่งมีโครงสร้างแบบ Simple Rondo Form มี 5 ตอน คือ A B A' C A'' โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E3 โดยพบในท้องเพลงที่ 4, 10, 13 และ 23 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต C6 โดยพบในท้องเพลงที่ 9 ทำนองหลักเป็นประโยคเพลงขนาดสั้นๆ 2 ประโยคต่อกันโดยประโยคทั้งสองมีความสัมพันธ์กันแบบถาม-ตอบ และมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ส่วนตอนต่าง ได้แก่ B และ C มีรูปแบบทำนองที่พัฒนามาจากตอน A แต่มีระดับเสียงและคอร์ดที่ต่างออกไปและมีการย้ายท่วงทำนองในตอนที่ 9 และพบว่าการกลับมาของตอน A จะมีการตัดแปลงทำนองทุกครั้ง

Menuet Op.25 No.2 F.Sor

บทเพลงนี้เน้นการฝึก Slur ทั้ง Hammer-Ons , Pull-Offs แบบโน้ต เขบ็ต 2 ชั้น 4 ตัวติดกัน และการเล่นโน้ตระดับให้นักเรียนเล่น Melody ด้วย Rest Stroke (ดีดโดยพักนิ้วที่สาย) และ Accompaniment ด้วย Free Stroke (ดีดแบบไม่ต้องพักนิ้วที่สาย)

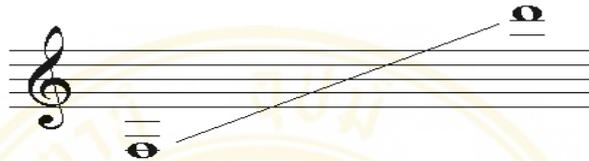
เทคนิคที่ใช้ในบทเพลงมีเยอะมากได้แก่ Hammer-Ons , Pull-Offs , Acciaccatura ก็ต้องเล่นให้สั้นควบไปกับโน้ตหลัก ซึ่งทำให้โน้ตหลักยังอยู่ในจังหวะเดิมและเด่นอยู่ Rasgueado คือการดีดแบบกวาดโดยใช้นิ้ว P (นิ้วหัวแม่มือของมือขวา) The Inverted Turn คือการ Turn ย้อนกลับจากโน้ตตัวที่อยู่ต่ำกว่าโน้ตหลักขึ้นไปบน ซึ่งจะเห็นในห้องที่ 57

แบบฝึกเทคนิคสำหรับบทนี้ คือ ให้นักเรียนฝึกการดีดแบบ Rest Stroke (ดีดโดยพักนิ้วที่สาย) และ Free Stroke (ดีดแบบไม่ต้องพักนิ้วที่สาย) สำหรับมือขวา อาศัยการฝึก Free Stroke, Rest Stroke มาใช้กับ Repertoire นี้ เพราะจะทำให้มีความชัดเจนใน Melody และสามารถจดจำได้ดีและสามารถเล่นได้ง่ายขึ้นตามด้วย การฝึกการเล่นเทคนิคมือซ้ายด้วยแบบฝึกการเล่น Slur เริ่มจากการเล่น Hammer-ons, Pull-offs ด้วยนิ้วมือซ้าย โดยฝึกจากตำรา Pumping Nylon(The Classical Guitar's Technique Handbook by Scott tenant)และ The Christopher Parkening Guitar Method, vol.2 จะมีประโยชน์อย่างมากต่อการสร้างความอิสระ ความแข็งแรง ความเร็วในการเล่นและความคล่องตัวในการเคลื่อนตัวของนิ้ว แต่ควรที่จะฝึกหลังจากที่ได้ Warm up นิ้ว ด้วยการฝึก Exercise ง่ายๆ ก่อน เพราะการฝึกนี้ต้องซ้ากำลังของมือซ้ายอย่างมากมีจะนั้นอาจทำให้เส้นเอ็นยึดกล้ามเนื้ออ่อนล้าบาดเจ็บได้ได้ สำหรับการเล่นการฝึกจึงไม่ควรเกิน 5 นาที ต่อแบบฝึกหัด เริ่มจาก 1 นาทีในวันแรก แล้วค่อยๆเพิ่มทีละนิดในวันต่อไป เมื่อสามารถเล่นได้สะดวกและต่อเนื่องในขนาด Metronome ที่ 80 = Eight note แล้วจึงค่อยๆ ปรับเพิ่มวันละนิดไปเรื่อยๆจนกระทั่งถึง 176= Eight note

ส่วนเรื่องของความดังเบา (Dynamic) ก็จะมีอยู่ให้เห็นตลอดทั้งบทเพลง ต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องของ Dynamic การเตรียมความพร้อมในการฝึกเทคนิคและแบบฝึกต่างๆอย่างมาก ก่อนที่จะเล่น และควรให้ความสำคัญกับเครื่องหมายทุกตัวที่เขียนมา

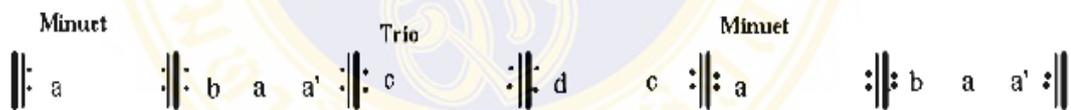
การวิเคราะห์การเคลื่อนที่ของทำนองเพลง Minuet Op.25no.2

ช่วงกว้างของเสียง (Range) พบว่า ช่วงเสียงต่ำสุดพบที่โน้ต F₃ ห้องเพลงที่ 40 และโน้ตที่สูงที่สุดพบที่โน้ต D₆ ในห้องเพลงที่ 30

ตัวอย่างที่ 1 แสดงช่วงกว้างของระดับเสียงในเพลง Menuet Op.25no.2

บทเพลงดังกล่าวมีโครงสร้าง (Musical Form) แบบคีตลักษณ์สามตอนแบบผสม (Minuet-Trio) ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของบทเพลงแบบคีตลักษณ์สามตอนแบบผสม (Minuet-Trio) ประโยคเพลงและการเคลื่อนที่ของทำนองท่อน a

ตัวอย่างที่ 3 แสดงประโยคเพลงในท่อน a

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า แม้พิจารณาจากจุดพัก (Cadence) ปรากฏว่าทั้งสองประโยคจบด้วยจุดพักที่มีน้ำหนักเบา แต่เมื่อพิจารณาที่แนวทำนอง (Melody) พบว่าทั้งสองประโยคมีความแตกต่างกันคล้ายลักษณะถาม-ตอบที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง

The musical score for Example 3 is in 3/4 time and C major. It consists of two phrases, 'a' and 'b'.
 Phrase 'a' starts with a piano (*p*) dynamic and ends with a half cadence (HC).
 Phrase 'b' starts with a forte (*f*) dynamic and ends with a full cadence (FC).
 Chord progression for 'a': C: I - vii^o/III - I⁶ (IAC)
 Chord progression for 'b': C: V⁶₅ - I - I⁶₄ - V (HC)

ตัวอย่างที่ 4 แสดงเทคนิคการพัฒนาทำนองเพลงท่อน a

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่าในประโยค b มีการใช้เทคนิคซีควนซ์ ในการพัฒนาประโยคเพลงในทิศทางลงเป็นคู่ 2 เมเจอร์ ทำให้ประโยคเพลงยาวขึ้นและทำให้ทำนองเพลงดำเนินไปข้างหน้าอย่างมีทิศทางที่ชัดเจน

ประโยคเพลงและการเคลื่อนที่ของทำนองท่อน b

The musical score for Example 4 shows phrase 'b' starting at measure 9. It is divided into sub-phrases 'b1' and 'b2'.
 Sub-phrase 'b1' starts with a piano (*p*) dynamic.
 Sub-phrase 'b2' starts with a forte (*f*) dynamic.
 Chord progression for 'b1': C: V⁴₂ - I⁶ - dm: vii^o₃ - i⁶ (IAC)
 Chord progression for 'b2': C: i⁶ V/V - i⁶ - i - V⁷ - i G: IV - V⁷ - I (PAC)

ตัวอย่างที่ 5 แสดงประโยคเพลงในท่อน b

ตัวอย่างที่ 5 พบว่า ท่อน b ประกอบไปด้วย 2 ประโยคใหญ่ คือประโยค a และ b ซึ่งในแต่ละประโยคใหญ่ประกอบไปด้วย ประโยคย่อยๆ นอกจากนี้ยังพบว่ามีกรย้ายกุญแจเสียง (Modulation) จากกุญแจเสียง C-dm-G ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 6 แสดงการพัฒนาทำนองในท่อน b

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่ามีการใช้เทคนิคการพัฒนาทำนองด้วยการซีควนซ์จากห้องที่ 9 ถึงห้องที่ 12 ทำให้ทำนองดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในทิศทางขึ้น

ตัวอย่างที่ 7 แสดงประโยค b ในท่อน a →

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่าเป็นประโยคที่มีความยาวถึง 8 ห้องเพลง โดยมีการย้ายกุญแจเสียงทุกๆ 2 ห้องเพลง โดยเริ่มจากห้องเพลงที่ 30 จากกุญแจเสียง G Major ไปสู่ F Major -E Major และ D Major ตามลำดับ ทั้งนี้ประโยคย่อย b1 ทำนองเพลงที่อยู่แนวบนเคลื่อนที่ลงแบบโครมาติกจนไปหยุด

ที่จุดพักด้วยโน้ต A5 ในห้องเพลงที่ 33 และในประโยคย่อย b2 ทำนองเริ่มเคลื่อนที่ลงแบบโครมาติกอีกครั้งจนถึงห้องเพลงที่ 37 เป็นการจบประโยคเพลง b

ส่วนเทคนิคการพัฒนาทำนองเพลงนั้น คาดว่าการย้ายกุญแจเสียงทุกๆ 2 ห้องเพลงนั้น เพื่อให้เสียงประสานรองรับกับแนวทำนองที่เคลื่อนที่ลงทีละครึ่งเสียง โดยแนวทำนองเริ่มเคลื่อนลงจากโน้ต C6 ในห้องเพลงที่ 30 มาจนถึงโน้ต A5 ในห้องเพลงที่ 33 ด้วยกุญแจเสียง F Major แล้วจึงย้ายโน้ต A5 อีกครั้งเพื่อแสดงจุดพักของประโยคเพลงและดำเนินทำนองต่อไปจนถึงโน้ต F ชาร์ปในห้องที่ 37 ด้วยกุญแจเสียง D Major เป็นการจบประโยค b ของท่อน a →

ประโยค c

Fine

38

C: V₅⁶   I   ii₄⁶ V   I (PAC)

ตัวอย่างที่ 8 แสดงประโยค C และการเปลี่ยนกุญแจเสียงในตอนจบท่อน a →

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่าในประโยค C มีการย้ายกุญแจเสียงกลับสู่กุญแจเสียง C Major ส่วนแนวทำนองมีการใช้รูปแบบจังหวะซ้ำจากห้องแรกจนจบท่อน และใช้ชั้นคู่เสียงประสานที่เป็นโน้ตในคอร์ด

ประโยคเพลงและการเคลื่อนที่ของทำนองท่อน C

42

ประโยค a

a1 a2 a3

Trio

ประโยค b

b1 b2

p *f*

C: I⁶₄ V⁶₅ I I⁶ I V⁷(IAC) I⁶ ii⁶ V⁷ I (PAC)

จุดที่มีการตัดแปลงทำนองจากประโยคก่อนหน้านี้
ตัวอย่างที่ 9 แสดงประโยคเพลงในท่อน C

จากตัวอย่างที่ 9 ในประโยค a ประกอบไปด้วย 3 ประโยคย่อย ซึ่งมีการใช้รูปแบบจังหวะซ้ำติดต่อกันและมีการตัดแปลงเล็กน้อยในประโยคย่อย a3 และจบประโยค a ด้วย Imperfect Authentic Cadence และประโยค b ประกอบด้วยประโยคย่อย 2 ประโยค พบว่า ประโยคย่อย b1 มีการเปลี่ยนพื้นผิวทางดนตรีด้วยทำนองแนวเดียวเคลื่อนที่ลงตามลำดับขั้นแล้วจึงเปลี่ยนพื้นผิวทางดนตรีที่หนาแน่นอีกครั้งในประโยคย่อย b2 และลงจบด้วย Perfect Authentic Cadence

42

ประโยค a

a1 a2 a3

Trio

ประโยค b

b1 b2

p *f*

C: I⁶₄ V⁶₅ I I⁶ I V⁷(IAC) I⁶ ii⁶ V I (PAC)

ตัวอย่างที่ 10 แสดงเทคนิคการพัฒนาทำนองของประโยค a ในท่อน c

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่า ประโยค a ในท่อน d มีการพัฒนาทำนองโดยการซ้ำรูปแบบจังหวะถึง 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งมีการย้ายระดับเสียงไปในทิศทางขึ้นคล้ายกับการซีเควนซ์แต่ปรากฏว่าระยะห่างของขั้วคู่แต่ละประโยคนั้นไม่สม่ำเสมอ

ตัวอย่างที่ 13 แสดงการย้อนท่อน c

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า มีลักษณะเหมือนกันกับท่อน c ทุกประการ ซึ่งเป็นการย้อนกลับไปซ้ำท่อน c ตามโครงสร้างของบทเพลงที่นำเสนอไว้ตอนต้น หลังจากนั้นจึงย้อนกลับไปท่อน a และ d อีกครั้ง

สรุป

บทเพลง Minuet Op.25no.2 มีโครงสร้างเพลงแบบสังคีตลักษณะสามตอนแบบผสม โดยแต่ละตอนมีสังคีตลักษณะสองตอนซ้อนอยู่ โดยท่อน a มี 2 ประโยคที่แตกต่างกัน ท่อน b มี 2 ประโยคเช่นกัน โดยแต่ละประโยคมีประโยคย่อยๆ มีเรียงร้อยกันเป็นประโยคใหญ่จากนั้นพบว่ามี การย้อนกลับไปท่อน a อีกครั้งและตามมาด้วยท่อน a → ซึ่งมีการย้ายกุญแจเสียงอย่างต่อเนื่องทุกๆ 2 ห้องเพลง และแนวทำนองเคลื่อนลงแบบโครมาติกและกลับเข้าสู่กุญแจเสียง C Major ซึ่งเป็นกุญแจ

เสียงหลักเป็นการลงจบท่อน b ส่วนท่อน c พบว่ามีการสร้างความน่าสนใจอยู่ที่การเปลี่ยนพื้นผิว (Texture) โดยใช้ทำนองแนวเดียวเคลื่อนที่ลงแล้วกลับมาสู่พื้นผิวในรูปคอร์ดอีกครั้ง ส่วนท่อน d พบว่า ประโยค a ในท่อน d มีการพัฒนาทำนองโดยการซ้ำรูปแบบจังหวะถึง 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งมีการย้ายระดับเสียงไปในทิศทางขึ้นคล้ายกับการซีควเอนซ์แต่ปรากฏว่าระยะห่างของขั้วคู่แต่ละประโยคนั้นไม่สม่ำเสมอ

Twelve Prelude No.1 M.Ponce

บทเพลงนี้จะเน้นที่การบังคับมือขวาให้มีความดังเบาที่แตกต่างกัน ส่วนมือซ้ายเป็นการบรรเลงโดยใช้เทคนิคการเล่นแบบ Slur ที่เห็นได้เด่นชัดก็คือ อารมณ์ของบทเพลงค่อนข้างที่จะละเอียด มีความดังเบา (Dynamic) จังหวะที่เดียวเร็วเดียวช้า ฉะนั้นนักเรียนต้องพยายามศึกษารายละเอียดของเครื่องหมายให้เข้าใจ รวมทั้งรักษาค่าของตัวโน้ตให้ถูกต้องตามจังหวะ

ในการฝึกให้เน้นที่น้ำหนักของนิ้วมือทั้ง 2 ข้างในเทคนิคต่างๆ ทั้ง Hammer-Ons , Pull-Offs Rest Stroke (ดีดโดยพักนิ้วที่สาย) และ Accompaniment ด้วย Free Stroke (ดีดแบบไม่ต้องพักนิ้วที่สาย) Acciaccatura ก็ต้องเล่นให้สั้นควบไปกับโน้ตหลัก ซึ่งทำให้นโน้ตหลักยังอยู่ในจังหวะเดิมและเด่นอยู่ การฝึกน้ำหนักของมือขวาในเรื่องของความดังเบา

ส่วนเรื่องของความดังเบา (Dynamic) ก็จะมีอยู่ให้เห็นตลอดทั้งบทเพลง ต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องของ Dynamic การเตรียมความพร้อมในการฝึกเทคนิคและแบบฝึกต่างๆ อย่างมาก ก่อนที่จะเล่น และควรให้ความสำคัญกับเครื่องหมายทุกเครื่องหมายที่เขียนมา

ข้อเสนอแนะในการใช้เลือกใช้นิ้ว

ก่อนอื่นต้องทำการตรวจสอบโดยการเล่นและเช็คว่านิ้วที่กำหนดมาในบทเพลงนั้นมีข้อบกพร่องตรงจุดไหนบ้าง ถ้ามีจุดไหนที่ไม่แน่ใจก็ให้วงกลมเอาไว้ และทบทวนว่านิ้วที่ให้ไว้เหมาะสมกับผู้เล่นหรือเปล่า อีกสาเหตุหนึ่งอาจจะมาจากการตีพิมพ์ ซึ่งผู้เล่นควรระวังในข้อนี้ด้วย เพราะฉะนั้น ผู้เล่นที่ควรระวังพิถีพิถันต่อการเล่นของตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความละเอียดอ่อนเป็นสิ่งสำคัญมากต่อศิลปะทุกแขนง ใน Music Score ของคีตารส่วนมากจะกำหนดนิ้วมือข้างซ้ายและขวาเพื่อช่วยชี้แนะถึงความต้องการของเสียงที่ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการช่วยเหลือนักคีตารที่ไม่มีประสบการณ์มากนัก

หรือผู้ที่เริ่มเรียนกีตาร์แต่ผู้ที่มีความสามารถในการเล่นกีตาร์และมีความเข้าใจถึงสไตล์ของบทเพลงปรารณาที่จะใช้ทางนิ้วของตัวเอง แต่ก็มีข้อยกเว้นในบางกรณีเช่น ถ้าผู้ประพันธ์แต่งเพลงให้นักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงและ Fingering ได้ถูกเขียนไว้อย่างละเอียดในบทเพลงนั้น ถ้าจะเล่นบทเพลงนั้น ก็ควรใช้นิ้วตามที่กำหนดไว้ใน Score เพราะจะต้องมีเหตุผลอันดีที่เราควรจะเรียนรู้ ซึ่งประโยชน์ก็คือ ได้นิ้วที่เหมาะสมกับสรีระและการเล่นที่ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็ทางด้านเทคนิคหรือการถ่ายทอดอารมณ์สุนทรีย์ของบทเพลง

การวิเคราะห์แบบฝึกกีตาร์ Twelve Preludes

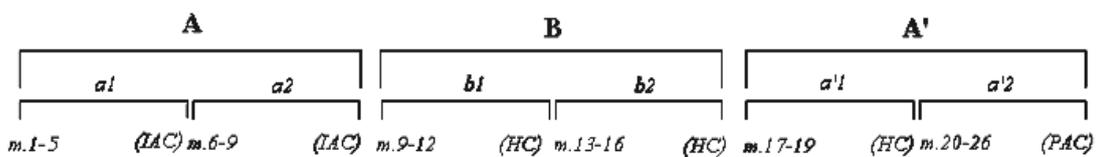
แบบฝึกดังกล่าวมีความกว้างของช่วงเสียง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 แสดงความกว้างของช่วงเสียง

โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E#3(F3) โดยพบในห้องเพลงที่ 11 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือ โน้ต B5 โดยพบในห้องเพลงที่ 6 และ 14

จากการวิเคราะห์โครงสร้างเพลงพบว่า บทฝึกดังกล่าวมีโครงสร้างแบบตั้งคิดลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) โดยแสดงโครงสร้าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 แสดงโครงสร้างของแบบฝึกหัด Twelve Prelude

ท่อน A

มีความยาว 9 ห้องเริ่มด้วยกุญแจเสียง F# Minor ห้องเพลงที่ 1-5 หรือประโยค a1 เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับพื้นผิวทางดนตรีช่วงแรกมีความบางมากมีแนวเบสทำหน้าที่ประสานแนวทำนองเล็กน้อย ทำนองมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด (Leap) ข้ามขึ้น จนถึงห้องเพลงที่ 4 และ 5 ทำนองเริ่มเปลี่ยนแปลงและพื้นผิวดนตรีมีความหนาขึ้นพบว่าการใช้ขั้นคู่ประสานเสียงขึ้นคู่ 3 ในรูปคอร์ด และมีการประดับประดาโน้ตซึ่งเป็นการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้น (Step) จนกระทั่งจบประโยค a1 ด้วย Imperfect Authentic Cadence (IAC) ห้องเพลงที่ 6-9 หรือประโยค a2 พบว่าการนำรูปแบบทำนองของ a1 มาใช้เป็นวัตถุดิบในการพัฒนาทำนองแต่มีการย้ายกุญแจเสียงไปสู่กุญแจเสียง A Minor จนกระทั่งจบท่อน A ด้วย Imperfect Authentic Cadence (IAC)

ทำนองที่กระโดดข้ามขั้น (Leap)

มีการประดับประดาโน้ตซึ่งเป็นการเคลื่อนที่ตามลำดับขั้น (Step)

The image displays two systems of musical notation for guitar. The first system is in F# minor and includes guitar-specific notation such as triplets (3 0 3 0), slurs, and dynamic markings (p). Below the staff, the chord progression is listed as: F#m: i V⁷ i₅⁶ VI₃⁴ V VI⁶ V₂⁴ i III i(LAC). The second system is in A minor and includes guitar-specific notation such as slurs, dynamic markings (p, f), and a final chord progression: Am: i III⁷ VI VI⁷ III i(LAC).

ตัวอย่างที่ 3 แสดงแบบฝึกหัด Twelve Preludes ในท่อน A

ท่อน B

มีความยาว 8 ห้องเพลงมีการย้ายกุญแจเสียงจาก A Minor มาสู่ A Major ซึ่งเป็นกุญแจเสียงคู่ขนานกัน (Parallel Key) ห้องเพลงที่ 9-12 หรือประโยค b1 พบว่ามีพื้นผิวที่หนาขึ้น และมีการเล่นโน้ตขั้นคู่ประสานในรูปคอร์ดที่มากขึ้นพร้อมกับการประดับประดาโน้ตโดยใช้โน้ตเข้บ้ต 2 ชั้นให้ทำนองเคลื่อนที่ตามขั้น (Step) ในทิศทางขึ้นจนกระทั่งห้องเพลงที่ 12 จบด้วย Half Cadence ซึ่งพื้นผิวของคนตรีเริ่มเปลี่ยนแปลงโดยแนวเบสกับแนวทำนองเริ่มมีการเคลื่อนไหวมากขึ้น

ห้องเพลงที่ 13-16 หรือประโยค b2 พบว่าทุกแนวดำเนินไปในทิศทางเดียวกันบ้างและในห้องเพลงที่ 14 ทำนองของแนวทำนองกับแนวเบสดำเนินสวนทางกัน ส่วนห้องเพลงที่ 15 พบว่ามีแนวประสาน (Harmony) เพิ่มเข้ามากลายเป็น 3 แนวทำนองเคลื่อนที่สวนทางกัน จนกระทั่งห้องเพลงที่ 16 มีการย้ายกุญแจเสียงกลับมาที่ F# Minor อีกครั้งและจบท่อน B ด้วย Half Cadence (HC) เพื่อเป็นการให้ทำนองดำเนินไปสู่ท่อนย้อนกลับหรือ A' ได้อย่างต่อเนื่อง

A: I iii ii V /VI vi V (HC)

vi V I ii iii IV iii⁶ ii I⁶ IV I⁶ IV IV⁶ ii F# :V (HC)

ทุกแนวดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ทำนองของแนวทำนองกับแนวเบสดำเนินสวนทางกัน

มีแนวประสาน (Harmony) เพิ่มเข้ามา กลายเป็น 3 แนวทำนองเคลื่อนที่สวนทางกัน

ตัวอย่างที่ 4 แสดงแบบฝึกหัด Twelve Preludes ในท่อน B

ท่อน A'

ซึ่งเป็นท่อนย้อนความคิดจากท่อน A มีความยาว 10 ห้องเพลงมีการย้ายกลับมาสู่กุญแจเสียงเดิมคือ F# Minor โดยห้องตั้งแต่ห้องเพลงที่ 20-26 มีการดัดแปลงจากท่อน A โดยใช้รูปแบบจังหวะและทำนองเดียวกันจนจบท่อนด้วย Imperfect Authentic Cadence (IAC) ซึ่งเป็น Cadence ที่มีนำหนักที่จบไม่สมบูรณ์นักซึ่งต่างจากบทเพลงทั่วไปที่มักจบเพลงด้วย Perfect Authentic Cadence (PAC) มากกว่า ทำให้นำหนักในการลงจบเพลงดังกล่าวค่อนข้างเบา

17 *A tempo*
p
 F#m: i V⁷ i₅⁶ VI₃⁴ V V⁶ V₂⁴ (HC)

20
 i VI
 dim.

23
 iv i i i (PAC)

ห้องเพลงที่ 20-26 มีการดัดแปลงจากท่อน A

ตัวอย่างที่ 5 แสดงแบบฝึกหัด Twelve Preludes ในท่อน A'

สรุป

แบบฝึกกีตาร์ Twelve Preludes โน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุดคือ E#3(F3) โดยพบในห้องเพลงที่ 11 ส่วนโน้ตที่มีระดับเสียงสูงที่สุดคือโน้ต B5 โดยพบในห้องเพลงที่ 6 และ 14 จากการวิเคราะห์

โครงสร้างเพลงพบว่า บทฝึกดังกล่าวมีโครงสร้างแบบสังคีตลักษณะสองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded Binary Form) แบบฝึกดังกล่าวมีการจัดวางพื้นผิวที่น่าสนใจโดยแต่ละท่อนจะเริ่มจากบาง และเริ่มมีการเพิ่มเสียงประสานและระดับประคานแนวทำนองทำให้พื้นผิวมีความหนาขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งมีการเพิ่มแนวเสียงประสานยิ่งเพิ่มความหนาแน่นของทำนอง เสียงประสานและเบสอย่างสมบูรณ์ ส่วนการจบบทเพลงพบว่าทำนองมีการดำเนินด้วยพื้นผิวที่หนาเริ่มบางลงจนกระทั่งจบด้วย Cadence ที่มีน้ำหนักเบาคือ Imperfect Authentic Cadence (IAC)

ESTUDIO 1

Op.6 No.8

Fernando Sor

Andantino

3 0

8

17

27

34

p *p* *p*

1/2 CIII

CI CII

1/2 CII

CV CV

copyright by MULIC

ESTUDIO 2

Op.35 No.13

Allegretto *(Original : Andante)

Fernando Sor

The musical score is written for a single melodic line on a treble clef staff in 4/4 time. It consists of five systems of music. The first system starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Allegretto' and the original tempo is noted as '(Original : Andante)'. The score includes various ornaments such as 'a' and 'm' above notes, and dynamic markings like 'p' (piano) and 'Congracia' (grace notes). The accompaniment features complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes. The piece concludes with a double bar line and a fermata.

ESTUDIO 3

Op.6 No.2

Fernando Sor

Allegretto* (Original : Andante Allegro)

mf

5

10

14

1/2 CII-----

CII-----

CII CIII

ESTUDIO 5

Op.35 No.22

Allegretto

Fernando Sor

The musical score is written in treble clef, 3/4 time, and D major. It consists of five staves of music. The first staff begins with a *p* dynamic and includes fingerings (1) and *CII*. The second staff starts at measure 7 with a *p* dynamic. The third staff starts at measure 13 with a *p* dynamic. The fourth staff starts at measure 19 with a *p* dynamic and includes *CII*. The fifth staff starts at measure 26 with a *p* dynamic and includes *CII*. The score features various articulations such as accents (*a*), slurs, and dynamic markings (*p*, *pl*). Fingerings are indicated throughout the piece.

33

p

<

39

CII-----

p *i* *m* *p* *m* *p*

CIV-----

44

CII-----

m *p* *m* *p* *pp*

ESTUDIO 1

Op.60 No.1 M.Carcassi

Allegro

3¹ p a m i -

3¹ p a m i -

2¹ p a m i -

3¹ p a m i -

6 3¹ p a m i -

2¹ p a m i -

3¹ p a m i -

11 7¹ p i m i m i m

2¹ p i m i m i m

7¹ p i m i m i m

16 7¹ p i m a m i m

4¹ p i m a m i m

7¹ p i m a m i m

21 2¹ 3¹ 2¹

The image displays a musical score for guitar, consisting of four systems of notation. Each system begins with a measure number: 26, 31, 36, and 39. The notation includes treble clefs, rhythmic values, and fingerings. The first system (measures 26-30) features a melodic line with a 'p' dynamic marking and includes the text 'p i m a m i m' below the staff. The second system (measures 31-35) includes chord diagrams for III, V, and VII, and a 'p' dynamic marking. The third system (measures 36-38) includes a 'p' dynamic marking. The fourth system (measures 39-42) includes a 'p' dynamic marking and ends with a double bar line. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background of the score.

ESTUDIO 2

Op.60 No.2 M.Carcassi

Andante

1

3

6

9

12

V

VI

VII

IV

II

15

18

20

22

ESTUDIO 3

Op.60 No.2 M.Carcassi

Andantino

4

8

12

copyright by MULIC

16 II 9 3 1 9 3 3 3 0 9 3 3 3 2 4 9 4 9 3 3 3 0 9 3 3

20 V 9 3 4 3 1 3 3 3 3 4 3 4 3 3 3

22 VII 9 3 1 3 9 1 3 4 3 II 3 2 3 3 4 9 3 V 3 3

Gavotte in A minor J.S. Bach

Gravotte

The image displays a musical score for a piece titled "Gavotte" in A minor by J.S. Bach. The score is presented in a single system with a treble clef and a 3/4 time signature. It consists of four staves of music, with measure numbers 0, 6, 10, and 14 indicated at the beginning of their respective lines. The notation includes various rhythmic values, primarily eighth and sixteenth notes, and rests. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above the notes. The score is heavily annotated with triplets, marked with a '3' above the notes. A large, semi-transparent watermark of the Mahachulalongkornrajavidyalaya University logo is centered over the score. The logo features a central emblem with a crown and a tiered base, surrounded by the university's name in Thai script: "มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์" at the top and "มหาวิทยาลัยมหิดล" at the bottom.

Musical notation for measures 18-20. The piece is in 2/4 time. Measure 18 starts with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of eighth notes with triplets. The bass line features chords with fingerings 1, 3, and 4. Measure 19 continues the triplet pattern. Measure 20 ends with a circled '3' above the final note.

Musical notation for measures 21-23. Measure 21 begins with a 'III' marking above the first triplet. The melody continues with eighth-note triplets. The bass line includes chords with fingerings 1, 2, and 3. Measure 22 shows the continuation of the triplet pattern. Measure 23 concludes with a 'D.C.' (Da Capo) instruction.

Menuet Op.25 No.2 F.Sor

Fernando Sor

Allegro

p *f*

9 *p* *f*

18 *f* *p*

27 *mf*

35 *dim.* *p* **Fine**

43 Trio

f

51

mf *rit.*

59 A tempo

p

63 D.C. al Fine

f

15 *rit.* *A tempo* *p*

20 *f* *dim.*

23

The musical score consists of three systems of notation. The first system (measures 15-19) features a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It includes a bass line with a bass clef. Dynamics include *p* (piano) and tempo markings *rit.* (ritardando) and *A tempo*. The second system (measures 20-22) continues the piece with a *f* (forte) dynamic and a *dim.* (diminuendo) marking. The third system (measures 23-24) concludes the piece. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above or below notes. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background.

แบบตรวจสอบรายการปฏิบัติกีตาร์

ชื่อ-สกุล.....รหัส.....ชั้นปี.....

สถานที่ปฏิบัติ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

รายการที่ประเมิน/ คะแนน	สามารถปฏิบัติได้ดีมาก	สามารถปฏิบัติได้ดี	สามารถปฏิบัติพอใช้	ต้องปรับปรุงแก้ไข	ไม่สามารถปฏิบัติได้	หมายเหตุ
1. Scale 15 คะแนนแบ่งเป็น - Major 5 คะแนน - Minor 5 คะแนน - Chromatic 5 คะแนน	15 คะแนน	12 คะแนน	9 คะแนน	6 คะแนน	0 คะแนน	
2. Arpeggio 15 คะแนน แบ่งเป็น - Major 7.5 คะแนน - Minor 7.5 คะแนน	15 คะแนน	12 คะแนน	9 คะแนน	6 คะแนน	0 คะแนน	
3. การปฏิบัติตามแบบฝึกที่ได้เลือกไว้โดยเป็นการตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตกลงร่วมกัน 25 คะแนน	25 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	0 คะแนน	
4. การปฏิบัติเพลงที่ใช้ในการสอบโดยเป็นการตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตกลงร่วมกัน 25 คะแนน	25 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	0 คะแนน	
5. การรับผิดชอบต่อการเข้าเรียนและตรงต่อเวลา 20 คะแนน	20 คะแนน	15 คะแนน	10 คะแนน	5 คะแนน	0 คะแนน	

แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาวิชาปฏิบัติกิตติมศักดิ์
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อรายการต่อไปนี้ และเลือกคำตอบที่ตรงกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา

รายการ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

59. ข้าพเจ้าตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต					
60. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร					
61. เมื่อประสบสิ่งที่ไม่เข้าใจ ข้าพเจ้าจะไม่ละเว้นไปจากสิ่งนั้น					
62. มีสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้					
63. ข้าพเจ้ารักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอ					
64. ข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนเรื่องใหม่ที่อยากรู้โดยไม่ลังเล					
65. ข้าพเจ้าคาดหวังให้ผู้สอนบอกทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้เรียนตลอดเวลา					
66. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทตนเองว่าเป็นใครกำลังทำอะไร เป็นหลักการสำคัญของการศึกษา					
67. ข้าพเจ้าสามารถทำงานตามลำพังได้					
68. ถ้าต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มี ข้าพเจ้าทราบว่าจะไปหาได้จากที่ไหน					
69. ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้					
70. ข้าพเจ้าสามารถนำความคิดไปปฏิบัติให้เกิดผลดีได้					
71. ข้าพเจ้าต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรเรียนอะไร และจะเรียนอย่างไร					
72. ข้าพเจ้าไม่เคยเบื่อที่จะเรียนรู้ ถ้าเรื่องนั้นน่าสนใจ					
73. ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนของตนเอง					
74. ข้าพเจ้าสามารถบอกได้ว่าตนเองเรียนรู้ได้ดีหรือไม่					
75. มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ และปรารถนาให้มีเวลาเรียนมากขึ้นในแต่ละวัน					
76. ถ้าข้าพเจ้าตัดสินใจเรียนรู้สิ่งใด ข้าพเจ้าสามารถหาเวลาเรียนได้ไม่ว่าจะมีภารกิจยุ่งยากเพียงใดก็ตาม					
77. การทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่อ่าน ไม่เป็นปัญหาสำหรับข้าพเจ้า					

78. ข้าพเจ้ารู้สึกผิด ถ้าหากไม่เรียน					
79. ข้าพเจ้าทราบว่าเมื่อใดข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มากขึ้น					
80. คะแนนสอบไม่ใช่เรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน					
81. ข้าพเจ้าคิดว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษา					
82. ข้าพเจ้าชื่นชมผู้ที่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ					
83. ข้าพเจ้าสามารถคิดหาวิธีการต่างๆ ได้หลายแบบสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่					
84. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำลังศึกษากับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้					
85. ข้าพเจ้าเรียนรู้ด้วยตนเองเกือบทุกเรื่องที่ต้องการเรียนรู้					
86. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการค้นหาคำตอบของคำถามต่างๆ					
87. ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหาที่มีคำตอบถูกต้องมากกว่า 1 คำตอบ					
88. ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมาก					
89. ข้าพเจ้าจะเสียใจมาก ถ้าไม่ต้องเรียนอีกแล้ว					
90. ข้าพเจ้าสนใจต่อการเรียนมากเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ					
91. ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานการศึกษา(ทักษะการอ่าน การเขียน การบันทึก และการจำ)					
92. ข้าพเจ้าชอบทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลการเรียนรู้จะเป็นอย่างไร					
93. ข้าพเจ้าไม่ชอบเมื่อมีผู้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในสิ่งที่ข้าพเจ้ากำลังกระทำ					
94. ข้าพเจ้าคิดค้นวิธีการแปลกใหม่ที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง					
95. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตข้างหน้า					
96. ข้าพเจ้ามีความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้					
97. ข้าพเจ้าเห็นว่า ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายไม่ใช่สัญญาณให้หยุดทำ					
98. ข้าพเจ้าสามารถบังคับตนเองให้กระทำในสิ่งที่คิดว่าควรกระทำ					

99.	ข้าพเจ้าชอบการสำรวจตรวจสอบปัญหาต่างๆ					
100.	ข้าพเจ้ามักเป็นผู้นำของกลุ่มในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
101.	ข้าพเจ้ายินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นๆ					
102.	ข้าพเจ้าชอบสถานการณ์การเรียนที่ท้าทาย					
103.	ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่					
104.	ยิ่งเรียนรู้มากข้าพเจ้ายิ่งมีความรู้สึกว่าสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ ล้วนน่าศึกษา					
104.	การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก					
106.	ข้าพเจ้าไม่ยึดวิธีการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งเป็นหลักแต่ จะพยายามทดลองใช้วิธีการอื่นๆ ด้วย					
107.	ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นบุคคลที่มี ความก้าวหน้า					
108.	ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนของตน					
109.	การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษา					
100.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ					
101.	การเรียนรู้ตลอดเวลาเป็นท้าทายความสามารถของข้าพเจ้า					
102.	การเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินชีวิต					
103.	ในแต่ละปีได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลายอย่างด้วยตนเอง					
104.	การเรียนรู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในชีวิตของข้าพเจ้า					
105.	ข้าพเจ้าเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพทั้งในชั้นเรียนและ นอกชั้นเรียน					
105.	ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าผู้ใฝ่เรียนเสมอ คือผู้นำ					

แบบประเมินชุดการสอน

ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำชี้แจง ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินผล เพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นของท่าน และนำไปพิจารณาคุณภาพของชุดการสอน“ชุดการสอน การปฏิบัติคีตาร์ ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น” โปรดตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย $\surd$ ลงในช่อง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ หรือไม่เห็นด้วย

เกณฑ์การประเมิน	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	หมายเหตุ
จุดประสงค์การเรียนรู้ 6. เป็นจุดประสงค์เฉพาะแผนการสอนนั้นๆ 7. ชัดเจน 8. มีการกำหนดพฤติกรรมที่คาดหวัง 9. สามารถประเมินผลได้ 10. ระบุพฤติกรรมด้านทักษะการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม				
เนื้อหาสาระ 6. เนื้อหาถูกต้อง 7. การจัดเนื้อหา มีความเหมาะสมในขั้นตอนการฝึกหัด 8. เนื้อหาสอดคล้องกับหัวเรื่อง สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ 9. เนื้อหา มีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 10. เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนที่กำหนด				

เกณฑ์การประเมิน	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	หมายเหตุ
บทเพลงฝึกหัด 1. บทเพลงฝึกหัดมีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 4. บทเพลงฝึกหัดเรียงลำดับขั้นการเรียนรู้เหมาะสม จากง่ายไปหายาก 5. แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับระยะเวลาฝึกหัด				
กิจกรรมการเรียนการสอน 5. เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม 6. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา 7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือกระบวนการ 8. ระยะเวลาที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อหา				
สื่อการเรียนการสอน 4. กระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน 5. เหมาะสมกับบทเรียน 6. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน				
สื่อการเรียนการสอน 7. กระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน 8. เหมาะสมกับบทเรียน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรม				

สื่อการเรียนการสอน 9. กระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน 10. เหมาะสมกับบทเรียน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน				
การวัดผลประเมินผล 4. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการสอน 5. สามารถนำไปใช้ได้จริง ส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติ				

.....
 (.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ค
ตารางแสดงผล

**4.1 ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน (E1) จำนวน 8 ครั้ง สามารถสรุปดัง
ตารางที่ 1 ดังนี้**

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนครั้งที่								คะแนนเฉลี่ย	คะแนนร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8		
คนที่ 1	75	80	75	90	89	89	90	95	85.37	85.37
คนที่ 2	70	80	78	90	85	88	90	90	83.87	83.87
คนที่ 3	74	76	80	85	77	89	90	90	82.50	82.50
คนที่ 4	69	79	75	79	80	80	80	85	87.37	87.37
คนที่ 5	70	85	80	85	77	90	90	95	84.00	84.00
คนที่ 6	63	74	80	80	78	87	90	90	80.25	80.25
คนที่ 7	64	74	80	85	79	85	85	85	79.62	79.62
คนที่ 8	64	80	75	80	79	79	80	85	77.75	77.75
คนที่ 9	69	80	70	80	74	79	80	80	76.50	76.50
คนที่ 10	69	75	70	80	78	84	85	85	78.25	78.25
คนที่ 11	63	69	70	80	74	79	80	85	75.00	75.00
ผลคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน									80.13	80.13

ผลคะแนนจากการประเมินผลการเรียนหลังเรียน (E2) สามารถสรุปดังตารางที่ 2

คนที่	คะแนนหลังการเรียน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
คนที่ 1	95	95
คนที่ 2	90	90
คนที่ 3	92.5	92.5
คนที่ 4	81.5	81.5
คนที่ 5	90	90
คนที่ 6	85	85
คนที่ 7	72	72
คนที่ 8	75	75
คนที่ 9	74.5	74.5
คนที่ 10	82.5	82.5
คนที่ 11	71.5	71.5
ผลคะแนนรวมระหว่างเรียน		82.68

ผลจากการวัดความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง ก่อนการเรียนและหลังการเรียนดังตารางที่ 3

คนที่	คะแนนก่อนการเรียน		คะแนนหลังการเรียน	
	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ
1	4.17	83.44	4.32	86.55
2	4.05	81.03	4.24	84.82
3	3.72	74.48	4.06	81.37
4	4.15	83.10	4.31	86.20
5	3.79	75.86	4.46	89.31
6	3.15	63.10	3.58	71.72
7	3.65	73.10	3.86	77.24
8	3.32	66.55	4.55	91.03
9	4.06	81.37	4.25	85.17
10	3.98	79.65	4.03	80.68
11	4.67	93.44	4.75	95.17
รวม	3.88	77.73	4.21	84.47

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเองทั้ง 8 ด้านของนักศึกษา
 วิชาปฏิบัติกิตติบัตรที่เรียนด้วย ชุดการสอน การปฏิบัติกิตติบัตร ในวิชาทักษะดนตรี 1 คณะศิลปกรรม
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดังนี้

	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ด้านที่ 5	ด้านที่ 6	ด้านที่ 7	ด้านที่ 8
คนที่ 1	4.61	4.42	3.71	4.28	4.66	4.00	4.50	4.16
คนที่ 2	4.76	4.14	3.71	4.57	4.44	4.40	3.75	4.14
คนที่ 3	3.92	4.07	4.14	3.85	4.11	4.20	4.50	3.71
คนที่ 4	4.61	4.21	3.85	4.28	4.44	4.40	4.75	4.15
คนที่ 5	4.69	4.35	3.71	4.28	4.44	5.00	4.00	4.42
คนที่ 6	3.76	3.57	3.00	4.85	3.44	4.00	3.50	3.57
คนที่ 7	4.15	3.64	3.14	3.85	4.33	3.60	3.75	4.00
คนที่ 8	4.53	4.42	4.71	4.71	4.85	4.25	5.00	4.42
คนที่ 9	4.53	4.21	4.14	4.42	4.11	3.80	3.75	4.42
คนที่ 10	4.23	3.92	3.42	4.00	4.33	3.60	4.00	4.14
คนที่ 11	4.84	4.71	4.71	5.00	4.66	5.00	4.75	4.57
เฉลี่ย	4.42	4.15	3.84	4.37	4.34	4.20	4.20	4.15

ผลจากการเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม
 SPSS 11.3 ด้วยสถิติทดสอบที (paired simple t-test)

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Pre	3.8827	11	.42254	.12740
	Post	4.2191	11	.32676	.09852

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	Pre & Post	11	.602	.050

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	Pre - Post	-.33636	.34512	.10406	-.56822	-.10451	-3.233	10	.009

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายกฤษฎา วงศ์คำจันทร์
วัน เดือน ปีเกิด	16 เมษายน 2523
สถานที่เกิด	จังหวัดนครพนม ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	2542-2545 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ดนตรีสากล) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี 2548-2551 แขนงวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	บ้านเลขที่ 170 หมู่ที่ 7 ต.นาคู่ อ.นาแก จ.นครพนม รหัสไปรษณีย์ 48130 หมายเลขโทรศัพท์ 085-0452667